debreceni
független Ujság
politikai napilap

VASÁRNAP, 1937 NOVEMBER 14. XXXIII. ÉVFOLYAM 258. SZ. 20 fillér

Debrecen népe a helyes oldalon!

Irta: Őry István
a Kisgazda-Polgári Párt szervezőbizottságának elnöke

Az ország közvéleménye előtt bizonyára érthetetlen volt a fásultság, mely Debrecen politikai közvéleményét megülte az utóbbi években. Mi azonban, akik itt élünk ebben a városban, látjuk az események összefüggését. Személyi célok fertőzték meg a politikai életet, később személyi üldözések vették el a közéleti munkától épen a társadalom legértékesebb, legszélesebb rétegeinek kedvét. De talán elvettek még ennél többet is, a bátorságot, az elvekért való harcra, a férfias kiállásra.

Végül azonban természetszerűen következett be az az állapot, hogy a debreceni társadalomban feltámadt az önérzet, az önbecsülés és feltámadt azoknak a kötelességeknek a tudata is, amelyekkel a nemzet és szorosabban a Tiszántúl iránt tartozik régi, nagy nevéhez méltóan Debrecen. Igy történt, hogy valamennyiünknek lelkébe markolt Eckhardt Tibor szava, amellyel nyiltan állította elénkbe a helyzetet: abban a nagy harcban, amely ma a magyar nép széles rétegeinek, a magyar földmívelő társadalomnak a megmentéséért folyik. Debrecen nem maradhat meg a közöny álláspontján, de nem állhat a hibás oldalra sem.

Őszintén hiszem, hogy a magyar politikában ma egyedül Eckhardt Tibor viseli őszintén, odaadóan azt az irányzatat, amely a mi népünk számára egy jobb jövőt hozhat és a nemzet legszélesebb rétegeinek a haza szolgálatába való beállításával nemzetünk számára a talpraálláshoz, elvesztett testvérei újra szabaddá és magyarrá tételéhez a szükséges erőt megadja. Ezért állottam magam is az Eckhardt Tibor zászlaja alá s elvállaltam a mi pártunknak, a Kisgazda Polgári Pártnak megszervezésében a vezető szerepet.

Őszinte lélekkel vallom, hogy nemzetünk megmentése csak úgy lehetséges, hogy ha összefog a falu és a város lakossága. De kisgazdának, aki számunkra a magyar földművelőt, a föld népét jelenti és a városi polgárnak, az iparosnak, kereskedőnek, tisztviselőnek csak úgy lehetséges a boldogulás, egy szebb és jobb életre reménye, hogyha nem egymás ellen, nem egymás rovására, hanem közösen keresik meg a boldogulás útját. A közös erőfeszítés, az egymás érdekeinek tiszteletbentartása, a közös életszínvonala felemeléséért folytatandó harcból tevődik össze az egész nemzet számára a jobb jövendő.

Debrecen: Kossuth városa szimbolizálja a magyar nemzeti gondolatot, a lángoló hazaszeretetet, a szabadsághoz, alkotmányhoz, hagyományokhoz való ragaszkodást és egyben a megfontolt és bölcs haladás gondolatát, melynek célja vergődő magyar népünknek felemelése és úgy külpolitikai, mint belpolitikai, valamint gazdasági vonatkozásban jobb helyzetbe juttatása.

Induljon meg azért Debrecenben a Kisgazda Polgári Párt megszervezése. Kérem barátaimat, hogy tömörüljenek ebbe a pártba mindnyájan, nem azt keresvén egymásban, ami elválaszt, hanem ami összeköt.

Jöjjön mindenki hozzánk, aki a titkos választójogért, az ősi magyar alkotmány védelméért, a magyar nemzeti és keresztyén, egyben népi irányzat megalapozásáért folytatott harcunkat helyesli. Ne válasszanak el bennünket sem részletkérdések, sem a távol jövő problémái, melyek csak akkor lehetnek aktuálisak, ha előbb az alkotmányosság keretei szilárdan biztosítva vannak.

Pártunk hivja és várja Debrecen népét táborunkba!

Megkezdte a Nemzeti Önállósítási Alap a kölcsönök folyósítását

Orvosok, ügyvédek 3000 pengőt, mezőgazdák többet kapnak

A kormány, mint ismeretes, szociális programjába beillesztette az úgynevezett Nemzeti Önállósítási Alap létesítését. Két millió pengővel teremtették meg ezt az alapot, amely kezdő egzisztenciákat segít elindítani és talpraállítani. Az alapból hosszúlejáratú kölcsönöket bocsátanak a kérvényezők rendelkezésére. A kérvényeket a Nemzeti Önállósítási Tanács bírálja el, amelynek elnöke *Keresztes-Fischer* Ferenc volt belügyminiszter, a Pénzintézeti Központ elnöke.

A nemzeti önállósítási kölcsönök folyósítását már meg is kezdte a Nemzeti Önállósítási Tanács. Kérvényezők ezrei fordultak a Tanácshoz. Főleg kezdő ügyvédek, orvosok, mérnökök s a mezőgazdaságban elhelyezkedni kívánó fiatalok fordultak kérvényeikkel a Tanácshoz. Beavatott helyről nyert értesülések szerint

a kérvények 30 százalékát kedvezően intézte el a Tanács és kétezertől tizezer pengőig terjedő kölcsönöket folyósít.

Kialakult már nagyjában a gyakorlat:

fiatal ügyvédeknek és orvosoknak irodáik, illetőleg rendelőik berendezésére 3000 pengőt folyósítanak. Aránylag legtöbbet kapnak azok a kérvényezők, akik a mezőgazdaságban kívánnak egzisztenciát teremteni, ami érthető is, mert a mezőgazdasági instrukció kerül a legtöbbe.

Értesülésünk szerint *Hóman* Bálint kultuszminiszter betegségéből való felgyógyulása után, lehetséges, hogy már a jövő héten *beszámolót mond a Nemzeti Önállósítási Tanács eddigi működéséről*, a kérvények elbírálásáról és az eddig folyósított kölcsönökről.

A választójog reformját tárgyalja a minisztertanács

Budapest, november 13. A tegnapi minisztertanács foglalkozott a választójogi reformmal. Megvizsgálták az aktív és a passzív választói jogosultság kérdését és a választási eljárás részleteit: így a névjegyzék ügyét, az ajánlási rendszer problémáját az egyéni és lajstromos szavazásnál és a peticiós eljárás szabályait.

Előreláthatólag még több minisztertanács fog foglalkozni a választójogi reformmal

és a törvényjavaslat megszövegezése most már gyors tempóban közeledik a befejezés felé.

Lemondott a Tatarescu-kormány

Michalache alakitja meg az új kormányt

Bukarest, november 13. Tatarescu miniszterelnök ma délután 1 órakor jelentkezett kihallgatásra az uralkodónál, aki a miniszterelnököt ebéden magánál tartotta. 3 órakor hagyta el a királyi palotát. Az ujságírók előtt kijelentette, hogy

csak munkakihallgatáson volt az uralkodónál,

aki néhány rendelkezést irt alá.

Délután 4 órakor Mihalache, nemzeti parasztpárti elnököt fogadta a király kihallgatáson. A kihallgatás háromnegyed 5 órakor ért véget. Mihalache lakásán a következőket mondotta az ujságíróknak:

— Az uralkodó megbizott a kormány megalakításával azzal a feltétellel, hogy Vajda Sándorral együtt alakítsam azt meg.

Bukarest, november 13. A Tatarescu-kormány lemondott.

Bukarest, november 13. Tatarescu volt miniszterelnök ma este a miniszterelnökségen egybegyűlt ujságírók előtt ezeket mondotta: A mostani parlament megbízatási határideje 1938 februárjában lejár. Tekintettel az idő rövidségére, lehetetlen a további

bármilyen törvényhozói, vagy költségvetési akció.

Ezért szükségesnek tartottam lemondásomat benyujtani, hogy az

uralkodónak még ideje legyen az általános politikai helyzet megvizsgálására és a szükséges intézkedések megtételére. Mihalache a kapott megbízatás birtokában egybehívta a nemzeti parasztpárt elnöki tanácsát és eléje terjesztette az uralkodónak azt az óhaját, hogy kormányát Vajda Sándor bevonásával alakítsa meg.

Bukarest, november 13. Mihalache csak holnap, vasárnap délelőtt jelenig meg kihallgatáson az uralkodónál. Ha addig nem sikerül a feltételeknek megfelelni, vagyis Vajdával az együttműködést megteremteni, ami valószínű, akkor bizonyosra vehető, hogy

megbizatását visszaadja.

A válság megoldására irányuló tárgyalások vasárnap délelőtt folytatódnak.

BONYODALMAK AZ EMKE ROMÁNIAI, KISAJÁTITOTT BIRTOKA KÖRÜL

Kolozsvár, november 13. Az agrár bizottságok annak idején kisajátította gróf *Kun* Kocsárd által az Emkére hagyott algyógyi birtokot és a kisajátítás árát,

mindössze 500 ezer leiben állapította meg,

amennyiért abban az időben valamire való családi telket sem lehetett volna vásárolni. A semmitőszék most új értékmegállapításra utasította a kolozsvári ítélőtáblát, amely most

előreláthatóan négy millió 213.473 leiben állapította meg az algyógyi Emke birtok értékét,

vagyis az elvett ingatlanokért és épületekért ennyi megváltásdíjat fizetni tartozik a földmüvelésügyi minisztérium. Az Emke a kisajátítási árat kisajátítási bonokban kapja, amely az értéknek voltaképen csak 60 százalékát jelenti s ennek az összegnek is csak kamatait élvezheti, mert a kölcsönhagyó rendelkezései értelmében ehhez az alaphoz hozzányulni nem lehet.

Vígszinház

A leghangulatosabb magyar film
Bónyi Adorján, Ábrahám Pál zenés vigjátéka:
Viki
JÁVOR, BÁRSONY RÓZSI
KABOS, RÓZSAHEGYI
CSORTOS.
Előadások: ma 3—5—7—9-kor
holnap 5—7—9 órakor.

ÁRVIZZEL FENYEGET A SAJÓ

Miskolc, november 13. A Sajó áradása egyre fenyegetőbb méreteket ölt, mert az eső pénteken egész éjjel és szombat délig szakadatlanul zuhogott. Délben rövid szünet után ismét megkezdődött az eső. A trianoni határ mellett levő Bánréve, füleki oldala

teljesen víz alatt van.

Az ár a vasúti pályatestet több helyen átszakította, úgy hogy a forgalom teljesen szünetel. Cseh területen Dobsina és Fülek közt az utasokat a közbeeső állomásokon

leszállították.

Kb. két napig kell ott vesztegelniök. Igen veszélyes a helyzet Bánréve és Ózd között, ahol 300 méter hosszúságban

az ár elmosta a pályatestet.

Putnok és Bánréve között a pályatest kavicsrétegén átszivárog a víz. Ha az esőzés nem szünik meg, ott is szüneteltetni kell a forgalmat.

Szomszédja, kollégája, rokona rádióját, kerékpárját, csillárját szakszerü és előzékeny kiszolgálásáról közismert cégemnél vásárolta.
Győződjön meg Ön is, hogy cserét, vásárlást, javitást legelőnyösebben nálam eszközölhet.
KATZ ANDOR
Piac ucca 60.

Nagy jubileumi ünnepély lesz a református gimnáziumban

A Kollégium négyszázéves jubileumáról emlékezik meg a református gimnázium ifjúsága december 4. és 5-i ünnepélyén, melyet az ősi intézmény iránti hálából és szeretetből rendez.

A programban szerepel három színmű, közülök kettő erre az alkalomra irt eredeti mű, a harmadik régi humoros közjáték. Szavalatok, zene és énekszámok teszik változatossá a műsort. Előadják Kéler: Csokonai-nyitányát is. A tanári kar és ifjúság nagy buzgalommal dolgozik a siker érdekében, mely biztosan nem marad el.

(o)

A legutóbbi fizetéscsökkentést szüntet meg a tisztviselői fizetések emelése

Budapest, november 13. A tegnap esti minisztertanács most másodizben foglalkozott a tisztviselői fizetések felemelésének problémájával. A kormány

a legutóbbi fizetéscsökkentést nagyjában megszünteti és helyreállitja nagy általánosságban a köztisztviselőknek azt a fizetését, amit 1933 március 1-e, az úgynevezett 1400-as miniszteri rendelet megjelenése előtt kaptak.

Az 1400-as rendelet a tényleges közalkalmazottak fizetését az I—IV. fizetési osztályban 7 százalékkal, az V—VII. fizetési osztályban 6 százalékkal, a VIII. fizetési osztálytól pedig 5 százalékkal csökkentették, míg a 100 pengőn aluli fizetésekhez nem nyultak. A nyugdíjasok javadalmazását két kategóriában csökkentették. Azokét, akik 1925 előtt mentek nyugdíjba, 3 százalékkal, akik 1925 után kerültek nyugállományba, 2 százalékkal csorbitották.

A kormány 1938 január 1-től

öt százalékkal akarja felemelni a tisztviselők fizetését.

Szó volna az 1400. miniszterelnöki rendelet hatályon kívül helyezéséről, ez azonban azt jelentené, hogy éppen a legalsó kategóriák, akiknek 100 pengőn aluli fizetéséhez akkoriban nem nyultak,

nem kapnának javitást.

Éppen igy a nyugdijasokat is sérelem érné, mert ők is mindössze 2—3 százalékos javitásban részesülnének. Éppen ezért a Közszolgálati Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége azt kéri a pénzügyi kormánytól, hogy legyen tekintettel a 100 pengőn aluli fizetésü tényleges alkalmazottakra és a nyugdíjasokra.

Az éjszakai minisztertanács úgy döntött, hogy Fabinyi pénzügyminiszter rendelettervezetet dolgoz ki, amelyet a 33-as bizottság elé terjeszt, amely még ebben a hónapban összeül és letárgyalja a közalkalmazottak javadalmazásáról rendelkező kormányrendeletet.

Szüntessék meg a támogatást Japánnal szemben és támogassák Kinát

— ajánlotta a kinai főmegbizott Brüsszelben

Brüsszel, november 14. A Csendes óceáni értekezlet szombat délben ülést tartott. Wellington Coo kinai főmegbizott javasolta, hogy az értekezleten képviselt hatalmak erkölcsi és gazdasági téren közös mozgalmat indítsanak. Kérte hogy

szüntessék meg a hadianyagszállitást és a hitelnyujtást Japánnak és juttassák támogatáshoz Kinát.

Norman Davis amerikai főmegbizott hangsúlyozta: »Reméljük, hogy Japán még mindig megtalálja az útat az értekezlethez.«

Brüsszel, november 13. Eden angol külügyminiszter vasárnap délelőtt visszatért Londonba. — Brüsszelbe

nem tér vissza

még akkor sem, ha a Csendes óceáni értekezlet hétfőn teljes ülést tart. Az értekezlet további tanácskozásain a dominiumügyi miniszter helyettesíti.

Brüsszel, november 13. A Csendes óceáni értekezlet déiben tartott zárt ülésén Norman Davis amerikai főmegbizott után Delbos francia födelegátus szólalt fel. Hangsúlyozta, hogy

Franciaország ragaszkodik a békéhez.

Ennek előfeltétele azonban, hogy mindenekelőtt tiszteletben tartsák azokat az alapelveket, amelyeken a civilizáció nyugszik. Igy tehát

tiszteletben kell tartani az aláirt szerződéseket és hűnek kell maradni az adott szóhoz.

Az általános talpraállás csak a békés és szabad együttműködéséből, nem pedig az erőszak eszközeinek alkalmazása révén jöhet létre. Eden angol külügyminiszter nem helyesli az oly változásokat, amelyeket erőszakkal kényszerítettek ki. Anglia a nemzetköz jog tiszteletben tartására alapitja külpolitikáját.

Ezután ismét Norman Davis amerikai főmegbizott szólalt fel s annak a reményének adott kifejezést, hogy

Japán még megtalálhatja az együttműködés útját az értekezlettel.

Potemkin szovjetorosz kiküldött hangsúlyozta, hogy Szovjetoroszország minden békés megoldást pártfogol. Az ülés délután 1 óra 40 perckor ért véget.

Brüsszel, november 13. A kilenchatalmi értekezlet zárt ülésének végén az olasz kiküldött szólalt fel. Kijelentette, hogy egyetért azokkal az elvekkel, amelyeket az egyes felszólalók hangoztattak s különösen azzal a kivánsággal, hogy a békét fenn kell tartani, illetve helyreállítani.

Anyakönyvi hirek

Születések: Hegedüs István állványozó, leánya: Mária. Harmati Antal fm., fia: Lajos. Kapusi István fm. fia: László. Ábrányi Ferenc kádár m., fia: Ferenc. Gere János fm., leánya: Erzsébet. Nyiri József szabó, leánya: Zsuzsa. Kiss Ferenc fm. leánya: Katalin.

Eljegyzés: Kiss Sándor mészáros—Matkó Mária.

Házasságok: Kaszás Sándor juhász—Szabó Julia. Hajdu József fm.—Schönperger Julia. Erdőhegyi József kocsis—Fejes Mária. — Pinczés János fm.—Kiss Julia. Orbán József fm.—Albucz Virág. Szabó János mészáros—Tóth Julia Szatmári János festő s.—Pap Julia. Király János napsz.—Budaházi Zsófia. Takács Zoltán borbély—Simon Mária. Abrók Imre napsz.—Kovács Erzsébet. Kovács János asztalos—Tar Margit. Dári Péter fm.—Kállai Eszter. Kiss István lakatos s.—Nagy Ilona.

Halálozások: Jancsó Kálmánné r. kath. 56 éves, Jánosi u. 39. Melegh András ref. 65 éves, Csigekert ucca 19.

Felmentettek a hitelezési csalás vádja alól egy rendőrtisztet

Érdekes bűnügyet tárgyalt dr Bónyi Bertalan járásbíró. A vádlott dr **Rutkay** Aladár nyugalmazott rendőrfőfelügyelő volt, akit hitelezési csalás címén jelentett fel **Balázs** Mihály Péterfia utca 46. sz. alatt lakó szabómester.

A szabómester azt adta elő feljelentésében, hogy a nyugalmazott rendőrtiszt 1934 januárjában egy örnagy társaságában bement hozzá és több rend ruhát rendelt. A rendelés összege 1002 pengőt tett ki, de dr Rutkay csak 300 pengőt fizetett ki, míg a fennmaradó 702 pengőre hitelt kért.

— Azt mondotta a rendőrtiszt úr adta elő feljelentésében a szabómester —, hogy éppen nősülés előtt áll, nagyon gazdag lányt fog feleségül venni, majd a hozományból kifizeti a hátralékos összeget. Én hittem az ígéretben és kiadtam a ruhákat, de dr Rutkay Elemér nem fizetett. Amint később megtudtam, Budapestre költözött és nyugdijazták. Irtam neki, felszólítottam a fizetésre, nem fizetett. Erre

megírtam az ügyet a belügyminisztériumba is,

mire nemsokára kaptam egy levelet dr Rutkaytól, aki a levélben kijelentette, hogy csak akkor fog fizetni, ha írok egy újabb levelet a belügyminisztériumba és azt írom, hogy

az első levelem tévedésen alapszik.

A járásbíróság előtt a vádlott nyugalmazott rendőrtiszt elmondotta, hogy amikor a ruharendeléseket eszközölte,

450 pengő fizetése volt, időközben azonban betegsége miatt nyugdíjazták és most csak 125 pengő nyugdijat kap, amiből édesanyját és öccsét is eltartja.

A gazdag parti visszament, nem nősült meg és csak váratlan nehéz anyagi helyzete miatt nem fizette ki tartozását.

A szabómester ügyvédje kérte a bíróságot, hogy rendelje el a valódiság bizonyítását, annak kiderítésére, hogy dr Ruttkay valóban olyan gazdag lányt akart-e feleségül venni három évvel ezelőtt —, mint ahogy azt a ruharendeléskor előadta?

— Nekünk rendőrtiszteknek — mondta erre a vádlott — csak úgy lehet nősülnünk, ha

a házasság által jobb anyagi körülmények közé jutunk.

Ez tehát bizonyítja, hogy valóban gazdag nőt akartam elvenni.

Kijelentette még, hogy az adósságát azonnal kifizeti, ahogy egy kicsit is jobb anyagi viszonyok közé kerül.

A járásbíróság elutasította a valódiság bizonyítása iránti kérelmet s ítéletében felmentette a hitelezési csalás vádja alól dr **Ruttkay** Elemért. Az indokolásban kimondotta a járásbíróság, hogy a vádlott rendőrtiszt nem követett el hitelezési csalást, hiszen a ruha rendelésekor 450 pengő fizetése volt, amely akkor elegendő fedezetet nyújtott az adósságra és amely nem haladta meg a fizetőképességét. De fel kellett menteni a vádlottat azért is, mert a feljelentés az elévülési időn, három éven, túl érkezett a járásbíróságra.

Kapható minden Orion rádiókereskedőnél.

TEKINTSE MEG

A Meteor csillár

csupa különlegesség

PIAC U. 9. kirakatát.

Korszerü nagy tüdőbeteggondozó létesítéséről folynak előrehaladott tárgyalások Debrecen város és a Tüdőbeteg Szanatórium Egyesület között

Számtalanszor elismételt, szomorúan közismert tény, hogy a magyarságnak, különösen a Nagyalföldön legveszedelmesebb és legpusztítóbb népbetegsége a tüdővész. Évenként körülbelül 14—15.000 magyar életet pusztít el a tuberkulózis, amely Debrecenben is ijesztő mértékben szedi áldozatát.

A tuberkulózis elleni küzdelem egyik legfontosabb feladata a magyar közhatóságoknak és a társadalomnak. Ennek a küzdelemnek a korszerű célkitűzései szerint a tüdőbeteggondozókra, az úgynevezett tüdődiszpanzerekre rendkívül fontos feladatok hárulnak a tuberkulózis elleni védekezésben. Debrecenben már működik egy diszpanzer a Meszena uccán, amit a város tart fenn, ennek tüdőbeteggondozónak azonban

sem elhelyezése, sem méretei nem felelnek meg egy olyan 130.000 lakosú város igényeinek, amely erős tuberkulotikus fertőzöttséget mutat.

Ezért már hónapok óta komoly megbeszélések folynak dr. *Görtner* István tisztifőorvos előterjesztésére egy új, a korszerű igényeknek megfelelő tüdőbeteggondozó létesítése ügyében, amivel kapcsolatban megoldást nyerne a modern tüdőbeteggondozás is. Ezekbe a tárgyalásokba bevonták az Országos Társadalombiztosító Intézetet, valamint az Országos Tüdőbeteg Szanatórium Egyesületet is, amelynek tulajdona tudvalevőleg a debreceni Auguszta-szanatórium is.

A tervek szerint teljesen új, korszerű, nagy tüdőbeteggondozót létesítenének Debrecenben

rendelő szobákkal, helyiségekkel, kvarckészülékkel, röntgennel, laboratóriummal modernül felszerelve.

Ebben a diszpanzerben a szegénységi bizonyítvánnyal rendelkezők szakszerű gyógykezelésben részesülnének és légmellkezelést is hajtanának végre. A diszpanzerhez fektetőcsarnokot is terveznek olyan betegek részére, akiknek napkurára és pihenésre van szükségük.

A tüdőbeteggondozó ezenkívül természetesen

szociális munkát is fejtene ki a betegek megfelelő táplálkozásának előmozdítására, ami ennél életbevágóan fontos.

Az Országos Tüdőbeteg Szanatórium Egyesülettel diszpanzer ügyében előrehaladott tárgyalások vannak olyan irányban, hogy a diszpanzert városi támogatással a Szanatórim Egyesület építené fel. A felépítés és berendezés költsége 50—60.000 pengőbe kerülne és a Szanatórium Egyesület a maga közegeivel ellátná, a tüdőbeteggondozóban folyó orvosi munkát is.

A tüdőgondozó intézet munkaprogramjába tartoznék az

iskolás és óvodás gyermekek

tüdőbetegségre való hajlandóság szempontjából való alapos átvizsgálása is, valamint az élelmiszerüzletek és üzemek alkalmazottainak ugyanilyen vizsgálata. Ez rendkívül fontos és eredményes lépés lenne arra, hogy tüdőbetegeket, vagy az arra különösen hajlamosokat idejében felfedezzék, megfelelően gyógykezeljék és ezáltal a tüdőbeteg családjának többi tagját a betegségtől megvédjék.

A tüdőbeteggondozó létesítése éppen ezért mérhetetlen fontosságú Debrecen közegészségügye szempontjából, hiszen a helyzet ebben a tekintetben ma egyáltalán nem kielégítő. A szegény tüdőbetegek elhelyezése ugyanis igen nehéz. A tüdőbaj olyan betegség, amely elsősorban is anyagiakkal függ össze. A Horthy-közkórháznak és az Auguszta-szanatóriumnak szegény betegek részére csak

nagyon-nagyon korlátolt számban

áll úgy a rendelkezésre, a betegápolási alapból igen csekély összeget kapnak erre a célra, pedig nagyon sok az olyan szegény tüdőbeteg, aki szanatóriumi, illetve kórházi ápolásra szorulna, viszont a hónapokig, esetleg fél—egy esztendeig tartó kezelés napi öt pengős ápolási költségét előteremteni nem tudja.

Jól öltözködni

nem luxus - sokkal inkább

kötelesség önmagunk iránt.

Kedves kötelesség akkor, ha van egy üzletünk, ahol bundát, kabátot, ruhát, cipőt

olcsón szépet és jót vásárolhatunk.

Áruházunk ilyen beszerzési forrás.

Benyáts ÁRUHÁZ

Óriási árleszállitás szövetekben Aszmannál

feni képtelen akkor, midőn a létfentartásáról is alig, vagy egyáltalán nem képes gondoskodni.

Az OTI a saját betegei részére a nyáron már felállított egy szép tüdőbeteggondozó intézetet, ez azonban nem elég, így remélni kell, hogy a Szanatórium Egyesület és a város közösen megteremtik az annyira fontos diszpanzert.

A DEBRECENI KÖZÖNSÉG KÖZÖNYE HATRÁLTATJA A KASSZAFURÓK ELFOGÁSÁT

Szabó Gyula rendőrkapitány, a bűnügyi osztály vezetője a sorozatos, kideritetlen debreceni kasszafurások ügyében kijelentette, hogy a debreceni közönség közönye okozza azt, hogy a rendőrség nem tud a vakmerő kasszaturók nyomára jönni. A rendőrség hetekkel ezelőtt a lapok útján felhívta a debreceni kasszatulajdonosokat, hogy jelentsék be kasszáikat a rendőrségen, amely utasitaná az őrszemeket, hogy ezeken a helyeken fokozottabb figyelemmel őrködjenek. A felhívásnak azonban — jellemző a közönség közönyére, — eddig mindössze csak négyen tettek eleget.

Legújabb sporthirek

NEMZETI FC—PHÖBUS 4:3 (4:0)
A bíró 5 perccel előbb fújta le a mérkőzést.

Budapest, november 13. Nemzeti FC—Phőbus 4:3, (4:0). Nemzeti bajnoki labdarugó mérkőzés. A Phőbus kezdte a játékot, azonban csakhamar a Nemzeti került fölénybe.

Szünet után a Phőbus felforgatta csapatát és 3 gólt rugott. A 41. percben a játékvezető tévesen lefujta a mérkőzést, mire a csapatok levonultak. — Pár perc mulva a játékvezető beismerve tévedését, további játékra szólította fel a csapatokat. Pár perc mulva a Nemzeti ki is vonult a pályára, ahol a játékvezetővel együtt 5 percig várakozott a Phőbusra, amely azonban nem jelent meg és így a bíró végleg lefujta a mérkőzést.

BASEL —DÉLMAGYARORSZÁG 7:2 (5:2)

Básel, november 13. Délmagyarország válogatott labdarugócsapata szombaton Básel város válogatott csapatával 7:2 (5:2) arányú vereséget szenvedett.

Kabátot, Ruhát
Schreiber Adolfnál
vegyen Ferenc József út 19.
HOL:
Női télikabát szőrmegalérral P 27.—, 30.—, 35.—
Női télikabát Diagonál szövet, Crepdesin bélés, szőrmegallérral P 40.—, 45.—, 50.—
Női télikabát különleges model fason szőrmével P 60.—, 70.—
Női ruha szövetből, divatszinekben P 16.—, 18.—, 20.—
Női reklám alj több szinben 3.98
Női szövet alj, finom kivitel P 6.50, 7.50, 8.50
Női kötött bluz Ia. minőség 5.80
Harisnyák, kesztyük, kombinék olcsó árban.
Takarékosság bevásárlási üzlete.

Szabó Lőrinc, Tuster Jolán és Rácz Jancsi a Csokonai-ünnepély müsorán

Szerdán délután 6 órakor lesz a Déri Múzeumban a Csokonai-Kör pompás műsorú Csokonai ünnepélye. — Szabó Lőrinc, a Kisfaludy-Társaság most beiktatott új tagja arról a sokoldalú, művelt Csokonairól fog előadni, akinek körvonalait a korán elhalt költő művei hatalmas méretekben mutatják. Nádory István, aki legutóbb a Városi Dalegylet és a Csokonai-színház operaelőadásán szerepelt nagy sikerrel, Csokonai dalokat énekelt Rácz Jancsi kísérete mellett. Tusier Jolán Csokonai verseket mond a maga frappánsan egyszerű, művészi módján. Az ünnepélyt a Csokonai-Kör elnöke, — Pap Károly nyitja meg. A Kántus Szigethy Gyula vezetésével Csokonai két legszebb dalát adja elő. A belépőjegy ára 1 pengő, a Csokonai-Kör tagjainak 50 fillér. Aki a Csokonai-Körnek nem tagja, de ezerkilencszázharminchétre beiratkozik, pontos címének feldiktálása mellett már most féláru jegyet válthat úgy előre a Csáthy és Méliusz könyvkereskedésekben, mint az ünnepély napján a pénztárnál. A Csokonai-Kör évi tagsági díja 2 pengő. (:)

Finom
Puplin
Oxford
Sport
ING 5·90
Frank Imrénél
Arany Bika

Böszörmény vagy Varga?

Mi a neve Böszörménynek?

Budapest, november 13. Dr. Böszörmény Zoltán, a kaszáskeresztesek vezére és főnöke, akit pár héttel ezelőtt súlyos fegyházbüntetésre ítéltek, ismét a bíróság elé került. Ezúttal Steinwalter Károly ny. ezredes jelentette fel anyakönyvi kihágásért. Szerinte ugyanis Böszörmény sose volt Böszörmény, hanem csak közönségesen Varga Imre. Böszörmény azzal védekezett, hogy mint hírneves író, jogosan használta ezt a nevet. Az ügyész indítványára áttették az ügyet az ügyészségre, mert ebben az esetben közokirathamisítás forog fenn.

LORD HALIFAX NEM UTAZIK RÓMÁBA

London, november 13. Illetékes helyen kijelentették, hogy nem felelnek meg a valóságnak azok a hírek, amelyek szerint lord *Halifax* berlini látogatása után Rómába utazik. A jövőben héten lord Halifax

csak Berlinbe utazik,

ahol forma nélküli megbeszélést folytat *Hitler* Adolffal az angol—német kapcsolatokról. A kilátásba helyezett angol—olasz megbeszélésekkel kapcsolatban nem történt újabb mozzanat. — Alaptalanok azok a híresztelések is, amelyek szerint *Eden* rövidesen Rómába utazik.

A KÖVETEKEN VAN A SOR A SZOVJETBEN

Budapest, november 13. Egy francia hírszolgálati iroda moszkvai jelentése szerint *Dawtint*, a varsói szovjet nagykövetet, aki három héttel ezelőtt Orosz országba utazott, szovjet területen letartóztatták. Letartóztatták a feleségét is, valamint *Podolszki* varsói nagykövetségi tanácsost. Mindhármójuk ellen forradalmi összeesküvés és Trockijista mozgalmakban való részvétel miatt emeltek vádat. A Paris Soir rigai tudósítója szerint *Juernev* volt berlini szovjetorosz nagykövet letartóztatása most már bizonyos. Azzal vádolják, hogy hadititkokat árult el egy idegen hatalomnak.

Eső, havaseső

Hazánkban ma már csak 1—2 mm. körüli futóeső volt. A hőmérséklet a keleti megyékben tovább csökkent, csúcsértéke Debrecenben csak 4 fok volt, nyugaton azonban kissé emelkedett, általában elérte a 6—8 fokot. Az alacsonyabb hegyekben a hó elolvadt. A magasabb hegyekben még bőven és meglehetősen jó állapotban van a hó.

Jóslás: Északnyugati, északi szél, változó felhőzet, egy-két helyen kisebb eső, havaseső, a hőmérséklet alig változik.

ISMÉT BOMBÁZNAK A JAPÁN GÉPEK

London, november 13. A félhivatalos Domei iroda jelenti Sanghájból, hogy a japán haderő 100 ezer főnyi kínai hadsereget fogott közre. Csacsungcsiainál a Csucsao folyótól délre.

Sanghái, november 13. A japán csapatok a sangháji arcvonal balszárnyán megszállták Kiating városát és Tiefuhan, valamint déli szárnyon lévő Kasant.

Tokió, november 13. A japán légihaderő gépei ezuttal először bombázták Szienfu, Sanzi kínai tartomány fővárosát.

ELFOGTÁK A SOPRON-KŐHIDAI SZÖKÖTT FEGYENCET

Szekszárd, november 13. Molnár Sándor, az ármentesítő társulat igazgatója ma délután vincellerjével kiment a szőllőhegyen lévő présházba. Amikor bement, észrevette, hogy valaki felszaladt a padlásra s a tanya másik oldalán leugorva, menekülni akart. A közelben tartózkodók segítségével sikerült elfogni. A rendőrségen megállapították, hogy

az elfogott ember a Sopron-kőhidai fegyházból megszökött Páncél János, akit rablógyilkosság kísérletéért és egyéb bűncselekmények miatt tiz évi szigoritott dologházra ítéltek.

A rendőrségnek már korábban tudomása volt arról, hogy Páncél özv. Nagy Károlyné, szül. Beke Teréz házában volt elrejtőzve. Az asszonyt öt nappal ezelőtt letartóztatták és bár ez minden adatot megadott, Páncél rejtegetésére vonatkozóan, a mai napig nem tudták elfogni a szökött fegyencet.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

Keresse fel
Polgár
hygénikus fodrászlermeit,
ugy a
Svetits palotában, Tel. 34-58, mint a Gambrinus passageban, telefon 26-54, ahol a legmodernebb
szines és estélyi frizura ujdonságokkal
várjuk valamint tartós hullám és hajfestés
igényeit a legnagyobb megelégedésére elégitjük ki.

Leszállitottuk az árakat

Délután és este bridge, römmi, kaláber kártyahasználati dj személyenként 50 fill.
Etteremben 4 fogásos menü 90 fillér.
Feketekávé 30 fillér.
Uzsonnakávé 50 fillér sütemménnyel együtt

Debreceni Ujságirók Clubja
Piac-utca 26. I em.

Uj helyiségbe költözött a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank

A Piac ucca a napokban új színfolttal gazdagodott. A Piac ucca 10. szám alatt, a Bika-szállóval szemben, november 1-én nyitotta meg a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank debreceni fiókjának új helyiségeit. A bank vezetőségének nagy áldozatkészségét bizonyitja a helyi iparosság támogatása érdekében a fényesen berendezett új bankhelyiség, melyben az utolsó szögig minden a debreceni ipar remekbe készült munkája. Tágas, világos, modern millieu fogadja itt a bank ügyfeleit.

A fiók új vezetője, dr. Tamás György, ki páratlan agilitásával és lekötelező kedvességével, máris sok barátot szerzett magának és intézetének.

MAGYAR KÜLDÖTTSÉG KISÉRI BÉCSBE SESZTINA-NAGYBÁKAY JENŐT

Sesztina Nagybákay Jenő felsőházi tag, az OMKE elnöke 18-án Bécsben a Wiener Buchkaufmannschaft meghivására előadást fog tartani. Sesztina Nagybákay Jenőt bécsi előadására a magyar kereskedőtársadalom 33 tagja fogja elkiséri. A magyar küldöttséget a bécsi magyar követség ünnepélyesen fogadja és tiszteletükre fogadódélutánt rendez.

Sesztina Nagybákay Jenő egyébként Bécsből hazatérőben Szombathelyen is tart előadást az ottani Kereskedő Társulatban és ott ugyancsak előadást tart *Kardos* Gyula, a debreceni Kereskedő Társulat elnöke is, aki Sesztina Nagybákay Jenőt elkiséri Bécsbe.

A Háztulajdonosok Egyesületének választmányi ülése

A Debreceni Háztulajdonosok Egyesületének választmánya e hó 12-én ülést tartott, amelyen dr *Hódy* Béla elnöklete mellett a választmány kimondotta, hogy a burkolási szabályrendelet módosítása érdekében a szükséges lépéseket megteszi és e tárgyban nagygyűlést is fog rendezni. A pénzügyigazgatósághoz megkeresést intéz az egyesület, hogy a külsőségeken és kertségekben fekvő

kis házakra kivetett és behajthatatlannak bizonyult adóhátralékokat töröljék.

A miniszterelnök előtt megjelenő országos vidéki küldöttség kérdésében kijelentette az ülés, hogy határozott kivánsága miszerint az összes polgári politikai pártok képviselői számára egyenlő szerepet kíván, mert

az érdekképviseletnek pártpolitikai szinezete nem lehet.

A választmányi ülésen a felvetett kérdések a közgyűlés előtt is tárgyalásra kerülnek.

Ki mint vet, ugy arat...

A jó gazda szivesen fizet nagyobb árat nemesitett vetőmagért. Aki félti egészségét, nem sajnál pár fillért értékesebb orvosságért.
Ha feje fáj, meghült vagy rheuma kínozza, vegye a legjobbat, ami enyhíthet fájdalmán:

ASPIRIN
CSAK A »Bayer«-KERESZTTEL VALÓDI

Anna főhercegasszony Debrecenben

Vasárnap debrecenbe érkezik *Anna* főhercegasszony, a magyar leányeserkészek fővédnöknője, a debreceni leány cserkészcsapatok megtekintésére.

A főhercegasszony az Árpád sínautóval jön meg vasárnap délután. A pályaudvari ünnepélyes fogadtatás után a vármegyeházára hajtat, ahol *Fáy* István főispánnál egészen szükkörű dezsönén vesz részt. Utána megszemléli a leányeserkészcsapatokat, — majd megtekinti a Déri-múzeumot és ismét visszatér a vármegyeházára, — ahol a főispán által adott teán vesz részt. A teára a leányeserkészek vezetői és az ehhez kapcsolódó tényezők vesznek részt.

Anna főhercegasszony az Árpád sínautóval utazik el Debrecenből.

Cipőt, hócipőt vásároljon a „Bella“ cipőüzlet
uj helyiségében, a Püspöki palotában, Hatvan u. 1.
Nagy választék. Olcsó árak.

40 pengőre itélték a pletyka miatt

Elindul a pletyka, ki tudja hol áll meg... *Grósz* Józsefné hajdúhadházi csatócs rágalmazás vétségével vádolva került dr. Szatmáry János járásbíró elé. Hajdúhadház legszebb leánya *Aufrichtig* Stefánia tett ellene feljelentést, előadva, hogy Grószné furcsa pletykát terjesztett el róla a faluban. Nevezetesen azt hiresztelte, hogy a szép Aufrichtig Stefi nem vakbélgyulladás miatt útazott Csehszlovákiába, hanem egészen más okai voltak a hirtelen elutazásnak. Egészen más állapotok miatt utazott el a lány Hajdúhadházról.

Grószné a járásbíróság előtt erélyesen kijelentette, hogy ő soha, semmit, semmikor, senkinek nem beszélt a szép Stefi csehországi utjáról és annak okairól. Valaki, nem tudja kicsoda, elindította a pletykát és ő ártatlanul keveredett bele az ügybe.

A járásbíróság több tanut hallgatott ki a pletyka ügyben, majd 40 pengő pénzbüntetésre itélte Grósz Józsefnét, aki fellebbezést jelentett be az itélet ellen.

Nagy előkészületek

a Zenekedvelők Köre jubiláris disz hangversenyére, a november 20-i Dohnányi-zongoraestre.

Szombaton, november 20-án rendezi a Zenekedvelők Köre második bérleti hangversenyét, amelynek ünnepi fényt ad az körülmény, hogy *Dohnányi* Ernő dr, a zongorajáték utolérhetetlen poétája szerepel rajta. Az egész ország zenei közvéleménye szeretettel fordul a nagy Mester felé ezekben a napokban, amikor művészi pályájának negyven éves fordulóját ünnepli. A budapesti Dohnányi zongoraesték a főváros színejavát mozgósitják, a fiatal Dohnányi művészi diadalaira emlékeztet az a forró lelkesedés, amely mostani fellépéseit fogadja. Szakértők állitják, hogy soha, még fiatal éveiben sem volt olyan művészi formában a mester, mint az idén.

A debreceni díszversenyen nemcsak a város és megye notabilitásai biztositották helyeiket jóelőre, hanem a fővárosból is sokan jönnek le Dohnányi hívei közül. Igy bejelentette érkezését dr vitéz *Huász* Aladár min. osztályfőnök, aki a diszhangversenyen a kultuszkormányt fogja képviselni.

A Zenekedvelők Köre vezetősége kéri a közönséget, hogy előjegyzet jegyeit a hét elején vegye át, mert a nagy érdeklődésre való tekintettel jegyet senkinek nem rezerválhatnak. A második hangverseny előtt válthatók úgy nevezett *csonka bérletek* árát a vezetőség igen méltányosan szabta meg, az ilyen bérletjegyek érvényesek a hátralevő négy koncertre, Dohnányi, Guglielmetti, Pankey néger bariton és Ungár Imre, a világhirü vak zongoraművész hangversenyeire. A szombat esti hangverseny a zongorát úgy állitják be, — hogy a művészt a jobb és baloldal egyaránt jól láthassa.

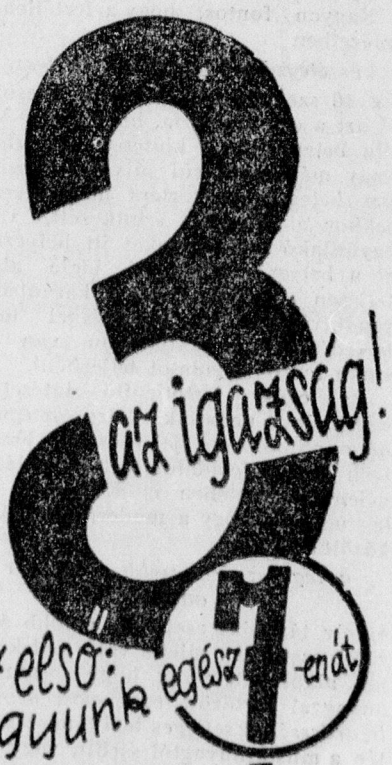
— **A lengyel nyelvet tanulni óhajtók figyelmébe!** A nagy érdeklődésre való tekintettel a népszerű főiskolai tanfolyamok keretében új lengyel tanfolyam nyilik. Az órák idejének meghatározása céljából minden érdeklődő folyó hó 16-án, kedden d. u. 6 órakor a központi egyetem VI. számú tantermében megjelenni szíveskedjék, ahol bővebb felvilágositást kap. A tanuláshoz szükséges tananyagot a tanfolyam résztvevői ingyen kapják. (:)

Használja ki a Klein Divatház olcsó árait!

Divatselymek müselyem fonálból délutáni ruhára

Divat angóra szövet	1·88	Marocain jó színekben	1·88
Ruhaszövet, színekben	1·48	Matlassé, nagy választékban	1·68
Gyapiu ruhaszövet	2·44	Düftin, pongyolára	1·68
Dupla széles angóra szövet	1·98	Flanellek, pongyolára és ruhára	1·35
Divat ruhaszövet	2·78	Maradék flanellek 6--8 m-es darabokban garantált színtartók	1·18
Divat kabátszövet	7·80		
Nehéz minőségü crepe szatin színekben	2·68		

Különleges esélyi anyagok
selyembársonyok minden divat szinben, gyapju és georgette csipkék valamint fémszálas kelmék igen nagy választékban.

Semmi sem uj a nap alatt,

mert nincsen olyan uj anyag, uj minta, ami a megjelenéskor nálam a legelőnyösebben ne lenne beszerezhető. Kőrösi.

Modern fertőtlenitő intézetet épit Debrecen város

A fertőző betegségek elleni küzdelem mellett veszlegzárintézet is lesz a fertőtlenitő és légvédelmi célokat is szolgál

Debrecen város fertőtlenítő intézete ellen már régebb idő óta hangzanak el nagyon jogos panaszok, hiszen ez az elavult intézet olyan felszereléssel rendelkezik, amely *csaknem teljesen használhatatlan.* Különösen érezhető ez a fertőző betegek szállításánál, mert az intézet erre a célra szolgáló kocsijai teljesen régiek, a célnak egyáltalán nem megfelelőek. A beteg egyének hozzátartozóinak fertőtlenítését sem lehet megvalósítani a felszerelés hiányossága miatt, úgyszintén nem lehet kielégítő módon fertőtleníteni a fertőzött ruhaneműeket és tárgyakat sem.

Épen ezért Debrecen város 1938. évi költségvetésébe

260.000 pengőt állított be modern fertőtlenítő intézet létesítésére.

Ebben az ügyben dr. *Kölcsey* Sándor polgármester elnöklésével a szakelőadók most megbeszélést tartottak a városházán a létesítendő fertőtlenítő intézet terveiről és elhelyezéséről. Az értekezletén az a nézet alakult ki, hogy

a fertőtlenítő intézetet teljesen modernül, a járványtan legújabb vívmányai és szempontjai figyelembevételével építik meg és szerelik fel.

Az új fertőtlenítő intézet 260.000 pengőbe kerülne, mert a tulajdonképeni fertőtlenítő intézeten kívül *megfelelő lakásokat építenek a fertőtlenítők részére,* garázsokat a betegszállító kocsik és autók elhelyezésére és irodahelyiségeket is.

Nagyon fontos, hogy a fertőtlenítő intézetben

vszetegzáró karanten is lesz.

Ez 40 személy befogadására létesülne és azt a célt szolgálja, hogy Heine-Medin betegségben, kiütéses tifuszban, vagy más rendkívül súlyos fertőzőképes betegségben történt megbetegedésekkor a beteggel érintkezett, vagy együttlakó családtagokat itt helyezzék el a betegség lapangási ideje alatt, teljesen elkülönítve. Ez a karanten a rendkívül fertőző betegséggel továterjedésének meggátlásában van hivatva fontos feladatot teljesíteni.

Az egész fertőtlenítő intézetnek egyébként nemcsak közegészségügyi szempontból van jelentősége, hanem igen fontos feladatot tölt be a légvédelem tekintetében is. Közismert dolog ugyanis, hogy a modern harcgázok között

a legveszedelmesebb a mustáranyag,

amely támadás esetén a legtöbb áldozatot szedi. Az ellene való védekezésnek alapfeltétele az, hogy a mustáranyaggal fertőzött egyéneket *azonnal lefürdessék.* Esetleges légi támadás esetén a mustáranyagtól sérült, vagy erre gyanus egyének méregtelenítését a fertőtlenítő intézet zuhanyfürdőrendszere látná el s így

a fertőtlenítő intézetnek nemzetvédelmi szempontból is nagy fontossága van.

A mustáranyag egyébként a ruhában is sok ideig megmarad és így a fertőzött ruhát is méregteleníteni kell, gőzdezinfektorokkal. A fertőtlenítő intézetet megfelelő nagyságú gőzdezinfektorokkal látják el; ezek békeidőben a fertőző betegségek csirái által megfertőzött ruhák fertőtlenítésére szolgálnak.

Az új fertőtlenítő intézet létesítése tehát úgy közegészségügyi, mint nemzetvédelmi szempontból rendkívül fontos célokat szolgál, hiszen békében a fertőző betegségek elleni védekezésnek egyik nagyon jelentős, nélkülözhetetlen tényezője, háborúban pedig a mustáranyag által fertőzöttek lemosását és ruháik méregtelenítését végzi.

A debreceni új fertőtlenítő intézet minden valószínűség szerint a Wesselényi uccán épül fel, a csendőrlaktanya előtti nagy terület egyik részén. Az építés ügyét valószínűleg már a legközelebbi városi közgyülés tárgyalni fogja, hogy azonban a tervek megvalósításához mikor fognak hozzá, az attól függ, hogy az ehhez szükséges kölcsönt mikor szerzi meg a város.

Erzsébet napra

üveg, porcellán, alpakka evőeszköz, díszműáru legolcsóbban

Molnár János

üzletében szerezhető be

Kossuth ucca 3.

„Justice pour la Hongrie“

Egy debreceni tanár irredenta cikke a belga egyetemi ifjúság lapjában

Liege, más néven Lüttich. Ki ne emlékeznék a nagy belga ipari centrum nevére 1914 augusztusának véres napjaiból? Ez volt az első város, amelyre roppant talpával rátiport a német hadsereg, semmibe véve a kicsiny Belgium nemzetközi szerződésekben biztosított semlegességét Baljóslatú merészség volt ez, amelyben benne rejlett a versailles-i és trianoni békeszerződések később bekövetkezett tragédiája.

Most ebből a Liége-ből röppent föl egy fehérszárnyú békegalamb is. Október 26-án indult meg liége-i egyetemi ifjúság új lapja »*Ven Debout*« (Ellenszél) címmel. Ez a lap mindjárt első számában nagyobb cikket közöl »*Justice pour la Hongrie*« (Igazságot Magyarországnak) címen. A cikk szerzője *dr. Fenyő* Béla, a debreceni gimnázium volt tanára, akinek itteni működésére ma is szeretettel emlékeznek vissza tanítványai s akit rokonszenves, úrias egyéniségéért általánosan kedveltek Debrecenben.

Dr. Fenyő Béla cikke a helyhez mért tömör összefoglalása mindazoknak az érveknek, amelyeket a magyar igazság mellett fel szoktunk és fel lehet hozni. Kitűnően világít rá Szent István nagy történelmi tettére, a nyugati kulturához való csatlakozásra, hatásosan szól a magyarságnak a nyugati kultura védelmében folytatott önfeláldozó harcairól, meggyőzőn fejtegeti, hogy a Habsburg-monarchiába bezárt Magyarország nem folytathatott önálló külpolitikát s így, noha a vezető magyar államférfi, Tisza István ellenezte, mégis bele kellett sodródnunk a szerencsétlen világháborúba. Kiemeli a magyarságnak a háború alatt ellenségeinkkel szemben is tanusított nemes és emberies magatartását, majd felsorolja a trianoni béke legkirivóbb igazságtalanságait s szót emel az elszakított területen élő magyarok érdekében, akiknek jogtalan elnyomást kell szenvedniük.

E nálunk általánosan ismert, de a belga ifjúság számára bizonyára teljesen új tények kitünő összefoglalásán kívül a kis cikknek még két főérdeme van. Az egyik az, hogy *magyar-belga baráti kapcsolatokra is tud hivatkozni.* A másik és még nagyobb érdeme, hogy olyan hangot tudott megütni, amely valóban az ifjúság lelkéhez szólhat:

»De miért foglalkozom«, írja befejezésül dr. *Fenyő*, »a mi helyzetünkkel egy olyan lapban, amely nem politizál s csak az ifjúság számára íródik? Pusztán azért, *mert Európa sorsa a mai ifjúság kezében van.* Magyarország nem háborútól várja a végzetes tévedések helyreigazítását.. Mi azt reméljük, hogy *a ma ifjúsaga mint orvos és nem mint katona fog fellépni, hogy meggyógyítsa azt a szivet (a Duna völgyét), amelynek rendhagyó dobbanásai súlyos zavarokat okoznak az egész európai organizmus vérkeringésében.*«

Báresak ez a cikk, amelyet egy nagy multú, nemzetközi látogatottságú egyetem ezer meg ezer diákja olvasott, annyit használna, amennyi jó szándékkal őszinte lelkesedéssel, de egyszersmind finom tapintattal és nemes mérséklettel is íródott.

Finom angol szövetekben óriási választék.

Mielőtt ruhaszükségletét beszerzi,

sziveskedjék megtekinteni.

Uri szabóság, Miklós u. 2.

ü. v. MORGENSTERN MANÓ.

HÓMAN MINISZTER BESZÉDE A KÜLFÖLDI MAGYAROKNAK

Budapest, november 13. A rádió vasárnap közvetíti a külföldi magyarság számára rövid hullámon *Hóman* Bálint kultuszminiszter viaszlemezre vett beszédét.

— **Dugulás és aranyeres bántalmak, különféle gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, a has állandó puffadtsága és a rekeszizom gyakori feltolódása, hát- és derékfájás ellen** a régbevált természetes »**Ferenc József**« keserüvíz, kisebb adagokba elosztva, naponta többször bevéve, hathatós segitséget nyujt. Kérdezze meg orvosát.

KÖZÉRDEKÜ KÖZLEMÉNYEK

A légoltalmi építkezésekre és óvóhelyek építésére vonatkozóan érvényben levő részletes szabályzatokra, — vagy előírásokra nézve a országos légvédelmi parancsnokság az alábbi közleményt adja ki:

A vidéki városokat a belügyminiszter rendeletével építési szabályzataik légoltalmi szempontokból való átdolgozására utasította. Régi épületekre vonatkozó pontos előírások nincsennek, mert az épületek szerkezetét lényegükben megváltoztatni nem lehet. Ezzel szemben a fent említett rendeletben meg vannak adva azok a minimális méretezésü követelmények, amelyeket az óvóhelyek építésére okvetlenül be kell tartani. Az új és régi épületek óvóhelyeinél alkalmazandó gáz és szilánkbiztos ajtók és vészkijáratok készítését a magyar szabványügyi intézet által ez év október havában kiadott MOSz 800 jelü lapok részletesen tartalmazzák.

Budapest, november 13. A lakásépítési állandó bizottság a tatarozási kölcsönök kölcsönakciónak az 1937. évre való kiterjesztéséről a Budapesti Közlöny ez évi május 5-iki számában közzétett hirdetményben a tatarozási kölcsönök engedélyezése iránti kérelmek előterjesztésére megállapított határidőt 1937 november 30-ig meghosszabbítja.

Budapest, november 13. A Budapesti Közlöny november 14-iki száma közli a pénzügyminiszternek az illeték és adótartozások ingatlannal val. kiegyenlítése tekintetében fennálló rendelkezések végrehajtása tárgyában kiadott rendeletét

Budapest, november 13. A pénzügyminiszter rendeletet adott ki a biztositási könyvszakértők és a biztositási matematikai szakértők szakvizsgájának szabályozásáról.

Az Apollóban

Vasárnap: ½3, ½5, ½7, ½9-kor

Hétfőn: ½5, ½7, ½9-kor

utoljára az izgalmas háborus kémfilm:

Kém vagy

Vasárnap: Fox, hétfőn: Paramount világhiradó!

INTERJU a gyógyithatatlan öngyilkossal

Neve: *Szilágyi István*

Foglalkozása: *Öngyilkos*

Épp olyan nevezetessége Debrecennek, akár a krematórium, a fürdő, vagy a hortobágyi délibáb. Öngyilkosrekorder: **százszor követett el öngyilkossági kísérletet.** Más becsületes öngyilkos szerelmi bánat, nyomor, betegség, életuntság, vagy jóképű sikkasztás miatt követ el öngyilkosságot, Szilágyi István minden különösebb ok nélkül, l'art pour l'art szedi elő a borotvapengét, hogy felszabdalja karján és lábán az ereket, hogy felvágja a hasát, hogy elvágja a nyakát, valóságos kéjjel akasztja, mérgezi, vagdalja magát, de nem sikerül meghalnia. Peches ember.

A Széchenyi-uccán találkoztam vele, ott ült az egyik kapualjban, **mint lábnélküli hadirokkant.** A két lábát ügyesen maga alá huzta és keserves képpel nyujtózkodott fel a járókelőkhöz:

— Szerencsétlen nyomorék lábnélküli hadirokkant esedezik... pár fillért a szerencsétlen lábnélküli hadirokkantnak... pár fillért...

Lehullajtom neki a pár fillért, aztán megkérdem, hogy hol hagyta a lábát?

Fekete fogakkal bámul felfelé, szétfárja a karját és morogva jelenti ki, hogy mind a két lábát ellőtték a csatában. Nagy, büszke mozdulatokkal veri a mellét, igenis, ő otthagyta a csatában a két lábát. A csata előtt valószinüen négy lábon járt a derék Szilágyi István: kettőt ellőttek, még szerencse, hogy épségben maradt a másik kettő.

A mentők külön könyvet vezetnek

a nagy „hadirokkantról". Hatvannyolc esetben vágta fel az ereit, a gyomrát, a hasát, a nyakát, tizenhat esetben ugrott villamos, autó, kocsi elé, kilencszer mérgezte meg és négyszer akasztotta fel magát Szilágyi István: gyógyithatatlanul öngyilkos. És állandóan részeg,

bort, pálinkát, spirituszt, denaturált szeszt egyformán kedvel;

egyszer a sebészeti klinikán éjszaka kilopózott az ágyból és

leitta a spirituszt az üvegbezárt kioperált testrészekről.

— Miért követte el a száz öngyilkossági kísérletet ?— kérdem tőle. Vigyorog, örül, hogy tudok a nagyszerű rekordról, alig lehet megérteni artikulátlan beszédét:

— Nem fáj a, nem árt a! És nekem nem adnak hadirokkant jelvényt... pedig én, ha jön a csata, megyek... levágatom újra a két lábam... le én tövestül... és nekem nem adnak hadirokkant jelvényt! Csak akkor adják a jelvényt, amikor meghalok, akkor adják... (Valószínüleg akkor sem adják; a hatóságok ugyanis megállapították, hogy a hős »hadirokkant« soha színét se látta a háborúnak.)

Mint öngyilkosszakértőt, megkérdem, melyik öngyilkossági módot találja a legcélszerübbnek?

Dühösen csapkod a levegőbe; nem hagyják a szegény hadirokkantat békén, a minden lében kanál mentők beleavatkoznak, az ember még a hasát sem vághatja fel nyugodtan. Nagyon haragszik a mentőkre, hogy folyton megmentik. Szemtelenség! Ő már nem is tudja, hogy bánjon ki a mentőkkel, ha ekrazittal robbantaná fel magát, ezek a mentők akkor is összeragasztanák, nem tudja, mit akarnak tőle ezek a gonoszok.

Most váratlan fordulat következik: a rongyok közül előszed egy rozsdás zsiletpengét és kijelenti, hogy

ha nem adok neki husz fillért, ő itt rögtön, a szemem láttára felvágja a hasát.

Felgyüri az ingét és a rozsdás szerszámot rányomja a félig beheggedt sebére. Lesi rajtam a hatást, adok vagy nem adok, elő azzal a husz fillérrel, ő nem vár.

Komoly a dolog, Szilágyi István nem szokott tréfálni, ha ő egyszer azt mondja, hogy felvágja, akkor felvágja, nem akad meg ilyen apróságokon. Nincs más hátra, odahajolok és beleordítom az arcába: tegye el azonnal azt a zsilettet, mert úgy képen vágom, hogy felfordul!

Ijedten huzza be a fejét, csodálkozva bámul: azért a kis hasfelmetszésért nem kell úgy kiabálni! Utóvégre is a saját hasát metszi, nem az enyémet, mit avatkozom én bele az ő dolgába?

Meg van sértve. **Előhuzza két megmaradt lábát és köszönés nélkül otthagy.**

(fül.)

Házikabát, köntös,
pijamakülönlegességek
LORD uridivatnál

Csak kérni kell és
ingyen kap rádiót bemutatásra
Földestől Püspöki palota
Rádió szaküzlet — Előnyös csere

Csodás anyagok
Pazar választék
Olcsó árak
ez David Piac u. 44.
Vásárlása előtt okvetlen keresse fel.

Két hónapi fogház és 500 pengő

Itélet a nyilas történetiró perében.

Budapest, november 13. Szombaton délelőtt került sor az ítéletre a *Málnási* ügyben. A vádlott az utolsó szó jogán megjegyezte, hogy ha elítélik, tudományos fórum előtt

meg fogja ismételni

kijelentéseit. Málnási szavai után a törvényszék ítélethozatalra vonult visszsza.

A törvényszék bünösnek mondotta ki vitéz *Málnási* Ödönt, mint szerzőt, sajtó útján elkövetett nemzetrágalmazás vétségében és ezért

két hónapi fogházra és 500 penaő pénzbüntetésre ítélte,

valamint elrendelte

a könyv elkobzását.

A törvényszék az ítéletet közölni fogja Heves vármegye vitézi szék-kapitányával, a kultuszminiszterrel és az érseki főegyházmegyei hatósággal, mint Málnási felettes hatóságával.

Az ítélet ellen mind a vádlott mind az ügyész felebbeztek.

ELADÁS VÉTEL CSERE
Hálók, ebédlők, combinált szobák, szőnyegek, varrógépek, jégszekrények, irodabutorok Széchenyi u. 6.

BEZÁRTÁK A ZSIDÓ TÁVIRATI IRODA HELYISÉGEIT BERLINBEN

Berlinből jelentik, hogy a titkos német államrendőrség bezárta a zsidó távirati iroda helyiségeit. Az intézkedést semmiféle különösebb indokolás nem kísérte. Az eljáró közegek mindössze az áliam és nép védelméről szóló rendeletre hivatkoztak.

A KENTI HERCEGNÉ DIVATFORRADALMAT CSINÁL AZ ANGOL UDVARBAN

London, november 13. Marina, az angol királyi család tagja, a kenti hercegnő, szakított a királyi család hagyományaival és most már minden alkalommal egyszerü, szolid, de modern ruhát visel. Az anyakirálynő, aki máskülönben a hagyományok legszigorubb őre, egyáltalán nem neheztel a menyére, sőt minden alkalommal gyönyör ködve figyeli annak ízléses öltözködését.

Pékháboruság a járásbiróság előtt

Hollánder Mór pékmester, özvegy *Gencsy* Istvánné péküzletének üzletvezetője becsületsértés címén került a járásbiróság elé. *Galamb* Ferenc pékmester, a debreceni Sütők és Lisztesek áregyezményének elnöke jelentette fel, előadva, hogy Hollánder az egyezmény kiküldött eljárójának becsületsértő kifejezéseket mondott róla és az egyezményről.

A járásbiróság előtt a vádlott pékmester tagadta a vádat, ő nem mondott semmit sem Galambról, sem az egyezményről, csak nem akart átvenni egy levelet, amit Galamb küldött neki. *Kriska* András, aki az egyezmény levelét elvitte annakidején Hollánderhez, tett terhelő tanuvallomást, majd a biróság újabb tanuk kihallgatása végett elnapolta a tárgyalást.

— A vakbélgyulladás veszélye elleni védekezés egyik hatásos módszere abban áll, hogy az ember a beleit hetenként legalább egyszer a természetes »Ferenc József« keserüvízzel — reggel éhgyomorra egy pohárral — alaposan kitisztítja. Kérdezze meg orvosát.

PÁNCÉLOS CIRKÁLÓ VISZI HAZA MACDONALD HOLTTESTÉT

London, november 13. A tragikus váratlansággal elhunyt *MacDonald* volt miniszterelnök földi maradványait egy angol páncélos cirkáló viszi hazájába. Az angol kormány a koporsó hazaszállításához rendelkezésre bocsátotta az »*Apollo*« páncélos cirkálót.

A hadihajó jelenleg nyugatindiai vizeken horgonyoz és utasitást kapott, hogy azonnal induljon útnak a Bermunda-szigetekre, ahová november 15-én megérkezik a »*Reina del Pacifico*« gőzös, amelyen — mint ismeretes — a tragikus haláleset bekövetkezett.

Hungária filmszinház
Ma, vasárnap: 3, 5, 7, 9-kor
Hétfőn: 5, 7, 9 órakor
a kacagtató magyar bohózat:
Segítség, örököltem
Vasárnap: Fox, hétfőn: Paramount világhiradó!

Beszélgetés a legproduktivabb magyar filmiróval

35 uj magyar filmet készitenek ebben az esztendőben

Baloldali szomszédom Egyed Zoltán — most készül Amerikába — és a jobboldali szobában Indig Ottó lakik mellettem a Svábhegyi szanatórium negyedik emeletén. Mindketten filmdarabot irnak. A sarokban Gál Ernő lakik, a legtehetségesebb magyar filmproducer és délben az étteremben külön asztalt foglalnak le maguknak Amerika filmcézárjai. A portás, arany zsinórral a sapkáján esténként, néha azonban már a korareggeli órákban Hollywoodot jelenti és ezidőszerint talán a Svábhegyi szanatóriumból folytatják a legtöbb beszélgetést a filmmetropolissal. A film fejedelmeinek appartementjaiban dől el itt egész sereg karrier sorsa, az ember nem is hinné, hogy a nevek, amelyeket tegnap pápaszemes missek gépeltek a szerződési blankettákra, esztendő multán méteres betükkel ragyognak majd a Broadway falain a moziplakátokról.

Ebben a tündéri világban itt a Svábhegyen a film emberei közül legszorgalmasabb Indig Ottó. Méltán büszke arra, hogy nagyon sok moziban játszak a darabjait. A „Torockói menyasszony"ról, amelyet nem régen mutattak be, megállapította a sajtó, hogy a magyar filmgyártás kezdete óta szerzőnek és darabnak nem volt olyan sikere, mint ennek a filmnek. Indig Ottó egy éven belül öt filmet irt: egymásután kerültek színre „Ember a hid alatt", „Segitség — örököltem!" „Pusztai szél", »A torockói menyasszony« és a jövő hónapban kezdik forgatni a „Bercsényi huszárok"-at és Hunyadi Sándor „Aranyifju"-jának filmváltozatát.

Kiállunk este a széles balkonra, előttünk ragyog, tündöklik és hömpölyög Pest. A nyugati pályaudvar fényreklámjainak vörös és zöld fénye váltakozva gyul ki és az Andrássy-út lámpasora úgy integet felénk, mint egy gyöngykollier a szépasszony nyakán. Imbolygó fények táncolnak a Duna tükrén, felejthetetlenül szép ez a látvány és aki idegen egyszer is elmerül benne, örökre szerelmese lesz a Duna királynőjének, Pestnek.

— Ezt a tündérvilágot Isten is arra teremtette — mondja nekem Indig Ottó, — hogy itt filmet álmodjanak és filmet készitsenek. Megtanultam a Drehbuch-irást, amely egészen más technika és mindenben eltér a színdarabirástól. Remélem azonban, hogy nem sokáig fogok filmet irni, mert szerelmem mégis csak a színpad. A sok filmdarab mellett most komoly színdarabon is dolgozom. Eddig nem beszéltem róla, de most elárulom, hogy

ennek „Örök szerelem" lesz a címe.

Egy asszonyról szól, akinek szerelme örök — minden felvonásban más férje van. A darab felvonásait én nem is felvonásoknak nevezem és az „örök szerelem"-ben nincsen első, második és harmadik felvonás, hanem „I. férj", „II. férj" és végül „III. férj". Szeretném, ha a darabom a Vígszínházban kerülne színre és nem is tudok más megoldást elképzelni, mint azt, hogy a őszerepet vagy Bajor Gizi vagy Darvas Lili alakitsa.

Valahol az égen sisteregve rohant le egy hullócsillag, a szanatórium teraszán színes gömbök alatt filmsztárok kacagtak, a hold ezüstös sávja keresztülszántotta a terebélyes fák koronáit és Indig Ottóval a magyar filmről kezdtünk el beszélgetni.

A magyar filmgyártás elérte már a maximumát

Ezt mondja nekem a kiváló iró:

— Tiz évvel ezelőtt a magyar filmgyártás úgyszólván semmise volt még. Ma pedig elérte már a maximumát. **Az idén harmincöt magyar filmet fognak gyártani.** Ugylátszik, hogy a magyar filmgyártás nem lehet rossz üzlet, mert különben nem fejlödött volna ennyire. Amikor azonban elismerem egyes filmeknek egészen kivételes sikerét, mégsem tagadhatom el azt a meggyőződésemet, hogy

a magyar filmgyártás meg fog fenekleni és rövidesen holtpontra jut.

Miért? Azért, mert a magyar filmgyártás e pillanatban nem más, mint a színház és a színdarab konzerválása celluloidon. A magyar filmek tulajdonképen nem adnak mást, mint a színpad. A filmeket ugyanazzal a színészgarniturával látjuk, mint a darabokat a színpadon. Ez magyarázza meg a pillanatnyi sikert is, különösen a vidéken. A vidék publikumának talán nincs ideje és pénze ahhoz, hogy Pestre jöjjön és itt nézze meg a színpadok kedvenceit: Bullát, Kabost, Pagert, Jávort, ehelyett élelmes vállalkozók azután e kedvenceket az egész színházzal együtt

beleteszik egy dobozba és celluloidszalagokon leküldik a vidékre.

Ez az oka annak, hogy a magyar filmprodukció nem nevel, nem kutat, nem termel filmtehetségeket, bonvivant, filmprimadonnát, filmhösnőt és

a magyar film mindig csak kópiája a szinháznak.

Az oka ennek talán az, hogy a tőke, amely a filmmel foglalkozik, türelmetlen, e tőkének nincsen ideje és türelme és ez a tőke nem kutat új filmtehetségek után.

A magyar film ma — kevés kivétellel — kávéházban, zsebből készül.

Kávéházban alakulnak meg egy-egy filmre ad hoc vállalatok. A komoly tőke Magyarországon eddig érthetetlen módon nem fordult a filmüzlet felé, holott Angliában és Németországban éppen a komoly tőke foglalkozik a filmgyártással. A magyar filmek — hangsúlyozom: kevés kivétellel — úgy készülnek, hogy

egypár ember összead száz-százegyvenezer pengőt és megelégszik tiz-huszezer pengő haszonnal. Enynyit egy jó filmmel meg lehet keresni

Voltak azután kivételek: a Meseautóval százezer pengőt kerestek, a Dunaparti randevuval talán negyvenezret és szerénytelenség nélkül mondhatom, hogy a „Torockói menyasszonynak" a start után megvan a reménye arra, hogy jövedelmezőség tekintetében az élre kerüljön.

— Javulás csak akkor remélhető, hogy ha komoly banktőke belekapcsolódik az üzletbe és vállalkozás alakul folytatólagos filmgyártásra. Akkor talán új tehetségek bukkannak fel és sor kerülhet magyar történelmi filmekre is, amelyeket eddig érthetetlen módon nem gyártott senki. Hunyadi Sándort és engem évek óta izgat például a János vitéz-nek filmváltozata, eddig azonban nem találtunk tőkét, amely erre vállalkoznék, pedig bizonyos, hogy ez a film nemcsak Magyarországon lenne üzlet, hanem külföldön is.

Budapest: a dunavölgyi államok filmcentruma

— A Dunavölgy államainak egymáshoz való viszonyában az utolsó hónapokban örvendetes közeledés tapasztalható. Kölcsönösen hangzanak el nyilatkozatok és kölcsönösen történnek e tekintetben komoly lépések. Tárgyalások folynak minden irányban és örömmel regisztrálhatom azt az értesülésemet, hogy

e tárgyalásokon komoly szó esik arról, hogy a magyar filmek előtt nyissák meg végre az országok határait. Meg van a hajlandóság arra, hogy az utódállamok be fogják engedni azokat a magyar filmeket, amelyek politikamentesek, a témájuk kultúrális, vagy pedig mulattató.

Ha ez bekövetkezik, akkor a magyar filmek jövedelmezősége sokkal nagyobb lesz, többet lehet a filmgyártásra költeni és rátérhetünk arra az útra, amelyen már a komoly tőke is érdekeltséget vállal.

— Van azonban a szomszédainkkal való baráti viszonyunk megteremtésének egy másik kihatása is a filmgyártásra.

— Csehszlovákiának fejlett filmiparа van, viszont ott nem készül magyar film. Romániában és Jugoszláviában egyáltalában nincs filmgyártás. Most folynak tárgyalások arról, hogy

Budapesten készitsék el szerb, horvát és román irók filmjeit, román, szerb és horvát művészekkel, román, horvát és szerb, de magyar verzióval is és a kiválóbb magyar filmek egyidőben ne csak magyar verzióban készüljenek, hanem az utódállamok nyelvén is.

Minden kilátás meg van rá, hogy e tárgyalások eredménnyel fognak járni, a magyar film előtt megszünnek az akadályok és a magyar filmeket az utódállamok magyar publikuma éppen úgy élvezheti, mint ahogyan élvezi azokat évek óta már az újvilág magyarsága. Newyork, Detroit a legnagyobb fogyasztói a magyar filmeknek és kulturális szempontból mindenképen kívánatos, hogy a politikamentes filmeket az utódállamok magyarsága élvezhesse.

(p. j.)

Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank

debreceni fiókját Piac uca 44. alól fiókhelyiségeit új szekházába

Piac u. 10. szám alá helyezte át.

Telefon 34—41.

Miért örül az egész család apraja nagyja?

Ha a családfő „Takarékosság" könyvecskéjére

férfi ruhát, férfi kabátot, férfi bundát vásárol?

Azért, mert

az erre havonta letörlesztett összegekről olyan sárga lapot kap, mellyel családja minden tagjának hónapról-hónapra előálló szükségletét mindenkor nyomban kielégitheti a „Takarékosság" kötelékébe tartozó 110 cég bármelyikénél!!!

Igy lesz a férfi ruházkodásából az egész családnak havonta megujuló öröme!!!!

Vasárnap délután

kávéházi üzem

az Arany Bika üvegtermében

Képes heti lapok. Folyóiratok. Divatlapok. Bridge. Rummy,

Rendes kávéházi árak.

Fehérszalonban

ötórai tea.

Tánc.

Gerő jazz trió.

Uzsonna ára: P 0·80.

hirek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napi lap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz Telefon: 32—12.

Előfizetési ár: Egész évre 28.80 félévre 14.40, negyedévre 7.20 egy hóra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

RADIÓ MÜSOR:

VASÁRNAP, NOVEMBER 14.

Budapest I.

9: Unitárius istentisztelet a Kohary uccai templomból. Prédikál Csiki Gábor dr. lelkipásztor. 9.45: Hírek. 10: Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi templomból. A szentbeszédet P. Gangha Béla S. J. mondja. 11.15: Evangelikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál Magócs Károly kerületi központi lelkész. 12.20: Pontos időjelzés. 12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Szünetben kb. 13.05: Mindenünk az anyanyelv: Laczkó Géza előadása. 14: Hanglemezek. 14(50: A nagyar—svájci válogatott Európa-Kupa labdarugómérkőzés második félidejének közvetítése az FTC pályáról. Beszélő Pluhár István. 15.50: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. 16.20: A szakoktatási intézmények munkásságának eredményei. Suhajda Jenő gazdasági tanár előadása. 17: Kelter Ernő zongorázik. 17.30: Az Alföld hajdani gyapjúgazdálkodása. Hankó Béla dr. egyetemi tanár előadása. 18: R. Matolcsy Margit magyar nótákat énekel, kíséri Farkas Béla és cigányzenekara. 19: Fölszáll a köd. Tóth László dr. elbeszélése. 19.30: A rádió szalonzenekara. 20.15: Sporteredmények. 20.30: Londontól—Bánfalváig. Hangjáték. Irta Ásguthy Erzsébet és Simer Miklós. 21.25: Hírek. 21.45. Budapesti Hangverseny Zenekar. 22.45: Virány László jazz-zenekara játszik, Gáthy László énekel. 23.30: Az Ostende-kávéház 24 tagú cigánygyerek-zenekara muzsikál. 0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

11.30: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. 16.20: Hanglemezek. 18.30: Két költő. Csuka Zoltán és Fodor József verseikből adnak elő. 19: A rádió szalonzenekar. 20.15: Balázs Gyula dr. magyar nótákat zongorázik. 20.40: Hanglemezek. 21.45: Lóversenyeredmények.

HÉTFŐ, NOVEMBER 15.

Budapest I.

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek: Kb. 7.20: Étrend, közlemények. 10. Hírek. 10.20: Gazdálkodás a jobbágyokkal 1837-ben. 10.45: A pénz közmondásokban. Irta Szitnyay Jenő. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés. 12.05: Csóka Feri és cigányzenekara. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Pontos időjelzés. 13.30: Domány Sári és Sárdy János énekel zongorakísérettel. 14.40: Hírek. 16.15: Diákfélóra: Gróf Zrinyi Miklós: Szigetvár veszedelme. Fábián István dr. előadása. 16.45: Pontos időjelzés, hírek. 17: Láttad-e már Kolozsvárt? 17.30: Mikulai Gusztáv jazzzenekara. 18.25: Rádió a rádióról. 18.40. Lelki előkészületek az eucharisztikus világkongresszusra. 19: Hanglemezek. 19.40: Régi orosz költők. Iványi Pám István előadása hanglemezekkel. A verseket Kovács Ernő mondja. 20.15: Budai Dalárda. Vezényel Endre Béla. 21: Hírek. 21.25: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Szünetben kb. 22: Időjárásjelentés. 23: Hírek német nyelven. 23.05: Rácz József és cigányzenekara muzsikál. 0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

19.25: A kulcs bosszuja. Végh Istvánné csevegése. 19.45: Hanglemezek. 20.20: Hírek.

— **A főispán és a polgármester Budapesten.** Fáy István főispán és dr. Kölcsey Sándor polgármester a szombati napot Budapesten töltötték, ahol Debrecen város ügyeiben folytattak tárgyalásokat.

— **A MANSz »Anyák Iskolája«.** A másfél évtized óta nagy sikereket aratott »Anyák Iskolája« előadássorozatot a MANSz ez évben is megrendezi. Az előadások tárgyköre a gyermeknevelés legfontosabb és legaktuálisabb kérdéseit öleli fel. Előadók lesznek: dr Ambrus Ilona, dr. Hankiss János, Mellan Márton, Pass László, Szele Miklósné, dr. Szondy György, Tóth Árpádné, Törös Károly, dr. Veress István. Az előadások ideje: nov. 16, 19, 23, 26 és 30., kedd és pénteki napokon, d. u. 5 órai kezdettel Piac u. 36., I. em., a régi postaépület keresztépületében. Belépő díj semmi címen nincsen. Minden érdeklődőt ezúton hív s szívesen lát a MANSz vezetősége. (:)

Lengyel bundák

városi bundák

szőrme bekecsek

bőrkabátok

óriási választékban

legolcsóbb szabott áron

Nem vagyunk hitelszervezetben

GRÜNFELD

uriszabóság

Kistemplom mellett.

Kezelési költség nincs.

x **Grósz Zoltán** hites könyvvizsgáló irodáját Hunyadi ucca 15. sz. alatt megnyitotta. Telefon 19—29.

x **Gönczi Gábor kályhásmester** üzemét Monti ezredes ucca 3. alá helyezte. Bejárat Burgundia uccából. Raktáron legmodernebb cserépkályhák. Telefon: 25—68.

Dreher ÉDESSÉGEK A JÓIZLÉSÜ URI KÖZÖNSÉG ÉLELMI CIKKEI

— **A Szülők Iskolája** második előadását folyó évi november hó 16-án, kedden este 6 órai kezdettei tartja a Kereskedő Társulat dísztermében (Piac u. 8., I. em.) Előadó: vitéz dr Bessenyei Lajos tankerületi főigazgató, aki: »A sport szerepe az ifjúság életében« címen tart előadást, mely iránt már is nagy érdeklődés nyilvánul meg. — Közreműködik a Petőfi Dalkör. Az előadásra, mely teljesen díjtalan, ezúton is felhívja a szülők és nevelők figyelmét Debrecen sz. kir. város Iskolánkivüli Népmüvelési Bizottsága.

x **Ne tévessze,** hogy Bálint József asztalosműhelye és bútorraktára Csapó ucca 67., a kanyarban van.

x **Figyelem!** Volt már Kertésznél, hol maradék és rőfösáruk, düftinek, flanellek, selymek, vásznak nagyon olcsón kaphatók. Széchenyi u. 22.

BIZALOMMAL vásárolhat Debrecen legrégibb festékszaküzletében, BERGER J. UTÓDA AUSPITZ Csapó u. 16.

— **Sötéten látja a világot,** ha feje fáj, vagy megbülés befolyásolja közérzetét. 1—2 tabletta Aspirin elejét veszi a nagyobb bajoknak és megszünteti fájdalmait. Nézze meg azonban, rajta van-e a »Bayer«-kereszt a tablettán? Enélkül utánzat.

Hó- és sárcipőt Benyáts-tól

— **Az Evangélikus Papnék Országos Szövetsége** nov. 11-én tartotta évi rendes közgyülését Budapesten. A konferenciát megnyitó ünnepélyes istentiszteleten az Igét hírdette és az Urvacsorát kiosztotta Labossa Lajos debreceni vallástanár. A konferencia előadói voltak: Bakay Péterné, Irányi Kamillné, Pass Lászlóné és Maresek Jánosné. A konferenciát megelőző este a Deák-téri hatalmas díszteremben nagyszabású műsoros szeretetvendégség volt, mely nemcsak erkölcsileg sikerült fényesen, hanem anyagilag is jelentősen hozzájárult az Ev. Özvegy Papnék Otthonának fenntartásához.

x **Nem lesz gondja,** ha kilós és méteres maradékot Degenfeld tér 11. maradéküzletben vásárol.

— **A Déri-múzeum** ma, vasárnap 10—1 óráig nyitva, belépődíj nincs. A Füvészkert u. iskolaépületben levő Thaly-szoba kívánságra az igazgatóság engedélyével megtekinthető. Belépődíj 20 fillér. — A Közművelődési Könyvtár 10—12 óráig van nyitva.

— **Ha nincs a Wipla műfogán** M. W. L. Wipla védjegy, követelje a garancialevelet, ha azt nem kap, akkor műfoga nem valódi Wipla. Takarékosságra bármelyik fogorvos elkészíti a valódi Wipla műfogat.

— **Korrepetálnak, vizsgára előkészítenek szaktanárok.** Beiratás: Kálvin-tér 11. S. D. G. d. u. 4—6. (:)

x **Értesítés.** Üveges-, üvegcsiszoló- és tükörüzememet Csapó 13. alá helyeztem át. **Stefanszky Gyula.**

Férfi ruhát
Női kabátot
Vágó Sándortól
Takarékosságra is a legolcsóbb árban
Csapó-utca 10.

A hetvenötesztendős debreceni zeneiskola

Rendkívül ízléses kiállításban, képekkel gazdagon illusztrálva jelent meg Debrecen sz. kir. város Zeneiskolájának *Emlékkönyve*, Dr. *Baranyi* János igazgató szerkesztésében.

»Előszót« maga dr. *Kölcsey* Sándor polgármester írt a több mint száz oldalas emlékkönyv elé: »Nincs népe a világnak, mely valaha is nélkülözni tudta volna a zenét, honnan mint örök örök forrásból merít az örök emberi lélek . . .«

Ezután dr. *Balogh* Sándor kulturtanácsnok »*Bevezetése*« következik: »Visszatekintve erre a 75 évre, büszkén mondhatjuk, hogy a zeneiskola mindenkor hivatása magaslatán állva nevelte úgy a zenei pályára készülőket, mint az alapos felkészültségű zenekedvelőket, fejlesztője volt a helyes zenei érzéknek, ízlésnek és főként temploma volt a magyar zenének . . .«

Dr. *Baranyi* János igazgató a kulturtanácsnok jelzett történelmi summázását részletezi: *Visszapillantás Debrecen sz. kir. város 75 éves Zeneiskolájának történetére* c. alatt. Ebből megtudjuk azokat a heroikus erőfeszítéseket, amelyeket a mult század Debrecenje végzett egy nemesebb zenekultúra megteremtése céljából. *Farkas* Ferenc, *Csanak* József, *Márton* Lajos, *Sesztina* Lajos, *Puky* Gyula, dr. *Ujfalussy* József, a nevek a zeneiskola hőskorából. Itt élnek — dr. Baranyi János igazgató szeretetteljes varázslása folytán — mindnyájunk lelkében. Itt láthatjuk az első igazgatók fényképeit és a szövegben olvashatjuk a tömör szellemtörténeti összefoglalásokat: *Komlássy* Lajos, *Simonffy* Emil, *P. Nagy* Zoltán . . . Mind eltüntek és mégis mind élnek immár eleven életet.

Rendkívül becses a történelmi áttekintésen kívül az a tanulmányi rész is, amelyet a zeneiskola tanárai írtak a díszes Emlékkönyvbe. Első helyen áll dr. *Baranyi* János *Beethoven-vázlata*. Ez a tanulmány kitűnő bepillantást nyújt a Zeneiskola nagytudású és agilis igazgatójának művészi temperamentumú lelkébe. A tanulmány ötletes hangú, pittoreszk meglátásokkal, semmi dogma és mégis mindenütt szigorú ragaszkodás a Zene örök törvényeihez.

Jelképesnek kell vennünk, hogy a világtörténelmi áttekintés után dr. *Darkóné Simonffy* Irén tanulmánya következik *A magyar zene tanításának fontosságáról*. Nagyon örültünk ennek a tanulmánynak, különösen ilyen stílszerű elrendezésben. Ez az elrendezés azt sugallja nekünk, hogy a debreceni zeneiskola az európai zenét igyekszik egynsúlyba hozni a Magyar Zenével. De vigyázzunk a kifejezésre. Dr. Darkóné Simoffy Irén tanárnő nagyon helyesen disztingvál:

»Népzenénket még mindig nem karoljuk fel olyan mértékben, mint azt más országokban teszik. Pár évtizeddel ezelőtt még alig esett szó a magyar népzenéről magasabb fokú iskoláinkban. A magyar népzenét — egészen hiytelenül — a cigányzenével azonosították, ezért lenézték s a magasabb oktatásból teljesen kizárták . . . Folytatni kell a Bartók, Kodály által oly szerencsés kézzel megindított népzene gyűjtését . . .«

A tanárok további dolgozatai valamennyien a közös program fejlesztését szolgálják: *útat az európai és a magyar népi zene felé . . .*

G. Hoór Tempis Erzsébet az énektanítás problémáit veszi bonckés alá. Hangusúlyozza az énekpályára készülők gyakorlati és elméleti tudásának együttes jelentőségét. Dolgozata a zenei kuruzslás ellen irányul.

A kis gyermek zenei világa élénk megvilágítást nyer *Elefánthy* Mária tanárnő tollából. Ez a kiváló zenepedagógus külön említést érdemel a hetvenötéves zeneiskola jubileuma alkalmából. Ő a Bartók- és Kodály-zenének, ill. az ősi magyar dallamoknak a gyermeki lelkekbe elhintője, *a zenei óvoda* sikeres vezetése révén. A zenei óvoda *Baranyi* János dr. igazgató nagyszerű gondolata, éppen a legfogékonyabb korban viszi be az emberi lélekbe az ősi magyar zene fundamentumát. Ez az alapozás egyúttal *nemzeti célt* is szolgál, hiszen a zene feloldja a fogalmakat, alagútakat épít az ész alá s így formál titokban egy új, maradandó világot.

Dr. Hofferné Csernátony Irén, a zeneiskola másik kiváló pedagógusa, a gyermekek lelki világának finom tapintatú megértője és irányítója most érintett tételünket fejti ki részletesen: *Zeneiskolák és a zenei nevelés* cím alatt. A zene nevelő hatalmát tárja elénk tudományosan és poétikusan.

»Óriási erő rejlik benne. Felmérhetetlen nevelési tényező! Az embert magasabbrendű emberré formálja. A zenei nevelés a gyermek kedélyét és érzelemvilágát nemesen befolyásolja . . .«

Ha még ehhez hozzávesszük *Szabó* Emil dolgozatát a *zenei mondatról*, amely az előző közönségfelvilágosítókkal szemben elsősorban szakszempontokat tartalmaz, előttünk áll a hetvenötéves debreceni zeneiskola a maga teljes egységében.

E sorok írójának legnagyobb meglepetése volt az a nap, amikor egyszercsak dalolni hallotta a konyhából a falusi lány ajkáról egy csodálatos magyar dalt. Honnan hozta magával? — kezdtem kutatni. A nyomozás eredménye a hetvenötéves debreceni zeneiskola díszoklevele, pergament nélkül: a zeneiskolás gyermekektől tanulta meg az egyszerű falusi lány a Kodály-gyűjtötte ősmagyar nótát. *Az égigérő fa* próbáin tanulta meg s most viszi *vissza* falujába . . .

Vissza a falujába! — írjuk ezt a jelszót a hetvenötéves debreceni zenede kapuja fölé. Adja vissza a magyar város a magyar falunak, amit a kedvezőtlen évszázadok elvettek, elraboltak tőle. Adjuk vissza a magyarság széles tömegeinek a lelki vitaminját — *zenei lényegét!*

Változtassuk az összes magyar elemi iskolákat egyetlen nagy — zenei óvodává. Legyen mintakép: a hetvenötéves debreceni zenede!

G. P.

Megbizható minőségü finom gyapjuszövetet
CSAK SZAKÜZLETBEN VÁSÁROLJUNK!
Óriási választék
Feldheim Dezső
posztó üzletében
Piac ucca 41. szám.
Takaré' osság. Címre ügyelni!

x **Lujza fűzőszalonomat** nov 1-től Miklós u. 4. alá áthelyeztem.

— **Dr. Weisz Pál főrabbi úr elé** 3/4 10 órakor induló küldöttségi különvonatra vasárnap a helyszínén is lehet még jelentkezni. Vissza érkezés 12.10. A jegy ára P 2.24. A társasvacsorához jegyek vasárnap Kereskedők és Utazók Egyesületében, a háznagynál kaphatók.

RETIKÜLT
a készitőnél vegyen. **Feuermann** böröndösmester Piac u. 26. passage

x **Hidegkuti fodrászmester** üzletét áthelyezte a cukrászda helyére ugyanabban a házban, Kálvin-tér 5.

x **Jól, olcsón vásárol** szvetert, harisnyát Polatseknél, Csapó 38. Ipariskolával szemben.

— **Ma: Nóránt kegyeleti birkozó verseny Kárpáti világbajnok részvételével** Ma délután 3 órai kezdettel rendezi meg a DMTE Nóránt emlékversenyét a DTE tornacsarnokában. A profi birkozók debreceni szereplése után most alkalma nyílik a debreceni közönségnek különbséget tenni a minden anyagi érdek nélküli tiszta amatőr és az üzleti alapokra fektetett profi birkozás között, mellyel csak becsapva, de nem kielégítve érezhette magát, aki végigrezte a profi mérkőzéseket. Mert az csak természetes, ha pénzzel becsapták, akkor mutatványukkal is becsapták a közönséget. Az amatőrök ezt nem teszik, de nem is szabad, hogy megtegyék, mert az amatőr birkozás komoly sport, a profi birkozás üzlet és cirkusz. (o)

— **A Debreceni Irónők** november 14-én, vasárnap 4 órai kezdettel ismeretterjesztő mesedélutánt rendeznek Piac ucca 36. alatt, a régi posta épületében. (o)

x **Gönczi József** úriszabósága. Rákosi Jenő ucca 5., árban olcsó, kivitelben elsőrendű.

— **Fronthareosok figyelmébe!** Az országos elnökség eirendelte a formaruhával rendelkező bajtársak összeírását. Hogy ezen rendelkezésnek eleget tehessünk, felkérjük a formaruhával rendelkező hajtársakat, hogy legkésőbb november hó 22-éig az adatok felvétele végett irodánkban jelentkezzenek. A formaruhával rendelkezők névjegyzéke az országos elnökségnek fel fog terjesztetni. Vezetőség. (:)

x **Gomb raktáramat** mindenféle színben, divatban okvetlen tekintse meg. Sok pénzt takarít meg. Horovitz, Széchenyi u. 1.

x **Férfi kozmetika.** Kenje fel ujjával vékonyan az arcra a Hezolite-Rapid gyorsborotvakrémet és minden további várakozás nélkül borotválkozhat. Nem kell az arcbőrét percekig dörzsölni, mert a Hezolite-Rapid arcápoló gyorsborotvakrémmel víz, szappan és ecset nélkül egy perc alatt tökéletesen borotválkozhat, utána nem ég és nem pattan fel az arcbőre, megszűnik az arcbőr száraz felkapartsága és arca bársonyosan üde lesz. Próbadoboz 24 fillér, ezt is visszatérítem azután eredeti doboz vagy tubus vásárlásánál. Kapható minden szaküzletben és a készítő Dr. Holczer vegyész illatszertárában, Budapest, VI., Teréz-körút 8. szám.

KIOSZTOTTÁK A FŐZŐVERSENY DIJAIT BÉCSBEN A MAGYAR HÁZIASSZONYOKNAK

Bécs, november 13. *Miklas* szövetségi elnök felesége szombat délután a Grand Hotel vörösszalonjában kiosztotta a díjakat a bécsi főzőversenyen részt vett magyar háziasszonyok között. A főzőverseny résztvevői arany és ezüst főzőkanállal díszített melltűket és elismerő oklevelet kaptak.

— **Gyomor-, bél-, vese-, máj- és epehólyagbetegek** szívesen isznak reggelenként egy-egy pohár természetes »**Ferenc József**« keserűvizet, mert annak hatása gyors és biztos, igen enyhe és ezért nagyon kellemes. Kérdezze meg orvosát.

x **Kovács József nőiszabó,** Rákosi Jenő ucca 5. Jó munka, szolid ár. Kovács József.

— **Felhívás a háztulajdonosokhoz! Felhívjuk a háztulajdonosokat, hogy 1. a kormányhoz intézendő országos emlékirat aláírása, 2. a burkolási járulékok leszállítása, 3. a novemberi házbérbevallással kapcsolatban a közüzemi költségek adómentesítése ügyében egyesületünk irodájában (Ferenc József út 28. C. I. em.) d. e. 9—12 és d. u. 4—6 óra között mielőbb megjelenni szíveskedjenek. Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete.** (o)

x **Érzékeny,** bokasüllyedéses lábakra könnyű, hajlékony divatcipőket rendeljen bizalommal Hadnagynál, Piac ucca 44.

— **Dr. Markovits Béla előadása Egyiptomról.** Folyó hó 17-én, szerdán 18 órakor, a debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem népszerű főiskolai előadásai keretében, a Kereskedő Társulat dísztermében dr. Markovitz Béla Athénből »A mai Egyiptom« címén és az egyiptomi kir. kereskedelmi és ipari minisztérium megbizásából előadást tart 120 vetített képpel és több gramofonlemezzel (Eredeti arab zene). Az előadó nyiregyházi születésű és több éven át külföldön tartott előadásokat nagy sikerrel: Ausztriában, Svájcban, Német- és Görögországban stb. Előadásai oly sikeresek voltak, hogy azokat több ízben meg kellett ismételnie. Röviden fogja ismertetni Egyiptom földrajzi jellegét, a Nilus szerepét, városait, népeit és az ország őskori és modern történetét, műkincseit, kulturáját és mai nemzetgazdasági viszonyait. Dr. Markovits tíz év óta Görögországban vezeti a görög ősrégészeti kutatásokat barlangokban és az ásatásokat. Több ízben járta be Egyiptomot is. Tudományos munkája révén mint első fedezte fel 1928-ban Göröország legrégibb kulturáját: az általa »Megarien«-nek nevezett ókőkorszakbeli korszakot, melynek nyomait előtte számos angol német és francia expedició eredmény nélkül keresett. A görög kormány tudományos eredményeiért t. k. Phönix-rend középkeresztjével és később a Megváltórend parancsnoki keresztjével is kitüntette az ismert tudóst.

— **Nem kell angol szövet.** Ahhoz, hogy kifogástalan legyen a ruha, ma már nem kell angol szövetet vásárolni. A Trunkhahn posztógyár gyártmányai felveszik a versenyt a világhírű angol szövetekkel, hiszen szintén színgyapjúból készülnek. A Trunkhahn posztógyár közvetlen a fogyasztóknak is ad el szövetboltjaiban: Budapesten, IV., Prohászka Ottokár u. 8. és VI., Teréz körút 8., szöveteket. Vidékre kérje a mintakollekció bérmentes beküldését.

Győződjön meg azonnal, hogy
női téli kabátok, női bundák
férfi téli kabátok, férfi városi- és lengyelbundák, férfi öltönyök
a legolcsóbb szabott áron
Magyar Ruhaiparnál
Bika szálló épület
Takarékossági vevőinknek a készpénzvásárlás összes előnyeit nyujtjuk!

Debrecen a magyar Salzburg!

– Hozzászólás Thury Levente november 7-i cikkéhez –

Írta: HORVÁTH ÁRPÁD

Thury Levente, akinek közügyek iránti csüggedetlenségét egyre jobban csodálom, múlt vasárnap egy régóta vajudó és sokunkat foglalkoztató kérdést vetett fel: a debreceni szabadtéri játékok gondolatát. Nem tudom, hogy mit tartsak e minden ízében helytálló fejtegetés legigazibb lényének, a debreceni szabadtéri előadások szükségességének hangoztatását, vagy az eleven túlmenő aktiv megvalósítás szándékát? Mert hogy mindkettőnek az időszerűsége kétségtelenül fennáll, ez világos mindnyájunk lelkében, akiket ez a kérdés foglalkoztat. Hogy gazdasági vérkeringés, városkultúra, idegenforgalom és last not least: szellemi életünk szempontjából a kérdés megvalósításának milyen óriási a hordereje, arra Thury cikke megcáfolhatatlan teljességgel mutat rá. A napokban volt alkalmam Milleker professzorral, a helyi idegenforgalom legkiválóbb szakemberével a szabadtéri játékok kérdéséről beszélgetni és beszélgetésünk második parcéban, spontán egyöntetüséggel jutottunk arra a közös megállapításra, hogy Debrecen számára mindenképen nélkülözhetetlen a szabadtéri játékok rendszeres megvalósítása, mert gazdasági életet lendítené föl minden vonatkozásban és ebből egy szellemi kultúrát erősíthetne és fejleszthetne tovább, mely utóbbiról tudjuk, — hiszen összes kultúrális intézményeink ezt sinylik és igazolják, — hogy gazdasági erőalap nélkül nem virágozhatik és élete csak beteges tengődés. És ez a pont az, amelyhez a hozzászólás nemcsak szívem szerint való jószándék következménye, hanem egyenesen kötelességszerü is.

Szeged városnak a kezdeményezéséből eredő értékes előjogait és érdekeit nem csorbíthatja és nem kisebbítheti, ha Debrecen egyedül és kizárólag földrajzi adottságaira, topográfiai gazdaságára, tehát az Uristen ajándékaira való hivatkozással és öntudattal felismeri, hogy hivatása és kötelessége elsősorban önmagával, másodsorban és ugyanakkor a közösségi magyar kultuvalami rávál szemben, hogy a szabadtéri játékokból adódó gazdag lehetőségeit kibányássza és életre valósítsa. Maga néhai Klebelsberg Kunó gróf, Szeged nagy patrónusa is kultúrpolitikája szellemében valónak találhatná, hogy a legmagyarabb város, a versengés alantasabb érdekei nélkül, folytatja a szabadtéri játékgondolat kiterjeszkedését és saját adottságainak megfelelő önálló szellemü művészi munkával igyekszik megszerezni magának azt az idegenforgalmi árfolyamértéket, pénzt, a városi és magángazdaság új erőforrásait, magyarán: még a pótadók leszállítását is, ami a helyesen megépített szabadtéri játékok eredményeiből számára kínálkozik.

Mi van hát Debrecenben? Mi az, ami ennyire hivatottá teszi a szabadtéri játékok megvalósítására?

Elsősorban az a történelmi és kulturális hagyomány, amelynek erejéből táplálkozhatik és táplálkoznia kell, ha a maga tradicióit nem tekinti holmi idealizált eszmei múmiának, amelyet mint holt értéket őriz szellemi Pantheonjában és aminek csak áporodott tiszteletével éri be. Mert hiszen a hagyomány ereje csak akkor él és éltet, ha az eleven jelen céltudatosan kapcsolódik hozzá és a maga máról eredő feladatait a múlt erejétől támogatva, de a Ma követelményei szerint valósítja meg. Ahhoz, hogy egy nemzeti vagy helyi közösség múltjához méltóan éljen szellemileg is, gazdaságilag is, szükséges, de egyáltalán nem elég a múltat tisztelnie és a múlt köldöknézó tiszteletében hevertetni kalapácsait, író tollait, műhelyeit. Debrecen történelmi múltja, élenjáró szerepe, gondolatbátorsága és igazi alkatából származó ereje már akkor is predesztinálják ezt a várost a hagyománytisztelő, de egyben korszerü gazdasági és szellemi alkotó munkára, ha nem is tekintjük kálvinista erejéből származó protestáns szellemi arculatát, ezt a hatalmas s sajátos szellemi erőt. De éppen a szabadtéri játékok területe az, ahol ennek a protestáns, arculatnak ki lehet és ki kell fényleníe. Ez adja és adhatja meg minden más hasonló törekvéstől és teljesítménytől elkülönböző karakterét.

Másodsorban pedig, hol van ma Magyarországon város, amely megfelelő szállodaviszonyok mellett, — gazdag városparkirozással, strandfürdővel, fedett-uszodával, tehát az az európai utazó testi igényeinek ilyen teljes kielégítésével tud lehetővé tenni akár két hetes vagy még hosszabb helyi tartózkodást és helyi programot, mely utóbbihoz csak így kapásból felsorolva a következő, európai mértékkel mérhető játékhelyek állnak rendelkezésre? A felsorolással egyszerre hadd említsem az előadandó darabtipusokat is:

1. A Déri-múzeum előtti tér. (Mozart, Gluck, Molière.)
2. A Kollégium udvara. (Tudós professzor Hatvani, Légy jó mindhalálig.)
3. A nagyerdei sportpálya. (Aida)
4. nagyerdei felépitendő szabadszínpad, a teniszpályák mellett. — (Sophokles, oratoriumok.)
5. Nagyerdő. (Szentiványéji álom.)
6. A nagyerdei vígadó nyári helyiségei (Kamara hangversenyek, Nóta-esték, vegyes műsorok.)
7. Végül és mindenek felett a Hortobágy, amelyen például egy igazi nemzeti daljáték, teszem fel Arany: Toldi-jából Kodály Zoltán muzsikájával szinte szemrehányólag sikolt a látványos és zenei megvalósítás után.

Vegyük mindehhez egy olcsó faanyagból a Nagyerdőn megépíthető óriási méretü Festspiel-csarnok megvalósítását, kedvezőtlen időjárás esetére, a templomi hangversenyeket, a zárt termekben, a minimális költséggel jegesre hüsíthető Csokonai-színházat, egyéb termeinket, például hamarahangversenyek számára a Déry-múzeumot, aztán nézzünk szét Magyarország egész térképén és feleljünk rá, hogy Szeged egyetlen Dóm-terével szemben is, egyébként is, hol találunk ehhez fogható topográfiai gazdaságot és mindezt, egy kivételével: forgalmilag a város szívében!!

Természetesen, nem azzal az optikával kell tekintenünk a kérdés megvalósítását, hogy vajjon a környező községekből és a városi lakosságból eljön-e az a három, vagy négyezer ember, amelynek jelenlétével »megusztható« a deficit, hanem egy Hajdúböszörménytől és Kabától Lyonig, Nápolyig, Stockholmig terjedő kontinentális propaganda figyelembevételével.

S közömbös lehet-e ennek a kévdésnek számbavételénél Debrecen kelet-magyarországi fekvése, mely egyenes kötelességé teszi, hogy az utódállamok elszakított magyarságának kedvezményes utazással lehetővé tegyük a nemcsak fizikai, de magyar szellemi hazarándulást is.

A Nyári Egyetem évenkénti sikere, az egyre rügyezőbb debreceni idegenforgalom, a TIKAV egyre több tanulsággal szolgáló kísérletei mind ösztökélő és biztató jelenségek arra, hogy komoly tényezők összeüljenek és komolyan szembenézzenek ezzel a problémával, mely sem több sem kevesebb, mint Debrecen gazdasági és kulturális életlehetőségeinek, az ötermelő és gazda, a kereskedő, a házi- és középiparos, az író, művész közvetlen és ennek következtében az egész közület, a teljes polgárság, az Egyetemes Debrecen vagyoni és lelki életének elképzelhetetlenül nagy felemelése és megtágítása.

Gondoljunk az idegenforgalom szempontjából egy, a Kálvinista Rómában tartandó protestáns világkongresszusra, ahol olyan kiváló városi kertészet működik: egy országos gyümölcs és virágkiállításra, gondoljunk a nyáron Debrecenben tarható magyar írói kongresszusra, képkiállításokra; gondoljunk városunk legalább tizenhárom karegyesületére és dalárdájára, a Csokonai-Kör, az Ady Társaság, a Városi Zeneiskola, Zenekedvelők Köre, MÁV, Filharmonikusok és a Csokonai-színház helyi erőire, amelyeknek bázisán s közreműködésével elképzelhető, — hogy egy-két hetes nyári játékciklus keretében Bartók, Kodály, Dohnányi, Basilides, Anday, Németh Mária, Bokor Margit, Sved Sándor, Pataki Kálmán, Operaházunk leglobbjai, a pesti Filharmonia és a pesti Hangversenyzenekar, a legjobb magyar színművészek, a legkitünőbb költők és írók, a magyar

KÉPKERET SZENTKÉP KERETEZŐBOLTBAN PIAC-U. 89.

Pécsi koksz, tojásszén a legmagasabb hőértékű
magyar tüzelőanyag, Kapható a képviseletnél
Bódy Pál, Hunyadi-utca 20. Telefon 14-89.

népművészet értékei találkozót adnának az utazó Európa és Amerika világjáró nyári közönségének, — amely 17 éve kitartó hűséggel zarándokol el Salzburgba, hogy a nyár életörömös fényeiben alázattal adózon a művészi kultúrának s saját szellemi táplálékának.

Örömmel megy oda, szépséget kap és boldogan hagyja ott — a pénzét az okos Salzburgban, melynek polgársága bizonyára kevesebb pótadót fizet 17 év óta, mint a szabadtéri játékok és nyári ünnepségek megvalósítása előtt.

Debrecenben minden meg van és könnyen megszerezhető ahoz, hogy életfogytiglanig tartó életjáradékot és tőkét szerezzen magának, magyar Salzburggá tegye önmagát, felemelje saját anyagi és lelki életét és szaporítsa a magyar közösség és szellemiség gazdagságát.

Olyan lehetőség hever Debrecen lábai előtt, amely életre szóló kincs — ha lehajol érte és felemeli. Nagyon kívánatos volna, hogy Thury Levente cikke siettesse ezt a gesztust.

Ahol Észak és Dél csókolódznak

... A tengeri hajózás fénykorában bármilyen hajó, lett légyen az akármelyik nemzethez is tartozó, elhaladt erre: üdvlövéssel és zászlaja meghajtásával köszöntötte a Savina-kolostort, a cattarói öböl romantikus félszigetén. Szent Száva napján messzi földről zarándokolnak ide ma is az emberek és azt tartja a néphit: hosszantartó és boldog az a házasság, amelyet ezen a napon és ezen a megszentelt helyen áld meg a pap ...

Savina kolostor.

(Copyright by Jób Paál. Utánnyomás tilos.)

... A kolostor templomának falán, közvetlen a bejárat mellett, üveg alatt négy szál gyertya ...

A kanócuk kormos még ma is ...

A gyertyák közül három fehér szalaggal, egy pedig fekete flórral van átkötve.

Emelvényen, fekete terítővel letakarva széles könyv.

Megmutatják azt az oldalt, amelyre ezerkilencszázharmincnégy október hatodikán fél tizenegy órakor írta be a nevét *Sándor*, Jugoszlávia királya. Négy név van az oldalon, egymás alatt, így:

Alexandar,
Marija,
Pavle.
Olga.

A király, a királyné, Pál herceg és a felesége jártak ezen a napon a kolostorban és az aláírás, amely itt pihen előttem a könyvben, volt Sándor király utolsó aláírása az országában.

Ezerkilencszázharmincnégy október hatodikán délelőtt fél tizenegy órakor járt itt a király és félóra mulva elindult vele a hadihajó a marseillesi kikötő felé ...

*

A templom bejáratánál két vastag kötél csüng lefelé.

Ha meghúzzák őket, akkor búgó hangon megszólalnak a harangok.

Közülük egyik imára hívja a híveket, a másik akkor kondul meg, ha az elköltözött lélek üdvéért szól az imádság. A baloldali harang: a lélekharang ...

Mesélik nekem:

Amikor a király Hercegnoviben hajóra szállt, hogy Franciaországba menjen, egy utolsó látogatást akart tenni a Savina kolostorban. Előbb gyakran járt már ezen az ősrégi zarándokhelyen. Hiszen: emléktábla örökíti meg kilenc év előtti látogatását is. Nem volt már idő hozzá, hogy értesítsék Teofil *Danilovicsot*, a priort, hiszen félóra mulva indulni kellett volna a király hajójának. A felség és kísérete gyalog indultak el a kolostor felé és amikor a széles lépcsőkön felfelé mentek nem várta őket senki.

A király, hogy a kalugyer barátok figyelmét felhívja arra, hogy látogató érkezett, megrántotta az egyik harang kötelét.

A lélekharangét ...

Megszólalt a lélekharang ...

A barátok összenéztek: vajjon ki halt meg, vajjon kinek szól a komor harangszó ...

... A prior alázatos tisztelettel köszöntötte a felséget, aki ősi szokás szerint gyertyát gyujtva ment a templomba ...

Egy óra se telt belé, elindult végzetes útjára a hadihajó ...

Sándor király nem tért vissza sohasem élve a birodalmába.

... És két héttel ezelőtt kísérték utolsó útjára a király barátját, Teofil Danilovicsot is.

A kettejük lelke az égben találkozott ...

*

Még egy uralkodó járt erre a halálba indulása előtt: *Miksa*, Mexikó szerencsétlen sorsú császára. Ezt írta naplójába:

»Célunk a kolostor vala, amely érdeklődésünket már a hajón felkelté. Minő csodás találkozása a német csernek a buja babér esodálatos árnyékával! Minő csodás találkozása ez Észak szépségének a Dél hevével ...«

Valóban: Észak és Dél találkoznak itt, a csodatevő Szent képmása mellett és erre a találkozásra az egész világon alig van példa.

A tenger partján mindenütt: kietlen és kopár a hegyek oldala. Itt: virágos rétek ölelkeznek egymással. És a réteken észak repkénye fut a narancsfákra. Észak és dél egyformán minden bujaságukkal megajándékozták ezt a tájat. A kolostor parkja: valóságos őserdő. Mint menyezet borul a fejünk fölé a cserfák, tölgyek és akácok lombjainak sűrűsége és mellettük óriási ciprusok zöldülnek az ég felé. Hatalmas páfrányok, az Alpokban se látunk különbet, erikával csókolódznak...

Hellas lehelete érzik minden lépésen. Ilyenek lehettek a régi görögök játszóterei a mithologia idejében.

Szent Száva napján évszázadok óta itt gyül össze messze földről a nép, katholikusok és görög keletiek egyaránt, *a guslica hangjai mellett ősi nóták kelnek szárnyra és a templom oltára előtt egymás után áldja meg a frigyeket a pap.*

Ez a templom ezer esztendős!

Szentek freskóival vannak teleistele a falak, egy vert ezüstből készült Madonnaképet elborítanak az ékszerek. Arany fülbevalók, karperecek, nyakláncok, velencei, portugál, spanyol és orosz munkák, érmek és rendjelek ékesítik a Szent Szüz képét.

Velence nem engedte meg, hogy orosztemplomot építsenek azon a vidéken, amelyen a szárnyas oroszlán uralkodott: a régi templom mellett az újabb abban az évben épült, amikor Velence hatalma megszünt: 1797-ben. A kolostor akkor keletkezett, amikor a törökök elől Trebinje ostroma idején a kalugyerek kénytelenek voltak elhagyni a tvardosi kolostort. Minden kincsüket elhozták ide.

És különösen gazdag a kolostor orosz eredetű egyházi kincsekben.

Hiszen: alig puskalövésnyire van Ragusa, amelyet

ostrom alá vett százötven esztendővel ezelőtt az orosz hajóhad és az ostromot csak akkor szüntette meg, amikor a ragusai tanács engedélyt adott arra, hogy pravoszláv kápolnát építsenek a városban ...

Az oroszok ajándékozták a savinai kolostornak a gazdag aranyozású Inconostast, a Madonna képét a Megváltóval a karján, a rubinokkal ékesített püspöki keresztet, a fogadóteremben ott van Nagy Péter orosz cár egykorú képe, a könyvtárban sok-sok orosz kézirat, de őriznek itt adományleveleket régi szerb és bosnyák királyoktól és ma is mutogatják Abdul Medjid szultán kegyelemlevelét.

*

A Crnagora a háttérben hóval van fedve most is.

A fehér templomfalak éppen úgy világítanak vakítva, mint a Crnagora tetején a frissen esett hó.

Mélységes csönd van ...

Sehol nem láttam akkora ciprust, amely ott áll a kolostorba vezető lépcsők alján. Előttem a tenger: az öböl, amelyért annyi sok vér folyt már évezredek óta. Titokzatosan kanyargó keskeny csatornákban szigetek pihennek és félszigetek nyulnak előre a habokba. Egy percre a Salzkammergutra kell gondolnom, a Traunsee, az Attersee és a Mondsee világa ilyen, még csak gondolatnyi sincs itt a tenger végtelenségéből. A partokon hatalmas hegyek, nincsen egyetlen pont, ahol a végtelenbe veszne el a horizont ...

... Harmincnégy szent képe díszíti a templom falait ...

Kitünő a salgótarjáni gyártmánya
„KALOR" szabályozható
folytonégő kályha.
Kapható:
SESZTINA LAJOS
vasnagykereskedésében.

Gyümölcsfa, Rózsa, Diszfa, Diszcserje. Évelő virág, Szőlővessző kapható, Nagyban is megrendelhető.
UNGHVÁRY JÓZSEF CEGLÉDI FAISKOLAJÁNAK
DEBRECENI LERAKATABAN
Bejárat Bethlen-u. 14 szám helyett
GARAY-UTCA 5 SZ. ALATT.
Egyedüli megbizott
Kocsák György

Köröskörül írások, amiket nem tudok elolvasni ...

Gazdagon aranyozták be a képeket és Bizanc pompája nyugszik a kolostorban, ahol szegény barátok egyesegyedül az Urhoz imádkoznak.

Évszázadok kellettek hozzá, hogy a szentek képei megteljenek az emberek ajándékaival.

Mennyi rengeteg ékszer: Mostarból, Serajevóból, Cetinjéből, az öböl minden tájáról.

Mennyi boldog ember élt és él ezen a vidéken.

A Filharmonikusok mai hangversenye

Mindenképen indokolt az a meleg érdeklődés, amelyet Debrecen város zenebarát közönsége a Filharmonikusok idei hangversenyszezonja iránt tanusít. A zenekar vezetősége diszkrét és komoly művészi érzékéről tett tanuságot, amikor az idei műsort összeállította s maga a zenekar is Sauerwald Géza karnagy kiváló vezetése alatt nagy lelkesedéssel készült a hangversenyre s annak sikere nem is fog elmaradni.

Az est szólistája dr Molnár Imréné, **Hír Sári**, aki mint Szendi és Sauer tanitvány, a mai magyar művésznemzedék kiváló reprezentánsa és legelsőrangú Liszt specialistája, Liszt A-dúr zongoraversenyét adja elő. A szellemesen csillogó nagy virtuózitást követelő mű előadása bizonyára sok érdeklődőt fog vonzani erre a hangversenyre.

A műsor többi számai: Erkel brilliáns alkotása, az ünnepi nyitány, Beethoven különlegességében egyedülálló IV. szimfóniája. A műsor második részét a francia impresszionizmus kiváló mesterének, Ravelnek egyik műve, a Pavane vezeti be, mely után Borodin egyik legérzékelhetőbb program-zeneműve: a Pusztai vázlatok Középázsiából című darabja következik, míg a műsort Saint Saens Haláltánc c. misztikus szimfónikus költeménye zárja le. A darab hegedűszólóját Buza Gábor a zenekar kiváló koncertmestere játsza.

Az egyesület által készített ízléses műsor ismertetése kiválóan alkalmas a zenedarabok megértéséhez és a zenei művészet elősegítéséhez.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A »DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG«-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL ESZKÖZLI VÁSÁRLÁSAIT.

Rózsa, Diszla, Diszcserje.
, Szőlővessző kapható,
is megrendelhető.
GHVÁRY
SEF CEGLÉDI FAISKOLÁJÁNAK
EBRECENI
KATABAN
Bethlen-u. 14
ám helyett
ICA 5 SZ. ALATT.
düli megbízott
ák György

írások, amiket nem ta-
...
aranyozták be a képeket
mpája nyugszik a kolos-
szegény barátok egyes-
hoz imádkoznak.
kellettek hozzá, hogy a
megteljenek az emberek

geteg ékszer: Mostarbó,
Cetinjéből, az öből min-

dog ember élt és él ezen

armonikusok
anguversenye

ben indokolt az a me-
és, amelyet Debrecen
barát közönsége a Fil-
k idei hangversenyé-
t tanusít. A zenekar
diszkrét és komoly mű-
ről tett tanuságot, ami-
nősort összeállította s
kar is Sauerwald Géza
ló vezetése alatt nagy
készült a hangver-
ak sikere nem is fog

istája dr Molnár Im-
ri, aki mint Szendi és
ány, a mai magyar
dék kiváló reprezen-
lsőrangú Liszt speciá-
A-dúr zongoravers
. A szellemesen csil-
tuózitást követelő mű
nyára sok érdeklődőt
erre a hangversenyre.
többi számai: Erkel
otása, az ünnepi nyi-
ven különlegességében
V. szimfóniája. A mű-
részét a francia im-
us kiváló mesterének.
yik műve, a Pavana
y után Borodin egyik
öbb program-zenemű-
vázlatok Középázsiá-
bja következik, míg a
Saens Haláltánc c.
nfónikus költeménye
arab hegedűszólóját
zenekar kiváló kon-
tsza.
t által készített ízlé-
ismertetése kivá-
a zenedarabok meg-
zenei művészet elő-

PARTOLJA, HA A
I FÜGGETLEN UJ-
HIRDETŐ CÉGEK-
LI VÁSÁRLÁSAIT.

Szedlák
és
Vámos
utóda
uri szabók
divatterme
Dobozy átjáró
Piac-utca 26 sz. VIII. ajtó
Alapitva 1874 - Telefon 2293

Vasárnapi istentiszteleti rend

A református templomokban. Nagytemplom délelőtt 10 órakor dr Soós Béla, délután 5 órakor Kiss Antal, Kistemplom délelőtt 9 órakor Nagy Dezső, 11 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Szenes László, Kossuth u. délelőtt 10 órakor Kósa Ferenc, délután 5 órakor Tamás Ferenc, Árpádtér délelőtt 10 órakor Márki Kálmán, délután 3 órakor Nagy Sándor, Ispotály délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Dezső, Homokkert délelőtt 10 órakor Kovács József, délután Orbán Zoltán th., Kerekes telep délelőtt 10 órakor Erdei Mihály, délután 4 órakor Seprényi József th., Wolaffka telep olv. kör. délután 3 órakor Kerekes János th., Nyilastelep délelőtt 10 órakor Görömbei Zoltán, délután 3 órakor Tőke László th., Csapókert délelőtt 10 órakor Farkas Dezső, délután 3 órakor vall. ünnepély dr Juhász Nagy Sándor, Nyulas délelőtt 10 órakor Hegyi Tibor, Szegényház délelőtt 9 órakor Szenes László, Téglaskert délelőtt 10 órakor Birinyi János, Horthy közkórház pred. és urv. oszt Siposs Imre, dr Farkas Pál és Csánki Gábor, Bánk Bíró Béla, Pallag délelőtt 9 órakor vitéz Szabó Endre, Diószegi úti isk. 11 órakor Bíró Béla, Haláp délelőtt 9 órakor és Állóhegy délután 2 órakor Bárdi Ferenc, Szikgát délután 3 órakor v. Szabó Endre, Nagymacs délelőtt 10 órakor Vári László, Pipóhegy délelőtt 11 órakor Bárdi Ferenc, Ondód Vedres dülő délelőtt 10 órakor Rápolty Árpád, Kunpálhalma délután 2 órakor Rápolty Árpád, Szepes délelőtt 10 órakor Papp Géza.

EGYETEMI ISTENTISZTELET. Vasárnap délelőtt 11 órakor a Kollégium Oratóriumában dr. Révész Imre egyetemi tanár hirdeti az Igét »Az utolsónak is annyit, mint neked« címmel.

A róm. kat. templomban és kápolnákban. Reggel 6, 7, 8, 9 órakor csendes szentmisék. Fél 10 órakor plébániai nagymise, melyet Varju Lajos ny. esperes plébános tart. Szentbeszédet mond Faragó László segédlelkész. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. Kertségi miserendek: Csapókertben Kummergruber Emil piarista tanár, Auguszta szanatóriumban Horváth István, Zita árvaházban Botár Imre, Homokkertben Rassovszky Kálmán, Hajdusámsonban Novák Gyula, Fogházban Iván János, Nyilastelepen Kiss László, Józsán dr Szabó János, Szegényházban Lengyel László, Pallagon dr Bátky Miklós rendházfőnök.

Az evangélikus templomban. Délelőtt 9 órakor ifjúsági istentisztelet, prédikál Labossa Lajos, 10 órakor gyülekezeti istentisztelet, prédikál Uray Sándor, oltári szolgálatot végez Pass László, délután 3 órakor középiskolás leányok bibliakörének bibliaórája a tanácsteremben, bibliát magyaráz Labossa Lajos. A délután 5 órai istentisztelet elmarad. Nagylétán délelőtt 10 órakor szórványistentisztelet lesz.

A gör. kat. templomban. — Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, délelőtt 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, — a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja, háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. Délután fél 4 órakor rózsafüzérájtatosság, 4 órakor délutáni istentisztelet, majd szentségimádás.

A BAPTISTA IMAHÁZBAN. A Szappanos uccai imaházban vasárnap d. e. fél 10—fél 11-ig prédikáció, d. u. 6—8-ig vallásosestély vegyeskar és zeneszámokkal. Szerdén este 7—8-ig bibliaóra. Péntek este 7—8-ig imaóra.

Vasárnap

NOVEMBER
14
Vasárnap
Jozafát

A zsarnok

Ugye-e, drága olvasó, a kegyetlen zsarnokot így képzeled el; sötéttekintető, zord, vasállu, vasöklü kemény fickónak képzeled, aki kacagva nézi az ártatlanok szenvedéseit, úgy-e? Tévedsz, olvasó, nem ezek a vasemberek a legkegyetlenebb zsarnokok, van ezeknél könyörtelenebb fajta is: a gondos anya.

Most felhördülsz, olvasó, látom, szeretnél megpofozni, hogy mondhat valaki ilyen hülyeséget, hogy a legkegyetlenebb... ugyan, még kimondani is rossz, hogy az anya lenne a legkegyetlenebb zsarnok! Nem akarok itt halandzsázni, figyelj olvasó, bebizonyitom:

Például hazamégy délben, leülsz az asztalhoz és észreveszed, hogy tökkáposztát főztek. Te utálod a tökkáposztát, két évvel ezelőtt egy hétig átkoztad az ágyban, hogy megérzed a szagát, csinál egy gyönyörü kézállást a gyomrod. Felállsz és kijelented, hogy nem eszel a tökkáposztából, nem szereted. — Csendesen veszed a kabátod, köszönsz és halkan, finoman el akarsz osonni a tökkáposzta közeléből.

De közbelép az anya, hohó, vissza az egész, meg kell enni azt a finom kis tökkáposztát, abban van az erő, meg a vitamin, tessék leülni és megenni, megenni, megenni! Te szabadkozol, délután még annyi dolgod lesz, muszáj mindent elvégezni és ha most azt a tökkáposztát megeszed, akkor egy hétig, legalább egy hétig... nem, nem eszed, nem szereted, utálod! Utálod!

Erre az anya elkezd könyörögni, hogy csak az ő kedvéért, csak most az egyszer, csak egy kis tányérral, na, na, na, de te nem eszel. Az anya erre el kezd sírni, hogy őt tönkreteszik, őt a sírbakergetik, őt megalázzák, úgy bánnak vele, mint egy cseléddel, hát mi kifogásolni való lehet azon a tökkáposztán? Te magyarázol, hogy nincs ellene semmi kifogásod, vad örömmel megennéd, zabálnád, zabálnád! De utálod és te nem akarsz beteg lenni, mert délután még dolgod van, már a szagától is rosszul vagy, mit akarnak tőled?

De az anya nem válaszol, leül csendesen a sarokba és halkan sirdogál, nagy könnyek folynak le az arcán és nem szól, nem, most már nem szól egy szót sem. Te állsz az ajtóban, mint nyomorult anyagyilkos, kegyetlenül nézed, hogy sír miattad az anyád és annyit nem teszel meg érte, de igazán, annyit nem teszel meg érte, hogy azt a finom tökkáposztát...

Csendesen leveszed a kabátod és odaülsz egy nagy tányér tökkáposzta elé. Mit lehet tenni az ellen a drága, drága könyörtelen zsarnok ellen, úgy-e muszáj megenni?

Szerelem

Két kamasz megy előttem az uccán, a szerelemről beszélgetnek. — Azt mondja a soványabik:

— Te, én mondom, csuda jó dolog a szerelem.

A másik, kis pufók kölyök, hallgat, mennek csendesen, aztán megkérdi:

— Nagyon szereted?

— Hát persze!

— Szép jány. Láttam.

— Ugyi!

Hallgatnak, aztán a sovány:

— Feleltél?

— Feleltem. Kétharmadot adott. Legalább volt kettes, legalább.

— Csuda egy piszok a Rücsök!

— A fene egye meg!

Hallgatnak. Aztán a pufók azt mondja:

— Te! Nekem tetszik Bözsi! Én is udvarolni fogok neki!

A sovány riadtan:

— Bözsit hagyd! Bözsi az enyém és Bözsi engem szeret, ugyis hiába próbálkozol. Bözsi nem fog szeretni mást soha. Ó mondta.

— Majd megpróbálom. A jányokat könnyü megszédíteni.

— Te Bözsit ne széditsd!

— Mér?

— Azért! Tudod!

Dühösen hallgatnak, most már nem szólnak többet. A sarkon kezetnyujtanak, aztán a sovány keserves képpel kinyögi:

— Te, Márton. Ne széditsd te Bözsit. Ugyis engem szeret. Barátom vagy... meg aztán... ha nem fogsz... izélni... akkor veszek neked két krémest...

Ez is szerelem

Megálltam egy pinceablaknál és hallgattam két szerelmes enyelgését. A férfi éppen ütötte a nőt, nagyokat puffant az ökle a nő hátán és ordított:

— Vedd tudomásul, te rongy, hogy nem fosz velem jönni és elmegyek!

A nő sír, aprókat csuklik, ne menj el, ne menj el, belekapaszkodhatott a férfi ruhájába, mert az felbődül:

— Ereszd el a ruhám, te rongy, ereszd el, mert beléd gázolok!

Pofonok csattognak, aztán tompa dobanások, most az a vadállat rugja a nőt, aki hallgat, nem is sír, csak állja a pofozást, meg a rugásokat, nem szól, nem védekezik, nem üt vissza, persze, hogy nem, szereti azt a marhát.

(fül.)

Az Ön szállodája Budapest a
Corvin-szálloda
Budapest szivében, a Nemzeti Színház mellett: VIII., Csokonay-utca 14.
Tökéletes modern komfort. Folyóviz és központi fütés minden szobában
Budapest valamennyi villamos vasuta és autóbusza a hotel közvetlen közelében
Egyágyas szobák már 3 pengőtől, kétágyas szobák 6 pengőtől, teljes penzió 6·50 pengő

METEOR MOZI MŰSORA
Vasárnap:
»CIGÁNYBECSÜLET« (Stan-Pan). Kisérő müsor: TEXASI LEÁNYRABLÓ (Buck Jones). — Előadások: 3—5—7—9 órakor!

Az
Esernyő
Karácsonos jószág
a NIKOTEX csupa jóság

Királyi vendégség

London, november 12. Még angol királyi estélyeken is ritka előkelő vendégsereg vett részt *Mary* anyakirályné estélyén, melyet a Marlborough-palotában tartott. *György* angol királyon kivül

még két király és tömérdek királyi herceg és hercegnő jelent meg.

A három király: György angol, György görög és Boris bolgár király, valamint Johanna görög királyné és Mária görög királyi hercegnő együtt érkezett.

Helyet foglalt még Mary királyné hosszú asztalánál a gloucesteri és a kenti herceg, a dán trónörökös és felesége, Pál jugoszláviai herceg, Ena spanyol exkirályné és leánya, Krisztina infánsnő, Torlonia hereg és felesége, Mária savoyai hercegnő és Helena, a román király elvált felesége.

A felszolgáló személyzet pompás bibor-, kék- és aranyszínü libériát viselt.

London, november 12. Boris bolgár király és Johanna királyné ma Londonból Franciaországba utazott.

Minden zseblámpába
ZSEBI
elemet!

Kenyér és sütemény árjegyzék

Érvényes 1937 november 15-től

Fehér kenyér 0-ás lisztből kg. 42 fillér. Félfehér kenyér 4-es lisztből kg. 38 fillér. Félbarna kenyér 50 százalék 5-ös, 50 százalék 6-os búzalisztből kg. 36 fillér. Barna kenyér 7-es, rozs I-es lisztből kg. 28 fillér. Szombati kalács kg. 52 fillér. Vajas kalács kg. 60 fillér. Zsemlemorzsa kg. 60 fillér. Steer sütés kg. 6 fillér. Sütemény drb. 5 fillér. Turósbéles kicsi drb. 12 fillér. Turósbéles nagy drb. 16 fillér. Szikkadt sütemény drb. 3 fillér. Tepertős pogácsa drb. 5 fillér. 20 dkg-os kalács drb. 14 fillér. Kerskedők jogosultak fenti kg.-kénti áraknál 2 fillérrel drágábban árulni. Az árakból a kereskedők részére kenyérnél kg.-ként 2 fillér, süteményeknél drb.-ként 1 fillér, szikkadt süteménynél drb.-ként 5 fillér, szombati kalácsnál kg.-ként 6 fillér, 20 dkg.-os kalácsnál és turósbélesnél drb.-ként 2 fillér engedmény adható. A sütemény súlya drb.-ként: vizes zsemle 6 dkg., császárzsemle, sós-, tejeskifli, perec és tepertős pogácsa 4 dkg., vajas kifli 3.5 dkg., luxusárú 3 dkg. A tipusok és árak pontosan betartandók, azoktól eltérő megnevezés tiltott feldicsérés.

— **Hirdetmény. A vadászok figyelmébe.** Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága értesiti a város érdekelt közönségét, hogy a m. kir. földmüvelésügyi miniszter 138,719/937 IV. A. 3. számú rendeletével a tavaszi kedvezőtlen időjárás miatt az ország nagyrészében észlelhető fogolyhiányra való tekintettel, a fogoly vadászati tilalmi idejének kezdetét a folyó vadászati évben december hó elsejében állapitotta meg. — Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

MOST JELENT MEG!

Margaret

MITCHELL

Elfujta a szél

(GONE WITH THE WIND)

Az utolsó évtized legnagyobb amerikai könyvsikere ez a hatalmas regény. (Amerikában egy év alatt másfél millió példány kelt el.) — Áradó meséje magával ragadja az olvasót. A regény hősnőjét Scarlett O'Hara-nak élete mintha egy kicsit a mi életünk is volna, sorsa a mi sorsunk. Megjelenése világraszóló szenzáció volt.

920 oldal. Ára 8 pengő, egészvászonkötésben 10 pengő.

SINGER ÉS WOLFNER KIADÁSA.

Románia 9—40 százalékkal leszállította a benzin- és olajárakat

Ugyanakkor a magyar ásványolajkartel ujabb áremeléseket szeretne keresztülhajszolni.

(Budapesti szerkesztőségünk jelentése.) A román olajtársaságok az ottani iparügyi miniszter erélyes felszólítására radikálisan leszállították az ásványolajtermékek árait. A redukció benzinnél 9, világító petroleumnál 15, gázolajnál 20, fütőolajnál pedig minőség szerint 18—40%.

Köztudomású, hogy

a Magyarországon működő hatalmas külföldi olajvállalatok árúikat tulnyomórészt romániai telepeikről szállítják Magyarországra, tehát igazán indokolt volna, ha az illetékes magyar hatóságok a magyar ipar és mezőgazdaság régi kivánságát teljesitenék és rábirnák a Magyarországon grasszáló olajkartelt arra, hogy szállitsa le végre alaposan az árakat.

Nem vitás, hogy a magyar olajkartell állandó siránkozása ellenére is egyike e szegény országban a legtöbbet kereső vállakozásoknak, hiszen a modern technika következtében a benzin és olaj egyik legelsőrangú és legnélkülözhetetlenebb fütőanyaga lett a piacnak s ilyenformán

évről-évre nő az a profit, amit a magyar olajkartellben basáskodó külföldi nagy tőkések megkeresnek hazánkban.

Szomorúan jellemző egyébként a magyar olajkartell vezetőinek mentalitására, hogy amikor már régen elmult a huszonnegyedik órája az olajáruk árleszállításának, egyre újabb és újabb rohamokat indítanak az iparügyi minisztériumban — áremelés érdekében.

Megszünt iparok és kereskedések

Ábrahám Erzsébet és Benner Dezső nőidivat kalapkészítő, Guttmann Hermanné gyümölcs, déligyümölcs stb. ker., Mátyás Pál női férfi konfekció, cipő, szövet kereskedés, Kiss Lajos cipész, Klór Józsefné szatócs, Pallag József és Sóvágó Antal géperejű bérkocsi, Szabó Imréné szatócs, Nagyházi Gábor tojás, baromfi, zöldség keresk., özv. dr. Barna Lászlóné vágott baromfi és vad kereskedés, Rácz István asztalos, Forgács Zoltán órás.

Asszonyoknak

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

Párisi intimitások

Sikerült az elmult napokban egy olyan előkelő, Párisban sok időt eltöltött magyar uriasszonnyal beszélgetnem, aki divat szempontjából feltétlenül számit és akinek tapasztalatai a párisi nőkről, a párisi divattitkokról feltétlenül kompetensnek mondhatók.

Elmesélte, hogy a párisi nők, a legelőkelőbbtől a legkisebb midinettig, egyforma elegánciával öltözködnek. Az a kis midinett 6 óra után páratlan izléssel összeállitott toalettben hagyja el az üzletet és senki idegen meg nem mondaná, hogy az egy kis varrólány.

A párisi nő nem vitás, nagyon sminkeli magát, legtökéletesebben azonban a gyönyörű kék szemeit hangsúlyozza ki, arany, ezüst, kék és vörös szemfestékekkel. Ragasztott szempilláik méterekre feltünnek. A hajuk legújabban ordós szőke és ehhez a hajszínhez „garniturásítják" el magukat. Bordó ensemblét, cipőt, kalapot, kesztyüt és retikült vesznek. Ha csinálnak egy elegáns ruhát, ahhoz minden accessoirt külön vesznek. A párisi nő mondjuk, ha egy kesztyüt vásárolt, azt csakis egy toalettehez veszi, nem úgy, mint mi, egy kesztyüt 5—6 ruhához is.

Páris most imádja a bordót és a wallis kéket, azonban legszivesebben mindig feketében jár. Legújabban a jerjey az, amit hallatlanul felkaptak és minden darabjukat ebből a finom trikószerü anyagból csináltatják. Azután akinek több pénze van, arany és ezüst, kézzel himzett lamét vásárol nagy ruhára, ami olyan drága és finom, hogy nálunk nem is láthatni belőle egy métert sem, mi nem tudjuk megfizetni.

A párisi nők lábai híres szépek és ez a következménye annak, hogy borzasztó nagy harisnya luxust fejtenek ki. Elképzelhetetlen leheletnyi vékony pókháló harisnyában járnak, kivétel nélkül, mindenki hernyóselyemben.

A párisi nők karcsuságáról kérdem meg interjuadómat. Mi az oka, hogy a párisi nők annyira jó alakuak, nem soványak és és mégis olyan karcsuak, mint a nádszál. Nevetve meséli, hogy ennek az az oka, hogy nem esznek olyan tápláló dolgokat, mint mi. Napokig kerestem — meséli — jó hazai kenyeret, míg végre egy kis zugueeában rátaláltam. Ugyanis a párisiak a mi jurkenyerünkhöz hasonló cipókat esznek és vajat, zsirt soha, mindig olajat.

Azután mesél arról, hogy a párisi nők hogy agyondiszitik magukat, csak a fodros, bodros ruhákat szeretik, — egyszóval — franciásat. Egy összeállitásukon viselnek brossot, klipset, három-négysoros gyöngyöket, fülbevalókat. A talmi ékszereknek óriási sikerük van. No és a parfőmök. Rengeteg mennyiséget fogyasztanak el a legfinomabbakból.

Kérésemre még elmeséli, hogy a híres párisi „meztelenségből" vajmi keveset látni. A Folies Bergerben mindenki estélyi ruhában van ugyan, de a dekoltázs a legszolidabb, általában, akármilyen meglepő, a párisiak nem szeretik a nagy meztelenséget.

Néhány szót mesél az u. n. nagy szalonokról. Hogy pl. egy egyszerü kis bluz cca 1250 frank (350 P) és a ruhaárak ennek arányában növekednek.

De viszont az is igaz, teszi hozzá, hogy egy modellt kétszer ugyanúgy nem készitenek el. (Ez mindenesetre nagyon megnyugtatott.)

Bácsinénál

különleges bőrgarniturák, bőrövek bőrkeztyűk, retikülök, javitások, cserttbehúzások a legjutányosabban készülnek. Halköz 6. szám.

DIVATPOSTA

Öreg asszony nem vén asszony. Nutria bundája alá egy szép barna szatin ruhát ajánlok. Csináltassa elől wallis huzással, spicces kivágással, két keskeny reverrel és nagy barna köves, arannyal ötvözött brosst tegyen oda és az öve csattja is ilyen legyen. Kicsit berakott vállak, hosszú, szük ujjak egészitsék ki a ruhát. Barna nyulszőr tokot vegyen hozzá és ha telik, szép magassarkú barna krokodil cipőt. Üdvözlet.

Bátor kislány. Én nem merném dacolni a helyi szokásokkal és nem vágatnám ki báli ruhámat olyan mélyen, ahogy maga akarja. Higyje el, ha a hát közepét csak éppen felnyittatja, úgy hogy csak keskeny csik lássék ki a hátából, nagyobb sikere lesz, mintha az egész hátát mutatná. Ha pedig feljön Pestre, csak keressen fel és én szivesen leszek segitségére bunda vásárlásánál. Üdvözlet.

F. K.-né. Örülök, ha filléres lesz, találkozunk. Üdvözlet.

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére, Budapest, Teréz körút 35. küldjék.

HETI ÉTLAP

Hétfő. Ebéd: Sárgaborsópüréleves, sertéskaraj, párolt káposzta, szőlő. Vacsora: Meleg sonka tormával.

Kedd. Ebéd: Burgonyaleves, naturszelet uborka, almás pité. Vacsora: Rántott gomba tartárral, sajt.

Szerda. Ebéd: Húsleves, marhahús ecetes tormával, lángos. Vacsora: Császárhús, vaj, sajt.

Csütörtök. Ebéd: Kelbimbóleves, dinsztelt szelet kel, vaniliás kifli. Vacsora: Vajas pirítós, tojás, sajt, szőlő.

Péntek. Ebéd: Tejfeles bableves, rántott ponty, túrós gombós. Vacsora: Tejszines gyümölcs rizs, vajas kenyér, tea.

Szombat. Gombaleves, sertés comb rántva, lencse, szőlő. Vacsora: Velő tojással, uborka, alma.

Vasárnap. Ebéd: Karfiolleves, töltött csirke, rántott burgonya, dobostorta. Vacsora: Sonkás palacsinta, sajt, gesztenyepüré.

RECEPTEK

Naranes felfujt. Egy középnagyságú érett narancs héját ledörzsöljük cukorral. Ekkor lehámozzuk a narancsot és minden szálkától, héltől megtisztitjuk. Egy bögrében, cukrosvízben feltesszük, hogy a víz jól ellepje a narancsot. Mikor puhára főtt, kivesszük a vízből, szitára tesszük, hogy jól lecsurogjon a víz. Mikor kihült, szitán áttörjük. A narancshéjas cukrot megtörjük, szájíz szerint, még teszünk közé. Öt tojás sárgáját azután habosra keverünk a megtört cukorral. Mikor szép, habos, az áttört narancsot közekeverjük és az öt tojás keményre vert habját, ekkor egy jó főzőkanál finom lisztet szitán át ráeresztjük s lassan a massza közé keverjük. Vajjal vagy hbazsirral kikent formába öntjük, háromnegyed óráig gőzben főzzük. Vigyázni kell, hogy tálalás előtt kevéssel legyen kész. Barack, vagy málnafzt lehet hozzá feladni.

Madeira mártás. Egy kanál lisztből és egy tojásnyi vajból, vagy zsirből rántást készitünk, két pohár húslevest vagy csontlevet öntünk bele, azután sót, borsot, hagymát, petrezselymet,

Modern

egyéni és estélyi

FRIZURA

kreációk

Mink hölgyfodrásznál

Hatvan ucca 6.

babérlevelet, szegfüszeget adva hozzá egy óráig parázstüzön pároljuk, azután átszürjük és két-három kanál madeira bort adunk hozzá.

Csokoládépuszi. Húsz deka cukrot, tiz deka mogyoróval, tiz deka mandulával, négy tábla csokoládéval (felolvasztva), két tojás fehérjével összegyurjuk. Kivajazott tepsibe kis halmokat teszünk belőle.

Uborkamártás. Négy kanál tejfelt egy kanál liszttel simára keverünk, ecettel és vízzel felhigitjuk, azután ha felforrt, beleteszünk apró kockákra vágott savanyú ugorkát és sót. Nyáron kovászos ugorkát lehet hozzávenni és helyette ugorkalevet használni.

Diós szelet. Hat tojás sárgáját habosra kikverünk, húsz deka porcukorral, hozzáadunk hat tojás keményre vert habját, húsz deka darált diót és három kanál zsemlyemorzsát. Kikent tepsibe tesszük, befött meggyet hintünk bele és lasú tüznél megsütjük. Kockára vágva tálaljuk.

Finom lángos. Készitünk rendes kenyértésztát, kiveszünk belőle egy darabot, tenyérnagyságú vékony lapokat nyujtunk belőle és forró sütőben megsütjük, azután még forrón megkenjük zsirral és jól megsózzuk, esetleg köménymaggal megszórjuk. Jó tizórai étel, de legujabban estélyeken éjfél után adják borhoz.

Uj iparosok és kereskedők

Tóth Imre szatócs, vitéz Trencsényi Zsigmondné szatócs, Tóth Zsófia szatócs, K. Nagy Antal ószeres, Sóvágó Antal géperejű bérkocsi, Rubleczky Sándor szatócs kereskedés, Berki József rövidáru és rőfös kereskedés, Zsugyel Józsefné szül. Sajtos Erzsébet korcsma, Gál Béla élőállat kereskedés, Magyar Andrásné sz. Barcza Erzsébet gyümölcs, déligyümölcs, zöldségfélék, baromfi és tojás kereskedés, Papp Ágoston gyümölcs, zöldségfélék, baromfi és tojás kereskedés, Szabó Zsuzsánna élővirág, művirág és ezekből készült csokrok árusitása, özv. Csernus Józsefné telephelyről fuvarozó géperejű bérkocsi, Balogh Imre gymölcs, déligyümölcs, főzelék, zöldség, burgonya és tojás keresk.

Debrecen sz. kir. város adóhivatalától.

HIRDETMÉNY.

Felhivja a városi adóhivatal a földhözjuttatottakat, akik a Debrecen sz. kir. várostól megváltott Klső és Belső Ohat pusztákból juttatott földek birtokában vannak, hogy a 2000—1937. M. E. sz. rendelet végrehajtása tárgyában kiadott 600—1937. P. M. sz. rendelet alapján elkészitett végleges megváltási árkiszámitási kimutatások a városi adóhivatal birtoknyilvántartási kimutatások a városi adóhivattal birtoknyilvántartási ügyosztályában (Városháza I. e., 28. szoba) 1937. évi november hó 15-től 1937. évi november 30-ig bezárólag a hivatalos órák alatt közszemlére vannak kitéve.

Az érdekelt földhözjuttatottak 1937. december hó 1-től számitott 15 nap alatt esetleges felszólalásaikat előterjeszthetik.

Városi adóhivatal.

ANGOLBAN MINDENNAP
HALÁSZLÉ, szálkanélküli rántott ponty.

Egy délelőtt a sápadtarcu apróságok között

Látogatás a gyermekklinikán — Csecsemők és nagyobbak a betegágyon — Az orvosok emberfeletti küzdelme, hogy emberré gyógyitsák a beteg gyermekeket

Egyszerre érkezem a hatalmas, csendes bejárat elé egy kopott gunyájú nyütt arcú parasztemberrel. Magas termetű, jó arcú orvos lép ki a portás szobájából. »Nagyságos főtanár úr — áll elébe az emberem — most szereltem le katonáéktól, hadd nézzem mán meg a kisfiamat!« Az orvos mosolyogva inti meg a kezével: »Minden héten kétszer vonul be, kétszer szerel le . . . ? Na menjen, de csak egy pillanatra.« A parasztember ragyogó ábrázattal siet be, én pedig gondolkodva nézem a táblán kitett, szükmarkúan mért látogatási időket. A bürokráciánál erősebb volt a szív . . .

Bemutatkozom s elmondom, milyen ügyben járok. Készségesen siet a segitségemre. Átmegyünk a pavillonba s a professzor urtól mihamar elnyerem az engedélyt, hogy végignézhessem a gyermekklinikát. Legelső ismerősöm: dr. tharnói *Kostyál* László tanársegéd úr kisér végig a termeken, magyarázgat állandóan, pedig hol itt, hol ott fogják meg egy-egy percre, kérdezik tőle ezt-azt.

A könyvtárba megyünk először. Nagyon meglep a hatalmas, szépen felszerelt könyvtár, ami két híres professzor ajándéka: id. *Bókay* Jánosé és a nemrégen elhunyt *Szontágh* professzoré. Egy egész farészt töltenek be a koszorúk: tanítványok, hálás betegek ajándékai, jubileumok, évfordulók emlékei. Onnan a laboratóriumokba nézünk be egy percre. Mint egy középkori boszorkánykonyhában, üvegeklombikok sorakoznak egymás mellett s én ijedten menekülök az annyira idegen környezetből.

Csecsemők...

A csecsemő-osztályra megyünk először. Hatalmas terem: csupa üveg. A földtől a tetőig érő óriási üvegboxokban két-két kis apróság van elhelyezve. A belépőt hatalmas üvegfal zárja el tőlük. Olyanok mint valami fantasztikus óriásgyereknek apró kis játékszerei. Ágyuk végén misztikus görbe vonalakkal ellátott papirlap, a szivárvány minden színével. A tanársegéd szakszerűen magyarázza, melyik vonal a lázgörbe, mi mutatja a testsúlyt, a kezelés menetét, a csecsemő közállapotát. Megkérdezem, mi a bajuk a kicsiknek. Egészen meglepő a válasz a laikus szemében. Legtöbbjüknek

nincsen meg a kellő testi és szellemi funkciójuk a táplálkozásra. Szegény kicsi ártatlanok, akik úgy születtek a természetes, erős életösztönök nélkül s akik az orvostudomány nélkül régesrég elpusztultak volna.

A tanársegéd panaszkodik: mindig akkor hozzák be a gyermekeket, amikor már alig lehet megmenteni. Mutat egy kis csecsemőt, akinek a súlya hathónapos korában alig 3.000 gramm, annyi, mint egy ma született átlagos gyermeké. Keserű szájjal jut eszembe a falum, ahol számtalanszor láttam, hogy a módos gazdá is, ha megbetegszik a tehene, szalad az állatorvoshoz, vagy a csodatévő kovácshoz, de a fiát csak akkor viszi el a doktorhoz, amikor már összeesik kinn a mezőn, vagy a jászol mellett.

A tanársegéd tovább panaszkodik. A legtöbbet elviszik és a hozzánemértés vagy hanyagság folytán legtöbbjük ismét visszakerül a klinikára.

Kis különszobába nyitunk be. Pici gyerekek fekszenek benn, a szülők bűne. A vérbaj, a luesz. Kötelező házassági vizsgálat — jut az eszembe — és az irás szava: megbüntetem az apák vétkét a fiakban, harmad és negyediziglen . . .

Másik szoba. Egészséges, édes kis apróságok fekszenek benn. Az egyik nagy élvezettel próbálja megfogni — *a nagylába újját.* Szerfölött csodálkozik, hogy olyan nehezen sikerül . . . Kérdve nézek kísérőmre. »*Dajkagyerekek*« — válaszolja. S rögtön meg is magyarázza:

— *A dajkákat csak gyerekükkel vesszük fel, hogy ne adják saját kicsinyeiket a kényszerü kereset miatt ellátásba másokhoz és ne szenvedjen saját gyermekük semmiben sem hátrányt.*

Magamban őszinte elismeréssel adózom annak az orvosnak, aki ezt az igazi, emberies intézkedést bevezette...

Nagyobbacskák...

Felmegyünk az emeletre. Itt már nagyobb gyerekek vannak. Egészen szabályos kórterem. Rögtön látom: pótágyak vannak elhelyezve. Egész sor gyermek mind *vesebajos.* Az okát kérdezem.

— *Minden kornak meg van a maga betegsége, akárcsak a divatja.*

Betegség, mint divat . . . ! Szinte komikusan hangzik . . . Pedig komoly, tudományos tény. Mutat egy gyermeket, akinek a hasfalából egy vesekomplikáció után már eddig

nyolc liter vizet szedtek le.

Régen szent lett volna belőle, vagy letaszitották volna a Taigetos hegyéről, ma embert csinálnak belőle. Súlyos tetánuszból kigázolt fiúcska áll fel előttem. Furcsán, mereven lépked: a hajmeresztő filmek süket és őrült óriása jut eszembe a járásáról. »Meg fog gyógyulni« — mosolyog kísérőm. Mindenkihez van egy kedves szava, a gyerekek tényleg »doktor bácsit« látnak benne, míg engem, a betolakodó idegent, bizalmatlan félelemmel méregetnek.

Lugmérgezés . . .

— A magyar falu egyik megoldatlan problémája — hallom. Nem lehet felvenni őket s vidéken alig tudnak rajtuk segíteni.

S most már felrémlenek a tragédiák is. Egy kislány fekszik a sarokban. Cukorbaj . . . Amikor a szekszuális mirigyek fejlődni kezdenek, menthetetlen lesz. Szülei ráköltötték minden pénzüket s azután kétségbeesve sorsára hagyták, elköltöztek ismeretlen helyre. Mosolyog . . . Szinte nőies kacérsággal néz ránk . . . Szülei már eltemették.

Másik gyerek. Az anyja tifuszban halt meg, az apja tifuszos. Ő tifuszból gyógyult fel s nincs aki hazavigye. Pedig kell a hely, minden árva talpalattnyi hely.

— Még egy háromszáz ágyas kórházat be tudnánk tölteni, ha felvehetnénk a lugkövès eseteket és az összes tbcseket.

Teremről teremre megyünk. Némán hallgatom a tanársegéd egyre duruzsoló szavát. Valami különös érzésem van. A gyermek . . . Azt hinnénk, csupa pufók, édes kis nevető apróság van a világon, a férfikoré a baj, a kín s íme itt is van minden: hasbártya, agyhártya, tbc, vese, szív, máj . . . az egész emberi test nyomorúsága, az egész klinika egy épületben. Mint a középkori kinzókamarák képein: egy lányka fekszik, *súlyokkal kifeszitve fején, lábán.* Hasára teszem a kezemet és érzem alig pár centire a bőr alatt a gerincet és az ütőért. Gerincelferdülés — tbc-s folyamat. Ki kell feszíteni, hogy gipszbe tehessék . . .

Vérhasas gyerek. Kilnc hónapos, 2500 grammos. S a mellette levő ágyon egy felgyógyult beteg. Komolyan áll az ágyban, kis szeme véresre sírva. Az én parasztgazdám gyermeke. A tanársegéd megvigasztalja. Lassan mosolyogni kezd . . .

Most már kifele megyünk. Még egy egy helyiség: orvosi étkezde, konyha, tápszerelosztó, felvételi helyiség . . .

Elköszönök. Az előcsarnokból *Szontágh* professzor mellszobra néz utánam. Elgondolkozó szájján mintha a krisztusi mondás ülne: Engedjétek hozzám a kisdedeket . . .

(g. g.)

Utolsó napok!

A jótékonycélú m. kir. állami sorsjáték huzását december 3-án tartják meg. Még nem késett el, még vehet sorsjegyet. Kapható minden osztálysorsjegyfőárusitónál, valamint az összes dohánytőzsdékben.

Sorsjegy árak:
Egész:ar. P. 3.— Fél: ar. P. 1.5
A nyeremények száma és összege jelentősen emelkedett.

BUDAPEST-DEBRECEN

Nagy érdeklődés kiséri a jövő vasárnap 21-én délelőtt fél 11 órakor az Arany Bika dísztermében artandó tornászviadalt, amelyen Budapest és Debrecen legjobb tornászai mérik össze erejüket Debrecen város által alapitott vándordijért. Ezen a versenyen kerül kiválogatásra az a hét legjobb tornász, akik a magyar színeket e hó 27-én Bécsben az osztrákok ellen, majd december 5-én Budapesten az olimpiai győztes Németország válogatotjai ellen képviselni fogják. Hatalmas küzdelem lesz a helyezésekért, mert minden tornásznak dicsőséget jelent a magyar válogatott csapat tagjai közé kerülni. A viadalon előreláthatólag Budapestről: Gaál BBTE, Grünfeld VAC, Hegedüs UTE, Kecskeméthy TFSE Pataky BLE, Rácz PSE, Sarlós MOTE, Sántha TFSE és Sárkány VAC, Debrecenből: Bornemissza, Both, Hajdú, Simonfalvy DEAC, Batiz, Lehóczky, Mogyoróssy, Molnár, Szabó és Tóth DTE indulnak. A debrecenieknek közül Tóth és Mogyoróssy olimpikon, Szabó pedig az egyik legnagyobb magyar tornásztehetség. A Budapest—Debrecen közötti viadal csapatverseny, amelyen ezidőszerint a mindkét városból induló hét meg nem nevezet legjobb eredményt elérő közül a hat legjobb tornász eredménye számit.

A Debrecenben még soha nem látott nagyszabásu tornászviadalra igen olcsó helyárakat állapitott meg a rendezőség. Jegyek a földszinten 0.50, 0.80, 1.—, 1.50 és 2.— pengő, a páholyok 6—10 pengőig, erkélyülés 50 filér. Jegyek a Méliusz és Gyürky papirkereskedésekben előre válthatók. Siessen jegyét biztositani! (+)

A tábla itéletet hozott Balogh nyilas képviselő és egy ujságiró perében

Budapest, november 13. *Bálint* László hirlapiró az »*Előre*« című nyilaslap egyik számában azt állitotta *Balogh* István debreceni nyilasképviselőről, hogy nem képzett, nem müvelt és nem tanult ember. A törvényszék annak idején kétheti fogházra itélte a cikkirót. Szombaton felebbezés folytán a tábla elé került az ügy. A védő a fenti kitételeket csak jogos kritikának kivánta tekinteni, hiszen Balogh ellen most is dohányjövedéki kihágás miatt van eljárás és pártja sem válogatós a harci eszközökben.

A tábla az ujságiró büntetését 150 pengő pénzbüntetésre változtatta át.

MOST JELENT MEG!

Margaret

MITCHELL

Elfujta a szél

(GONE WITH THE WIND)

Az utolsó évtized legnagyobb amerikai könyvsikere ez a hatalmas regény. (Amerikában egy év alatt másfél millió példány kelt el.) — Áradó meséje magával ragadja az olvasót. A regény hősnőjét Scarlett O'Hara-nak élete mintha egy kicsit a mi életünk is volna, sorsa a mi sorsunk. Megjelenése világraszóló szenzáció volt.

920 oldal. Ára 8 pengő, egészvászonkötésben 10 pengő.

SINGER ÉS WOLFNER KIADÁSA.

Románia 9—40 százalékkal leszállította a benzin- és olajárakat

Ugyanakkor a magyar ásványolajkartel ujabb áremeléseket szeretne keresztülhajszolni.

(Budapesti szerkesztőségünk jelentése.) A román olajtársaságok az ottani iparügyi miniszter erélyes felszólítására radikálisan leszállították az ásványolajtermékek árait. A redukció benzinnél 9, világító petroleumnál 15, gázolajnál 20, fütőolajnál pedig minőség szerint 18—40%.

Köztudomású, hogy

a Magyarországon működő hatalmas külföldi olajvállalatok árúikat tulnyomórészt romániai telepeikről szállítják Magyarországra, tehát igazán indokolt volna, ha az illetékes magyar hatóságok a magyar ipar és mezőgazdaság régi kivánságát teljesitenék és rábirnák a Magyarországon grasszáló olajkartelt arra, hogy szállitsa le végre alaposan az árakat.

Nem vitás, hogy a magyar olajkartell állandó siránkozása ellenére is egyike e szegény országban a legtöbbet kereső vállakozásoknak, hiszen a modern technika következtében a benzin és olaj egyik legelsőrangú és legnélkülözhetetlenebb fütőanyaga lett a piacnak s ilyenformán

évről-évre nő az a profit, amit a magyar olajkartellben basáskodó külföldi nagy tőkések megkeresnek hazánkban.

Szomorúan jellemző egyébként a magyar olajkartell vezetőinek mentalitására, hogy amikor már régen elmult a huszonnegyedik órája az olajáruk árleszállításának, egyre újabb és újabb rohamokat indítanak az iparügyi minisztériumban — áremelés érdekében.

Megszünt iparok és kereskedések

Ábrahám Erzsébet és Benner Dezső nőidivat kalapkészitő, Guttmann Hermanné gyümölcs, déligyümölcs stb. ker., Mátyás Pál női férfi konfekció, cipő, szövet kereskedés, Kiss Lajos cipész, Klór Józsefné szatócs, Pallag József és Sóvágó Antal géperejű bérkocsi, Szabó Imréné szatócs, Nagyházi Gábor tojás, baromfi, zöldség keresk., özv. dr. Barna Lászlóné vágott baromfi és vad kereskedés, Rácz István asztalos, Forgács Zoltán órás.

Asszonyoknak

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

Párisi intimitások

Sikerült az elmult napokban egy olyan előkelő, Párisban sok időt eltöltött magyar uriasszonnyal beszélgetnem, aki divat szempontjából feltétlenül számit és akinek tapasztalatai a párisi nőkről, a párisi divattitkokról feltétlenül kompetensnek mondhatók.

Elmesélte, hogy a párisi nők, a legelőkelőbbtől a legkisebb midinettig, egyforma elegánciával öltözködnek. Az a kis midinett 6 óra után páratlan izléssel összeállított toalettben hagyja el az üzletet és senki idegen meg nem mondaná, hogy az egy kis varrólány.

Bácsinénál

különleges börgarniturák, bőrövek bőrkeztyűk, retikülök, javitások, cserttbehúzások a legjutányosabban készülnek. Halköz 6. szám.

A párisi nő nem vitás, nagyon sminkeli magát, legtökéletesebben azonban a gyönyörű kék szemeit hangsúlyozza ki, arany, ezüst, kék és vörös szemfestékekkel. Ragasztott szempilláik méterekre feltünnek. A hajuk legújabban ordós szőke és ehhez a hajszínhez „garniturásítják" el magukat. Bordó ensemblét, cipőt, kalapot, keztyüt és retikült vesznek. Ha csinálttatnak egy elegáns ruhát, ahhoz minden accessoirt külön vesznek. A párisi nő mondjuk, ha egy keztyüt vásárolt, azt csakis egy toalettehez veszi, nem úgy, mint mi, egy keztyüt 5—6 ruhához is.

Páris most imádja a bordót és a wallis kéket, azonban legszivesebben mindig feketében jár. Legújabban a jerjey az, amit hallatlanul felkaptak és minden darabjukat ebből a finom trikószerű anyagból csináltatják. Azután akinek több pénze van, arany és ezüst, kézzel himzett lamét vásárol nagy ruhára, ami olyan drága és finom, hogy nálunk nem is láthatni belőle egy métert sem, mi nem tudjuk megfizetni.

A párisi nők lábai híres szépek és ez a következménye annak, hogy borzasztó nagy harisnya luxust fejtenek ki. Elképzelhetetlen leheletnyi vékony pókháló harisnyában járnak, kivétel nélkül, mindenki hernyóselyemben.

A párisi nők karcsuságáról kérdem meg interjuadómat. Mi az oka, hogy a párisi nők annyira jó alakuak, nem soványak és és mégis olyan karcsuak, mint a nádszál. Nevetve meséli, hogy ennek az az oka, hogy nem esznek olyan tápláló dolgokat, mint mi. Napokig kerestem — meséli — jó hazai kenyeret, míg végre egy kis zugueeában rátaláltam. Ugyanis a párisiak a mi jurkenyerünkhöz hasonló cipókat esznek és vajat, zsírt soha, mindig olajat.

Azután mesél arról, hogy a párisi nők hogy agyondíszitik magukat, csak a fodros, bodros ruhákat szeretik, — egyszóval — franciásat. Egy összeállításukon viselnek brossot, klipset, három-négysoros gyöngyöket, fülbevalókat. A talmi ékszereknek óriási sikerük van. No és a parfőmök. Rengeteg mennyiséget fogyasztanak el a legfinomabbakból.

Kérésemre még elmeséli, hogy a htres párisi „meztelenségből" vajmi keveset látni. **A Folies Bergerben mindenki estélyi ruhában van ugyan, de a dekoltázs a legszolidabb, általában, akármilyen meglepő, a párisiak nem szeretik a nagy meztelenséget.**

Néhány szót mesél az u. n. nagy szalonokról. Hogy pl. egy egyszerű kis bluz cca 1250 frank (250 P) és a ruhaárak ennek arányában növekednek. **De viszont az is igaz, teszi hozzá, hogy egy modellt kétszer ugyanúgy nem készitenek el.** (Ez mindenesetre nagyon megnyugtatott.)

DIVATPOSTA

Öreg asszony nem vén asszony. Nutria bundája alá egy szép barna szatin ruhát ajánlok. Csináltassa elől wallis huzással, spicces kivágással, két keskeny reverrel és nagy barna köves, arannyal ötvözött brosst tegyen oda és az öve csattja is ilyen legyen. Kicsit berakott vállak, hosszú, szük ujjak egészitsék ki a ruhát. Barna nyulszőr tokot vegyen hozzá és ha telik, szép magassarkú barna krokodil cipőt. Üdvözlet.

Bátor kislány. Én nem merném dacolni a helyi szokásokkal és nem vágatnám ki báli ruhámat olyan mélyen, ahogy maga akarja. Higyje el, ha a hát közepét csak éppen felnyittatja, úgy hogy csak keskeny csik lássék ki a hátából, nagyobb sikere lesz, mintha az egész hátát mutatná. Ha pedig feljön Pestre, csak keressen fel és én szivesen leszek segitségére bunda vásárlásánál. Üdvözlet.

F. K.-né. Örülök, ha filléres lesz, találkozunk. Üdvözlet.

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére, Budapest, Teréz körút 35. küldjék.

HETI ÉTLAP

Hétfő. Ebéd: Sárgaborsópüréleves, sertéskaraj, párolt káposzta, szőlő. Vacsora: Meleg sonka tormával.

Kedd. Ebéd: Burgonyaleves, natursze-let uborka, almás pité. Vacsora: Rántott gomba tartárral, sajt.

Szerda. Ebéd: Húsleves, marhahús ecetes tormával, lángos. Vacsora: Császárhús, vaj, sajt.

Csütörtök. Ebéd: Kelbimbóleves, dinsztelt szelet kel, vaniliás kifli. Vacsora: Vajas pirítós, tojás, sajt, szőlő.

Péntek. Ebéd: Tejfeles bableves, rántott ponty, túrós gombós. Vacsora: Tejszines gyümölcs rizs, vajas kenyér, tea.

Szombat. Gombaleves, sertés comb rántva, lencse, szőlő. Vacsora: Velő tojással, uborka, alma.

Vasárnap. Ebéd: Karfiolleves, töltött csirke, rántott burgonya, dobostorta. Vacsora: Sonkás palacsinta, sajt, gesztenyepüré.

RECEPTEK

Naranes felfujt. Egy középnagyságú érett narancs héját ledörzsöljük cukorral. Ekkor lehámozzuk a narancsot és minden szálkától, béltől megtisztitjuk. Egy bögrében, cukrosvízben feltesszük, hogy a víz jól ellepje a narancsot. Mikor puhára főtt, kivesszük a vízből, szitára tesszük, hogy jól lecsurogjon a víz. Mikor kihült, szitán áttörjük. A narancshéjas cukrot megtörjük, szájíz szerint, még teszünk közé. Öt tojás sárgáját azután habosra keverünk a megtört cukorral. Mikor szép, habos, az áttört narancsot közekeverjük és az öt tojás keményre vert habját, ekkor egy jó főzőkanál finom lisztet szitán át ráeresztjük s lassan a massza közé keverjük. Vajjal vagy tibazsirral kikent formába öntjük, háromnegyed óráig gőzben főzzük. Vigyázni kell, hogy tálalás előtt kevéssel legyen kész. Barack, vagy málnafzt lehet hozzá feladni.

Madeira mártás. Egy kanál lisztből és egy tojásnyi vajból, vagy zsírból rántást készitünk, két pohár húslevest vagy csontlevet öntünk bele, azután sót, borsot, hagymát, petrezselymet,

Modern
egyéni és estélyi
FRIZURA
kreációk
Mink hölgyfodrásznál
Hatvan ucca 6.

babérlevelet, szegfüszeget adva hozzá egy óráig parázstüzön pároljuk, azután átszürjük és két-három kanál madeira bort adunk hozzá.

Csokoládépuszi. Húsz deka cukrot, tiz deka mogyoróval, tiz deka mandulával, négy tábla csokoládéval (felolvasztva), két tojás fehérjével összegyurjuk. Kivajazott tepsibe kis halmokat teszünk belőle.

Uborkamártás. Négy kanál tejfelt egy kanál liszttel simára keverünk, ecettel és vízzel felhigitjuk, azután ha felforrt, beleteszünk apró kockákra vágott savanyú ugorkát és sót. Nyáron kovászos ugorkát lehet hozzávenni és helyette ugorkalevet használni.

Diós szelet. Hat tojás sárgáját habosra kikverünk, húsz deka porcukorral, hozzáadunk hat tojás keményre vert habját, húsz deka darált diót és három kanál zsemlyemorzsát. Kikent tepsibe tesszük, befött meggyet hintünk bele és lasú tűznél megsütjük. Kockára vágva tálaljuk.

Finom lángos. Készitünk rendes kenyértésztát, kiveszünk belőle egy darabot, tenyérnagyságú vékony lapokat nyujtunk belőle és forró sütőben megsütjük, azután még forrón megkenjük zsírral és jól megsózzuk, esetleg köménymaggal megszórjuk. Jó tízórai étel, de legujabban estélyeken éjfél után adják borhoz.

Uj iparosok és kereskedők

Tóth Imre szatócs, vitéz Trencsényi Zsigmondné szatócs, Tóth Zsófia szatócs, K. Nagy Antal ószeres, Sóvágó Antal géperejű bérkocsi, Rubleczky Sándor szatócs kereskedés, Berki József rövidáru és rőfös kereskedés, Zsugyel Józsefné szül. Sajtos Erzsébet korcsma, Gál Béla élőállat kereskedés, Magyar Andrásné sz. Barcza Erzsébet gyümölcs, déligyümölcs, zöldségfélék, baromfi és tojás kereskedés, Papp Ágoston gyümölcs, zöldségfélék, baromfi és tojás kereskedés, Szabó Zsuzsánna élővirág, művirág és ezekből készült csokrok árusitása, özv. Csernus Józsefné telephelyről fuvarozó géperejű bérkocsi, Balogh Imre gymölcs, déligyümölcs, főzelék, zöldség, burgonya és tojás keresk.

Debrecen sz. kir. város adóhivatalától.

HIRDETMÉNY.

Felhivja a városi adóhivatal a földhözjuttatottakat, akik a Debrecen sz. kir. várostól megváltott Kisö és Belső Ohat pusztákból juttatott földek birtokában vannak, hogy a 2000—1937. M. E. sz. rendelet végrehajtása tárgyában kiadott 600—1937. P. M. sz. rendelet alapján elkészitett végleges megváltási árkiszámitási kimutatások a városi adóhivatal birtoknyilvántartási kimutatások a városi adóhivattal birtoknyilvántartási ügyosztályában (Városháza I. e., 28. szoba) 1937. évi november hó 15-től 1937. évi november 30-ig bezárólag a hivatalos órák alatt közszemlére vannak kitéve.

Az érdekelt földhözjuttatottak 1937. december hó 1-től számitott 15 nap alatt esetleges felszólalásaikat előterjeszthetik.

Városi adóhivatal.

ANGOLBAN MINDENNAP
HALÁSZLÉ, szálkanélküli rántott ponty.

Egy délelőtt a sápadtarcu apróságok között

Látogatás a gyermekklinikán — Csecsemők és nagyobbak a betegágyon — Az orvosok emberfeletti küzdelme, hogy emberré gyógyitsák a beteg gyermekeket

Egyszerre érkezem a hatalmas, csendes bejárat elé egy kopott gunyájú nyütt arcú parasztemberrel. Magas termetű, jó arcú orvos lép ki a portás szobájából. »Nagyságos főtanár úr — áll elébe az emberem — most szereltem le katonáéktól, hadd nézzem mán meg a kisfiamat!« Az orvos mosolyogva inti meg a kezével: »Minden héten kétszer vonul be, kétszer szerel le . . . ? Na menjen, de csak egy pillanatra.« A parasztember ragyogó ábrázattal siet be, én pedig gondolkodva nézem a táblán kitett, szükmarkúan mért látogatási időket. A bürokráciánál erősebb volt a szív . . .

Bemutatkozom s elmondom, milyen ügyben járok. Készségesen siet a segitségemre. Átmegyünk a pavillonba s a professzor urtól mihamar elnyerem az engedélyt, hogy végignézhessem a gyermekklinikát. Legelső ismerősöm: dr. tharnói *Kostyál* László tanársegéd úr kísér végig a termeken, magyarázgat állandóan, pedig hol itt, hol ott fogják meg egy-egy percre, kérdezik tőle ezt-azt.

A könyvtárba megyünk először. Nagyon meglep a hatalmas, szépen felszerelt könyvtár, ami két híres professzor ajándéka: id. *Bókay* Jánosé és a nemrégen elhunyt *Szontágh* professzoré. Egy egész farészt töltenek be a koszorúk: tanítványok, hálás betegek ajándékai, jubileumok, évfordulók emlékei. Onnan a laboratóriumokba nézünk be egy percre. Mint egy középkori boszorkánykonyhában, üvegeklombikok sorakoznak egymás mellett s én ijedten menekülök az annyira idegen környezetből.

Csecsemők...

A csecsemő-osztályra megyünk először. Hatalmas terem: csupa üveg. A földtől a tetőig érő óriási üvegboxokban két-két kis apróság van elhelyezve. A belépőt hatalmas üvegfal zárja el tőlük. Olyanok mint valami fantasztikus óriásgyereknek apró kis játékszerei. Ágyuk végén misztikus görbe vonalakkal ellátott papirlap, a szivárvány minden színével. A tanársegéd szakszerűen magyarázza, melyik vonal a lázgörbe, mi mutatja a testsúlyt, a kezelés menetét, a csecsemő közállapotát. Megkérdezem, mi a bajuk a kicsiknek. Egészen meglepő a válasz a laikus szemében. Legtöbbjüknek

nincsen meg a kellő testi és szellemi funkciójuk a táplálkozásra. Szegény kicsi ártatlanok, akik úgy születtek a természetes, erős életösztönök nélkül s akik az orvostudomány nélkül régesrég elpusztultak volna.

A tanársegéd panaszkodik: mindig akkor hozzák be a gyermekeket, amikor már alig lehet megmenteni. Mutat egy kis csecsemőt, akinek a súlya hathónapos korában alig 3.000 gramm, annyi, mint egy ma született átlagos gyermeké. Keserű szájjal jut eszembe a falum, ahol számtalanszor láttam, hogy a módos gazdá is, ha megbetegszik a tehene, szalad az állatorvoshoz, vagy a csodatévő kovácshoz, de a fiát csak akkor viszi el a doktorhoz, amikor már összeesik kinn a mezőn, vagy a jászol mellett.

A tanársegéd tovább panaszkodik. A legtöbbet elviszik és a hozzánemértés vagy hanyagság folytán legtöbbjük ismét visszakerül a klinikára.

Kis különszobába nyitunk be. Pici gyerekek fekszenek benn, a szülők bűne. A vérbaj, a luesz. Kötelező házassági vizsgálat — jut az eszembe — és az irás szava: megbüntetem az apák vétkét a fiakban, harmad és negyediziglen . . .

Másik szoba. Egészséges, édes kis apróságok fekszenek benn. Az egyik nagy élvezettel próbálja megfogni — *a nagylába újját*. Szerfölött csodálkozik, hogy olyan nehezen sikerül . . . Kérdve nézek kísérőmre. »*Dajkagyerekek*« — válaszolja. S rögtön meg is magyarázza:

— *A dajkákat csak gyerekükkel vesszük fel, hogy ne adják saját kicsinyeiket a kényszerü kereset miatt ellátásba másokhoz és ne szenvedjen saját gyermekük semmiben sem hátrányt.*

Magamban őszinte elismeréssel adózom annak az orvosnak, aki ezt az igazi, emberies intézkedést bevezette...

Nagyobbacskák...

Felmegyünk az emeletre. Itt már nagyobb gyerekek vannak. Egészen szabályos kórterem. Rögtön látom: pótágyak vannak elhelyezve. Egész sor gyermek mind *vesebajos*. Az okát kérdezem.

— *Minden kornak meg van a maga betegsége, akárcsak a divatja.*

Betegség, mint divat . . . ! Szinte komikusan hangzik . . . Pedig komoly, tudományos tény. Mutat egy gyermeket, akinek a hasfalából egy vesekomplikáció után már eddig

nyolc liter vizet szedtek le.

Régen szent lett volna belőle, vagy letaszitották volna a Taigetos hegyéről, ma embert csinálnak belőle. Súlyos tetánuszból kigázolt fiúcska áll fel előttem. Furcsán, mereven lépked: a hajmeresztő filmek süket és őrült óriása jut eszembe a járásáról. »Meg fog gyógyulni« — mosolyog kísérőm. Mindenkihez van egy kedves szava, a gyerekek tényleg »doktor bácsit« látnak benne, míg engem, a betolakodó idegent, bizalmatlan félelemmel méregetnek.

Lugmérgezés . . .

— A magyar falu egyik megoldatlan problémája — hallom. Nem lehet felvenni őket s vidéken alig tudnak rajtuk segíteni.

S most már felrémlenek a tragédiák is. Egy kislány fekszik a sarokban. Cukorbaj . . . Amikor a szekszuális mirigyek fejlődni kezdenek, menthetetlen lesz. Szülei rákőltötték minden pénzüket s azután kétségbeesve sorsára hagyták, elköltöztek ismeretlen helyre. Mosolyog . . . Szinte nőies kacérsággal néz ránk . . . Szülei már eltemették.

Másik gyerek. Az anyja tifuszban halt meg, az apja tifuszos. Ő tifuszból gyógyult fel s nincs aki hazavigye. Pedig kell a hely, minden árva talpalattnyi hely.

— Még egy háromszáz ágyas kórházat be tudnánk tölteni, ha felvehetnénk a lugkövés eseteket és az összes tbcseket.

Teremről teremre megyünk. Némán hallgatom a tanársegéd egyre duruzsoló szavát. Valami különös érzésem van. A gyermek . . . Azt hinnénk, csupa pufók, édes kis nevető apróság van a világon, a férfikoré a baj, a kín s íme itt is van minden: hashártya, agyhártya, tbc, vese, szív, máj . . . az egész emberi test nyomorúsága, az egész klinika egy épületben. Mint a középkori kinzókamarák képein: egy lányka fekszik, *súlyokkal kifeszitve fején, lábán*. Hasára teszem a kezemet és érzem alig pár centire a bőr alatt a gerincet és az ütőért. Gerincelferdülés — tbc-s folyamat. Ki kell feszíteni, hogy gipszbe tehessék . . .

Vérhasas gyerek. Kilnc hónapos, 2500 grammos. S a mellette levő ágyon egy felgyógyult beteg. Komolyan áll az ágyban, kis szeme véresre sírva. Az én parasztgazdám gyermeke. A tanársegéd megvigasztalja. Lassan mosolyogni kezd . . .

Most már kifele megyünk. Még egy egy helyiség: orvosi étkezde, konyha, tápszerelosztó, felvételi helyiség . . .

Elköszönök. Az előcsarnokból *Szontágh* professzor mellszobra néz utánam. Elgondolkozó szaján mintha a krisztusi mondás ülne: Engedjétek hozzám a kisdedeket . . .

(g. g.)

Utolsó napok!

A jótékonycélú m. kir. állami sorsjáték huzását december 3-án tartják meg. Még nem késett el, még vehet sorsjegyet. Kapható minden osztálysorsjegyfőárusitónál, valamint az összes dohánytőzsdékben.

Sorsjegyárak:
Egészar. P. 3.— Fél: ar. P. 1.50
A nyeremények száma és összege jelentősen emelkedett.

BUDAPEST-DEBRECEN

Nagy érdeklődés kiséri a jövő vasárnap 21-én délelőtt fél 11 órakor az Arany Bika dísztermében artandó tornászviadalt, amelyen Budapest és Debrecen legjobb tornászai mérik össze erejüket Debrecen város által alapitott vándordijért. Ezen a versenyen kerül kiválogatásra az a hét legjobb tornász, akik a magyar színeket e hó 27-én, Bécsben az osztrákok ellen, majd december 5-én Budapesten az olimpiai győztes Németország válogatotjai ellen képviselni fogják. Hatalmas küzdelem lesz a helyezésekért, mert minden tornásznak dicsőséget jelent a magyar válogatott csapat tagjai közé kerülni. A viadalon előreláthatólag Budapestről: Gaál BBTE, Grünfeld VAC, Hegedüs UTE, Kecskeméthy TFSE Pataky BLE, Rácz PSE, Sarlós MOTE, Sántha TFSE és Sárkány VAC, Debrecenből: Bornemissza, Both, Hajdú, Simonfalvy DEAC, Batiz, Lehóczky, Mogyoróssy, Molnár, Szabó és Tóth DTE indulnak. A debrecenieknek közül Tóth és Mogyoróssy olimpikon, Szabó pedig az egyik legnagyobb magyar tornásztehetség. A Budapest—Debrecen közötti viadal csapatverseny, amelyen ezidőszerint a mindkét városból induló hét meg nem nevezet legjobb eredményt elérő közül a hat legjobb tornász eredménye számit.

A Debrecenben még soha nem látott nagyszabásu tornászviadalra igen olcsó helyárakat állapitott meg a rendezőség. Jegyek a földszinten 0.50, 0.80, 1.—, 1.50 és 2.— pengő, a páholyok 6—10 pengőig, erkélyülés 50 filér. Jegyek a Méliusz és Gyürky papirkereskedésekben előre válthatók. Siessen jegyét biztositani! (+)

A tábla itéletet hozott Balogh nyilas képviselő és egy ujságiró pereben

Budapest, november 13. *Bálint* László hirlapiró az »*Előre*« cimü nyilaslap egyik számában azt állitotta *Balogh* István debreceni nyilasképviselőről, hogy nem képzett, nem müvelt és nem tanult ember. A törvényszék annak idején kétheti fogházra itélte a cikkirót. Szombaton felebbezés folytán a tábla elé került az ügy. A védő a fenti kitételeket csak jogos kritikának kivánta tekinteni, hiszen Balogh ellen most is dohányjövedéki kihágás miatt van eljárás és pártja sem válogatós a harci eszközökben.

A tábla az ujságiró büntetését 150 pengő pénzbüntetésre változtatta át.

AZÉRT VÁSÁROLJUNK NAGY HEZOLITE-RAPID-OT, MERT

3 doboz tartalma Csak 2 doboz ára!

Kenje fel ujjával vékonyan az arcra a Hezolite-Rapid gyorsborotvakrémet és minden további várakozás nélkül borotválkozhat. Nem kell az arcbőrét percekig dörzsölni, mert a Hezolite-Rapid arcápoló gyorsborotvakrémmel viz, szappan és ecset nélkül egy perc alatt tökéletesen borotválkozhat, utána nem ég és nem pattan fel az arcbőre, megszünik az arcbőr száraz feikapartsága és arca bársonyosan üde lesz. Próbadoboz 24 fillér. Ezt is visszatériteim azután eredeti doboz vagy tubus vásárlásánál. Kapható minden szaküzletben és a készitő: Dr. HOLCZER vegyész illatszertárában, Budapest, VI., Teréz-körut 8. szám.

SPORT

A régi támadó stilus hiánya és a csatársor szerkezeti hibája tartja utolsó helyen a Bocskayt

A Bocskay vereség sorozata példátlan a Nemzeti Liga történetében, mert a még kiesett amatőrök (SBTC, Haladás, Törekvés) is tekintélyes számú pontokat gyüjtöttek az előző években csak a Bocskay áll egyedül az őszi forduló végén a tabella alján egyetlen pont nélkül.

Az eddigi mérkőzéseken nagy szerepe volt a balszerencsének is, de azt a kifogást még sem lehet fenntartás nélkül elfogadni, hogy a csapat nagyszerű, csupán a balszerencse akadályozza meg a pontszerzést. Tagadhatatlan, hogy a szerencse egyetlen egyszer sem állt a Bocskay oldalán, de egy jó csapatnak

még szerencse nélkül is kell valamit produkálnia.

Miután pedig a Bocskay az ősszel teljesen passzív szerepet játszott, kutatni kell mélyrehatóbb okok után, melyek magyarázatot nyujtanak a lehetetlenül rossz szereplésre.

Ha végignézünk az elmult 9 mérkőzésen illetve vereségen, nem nehéz felfedezni, hogy

ugyanazon hibák sorozatos ismétlődése alakította ki a vereségeket,

melyek bár nem voltak nagyobbak a régebbieknél, mégis a mérkőzések képe és a játék alakulása egészen megváltozott Bocskayt mutatott.

Az első mérkőzéseken a védelem tagadhatatlanul gyenge volt, mégis csak a Kispest és Elektromos mérkőzés veszett el védelmi hibák miatt. Általában azonban

a csatársor gyenge és hiányzik belőle minden kellék, amely győzelem kivívásához szükséges.

A Bocskay 8 éven keresztül őrízte a tabella 4-ik helyét annak ellenére is, hogy rövid ideig együtt levő Alberti—Vágó—Janzsó védelemtől eltekintve megfelelő hátsó formációval rendelkezett volna. Minden mérkőzésen megkapta a csapat a maga 1—2 potyagólját, de

a csatársor tartani tudta a labdát

és ha nem is ontotta a gólokat, annyit rugott, hogy pontok hullottak általuk.

Ma egészen más iskolát játszik a Bocskay, de csak az igyekezet van meg hozzá a játékosokban, a képesség azonban hiányzik. A Bocskay a támadó stilus helyett

a védekező taktikát kultiválja,

de ehhez a taktikához állóképes, gyors, szemfüles és jól lövő csatárok kellenek. Sajnos azonban a Bocskay csatáraiból a fontos kellékek jórésze hiányzik.

A taktika ellen nem lehet kifogást emelni, mert minden jó csapat ezt játsza Angliától Jugoszláviáig, csakhogy a játékosokat is ennek megfelelően csoportosítják. Hogy mennyire jó ez a taktika, az is mutatja, hogy a Bocskay az Ujpesttől csak két potyagólt kapott a bíró jóvoltából és a Ferencváros is alig tudott gólhelyzetet összehozni ellene.

A védőtaktika tudvalevően abból áll, hogy a centerhalf harmadik hátvédet játszik a két hátvéd között, a szélső halfok a szélsőket fogják, a két összekötő pedig harmónikázik a védelem és csatársor között és tulajdonképpeni felépítője a támadásoknak. A Ferencváros játéka ezt a taktikát szemléltetően mutatta be, hiszen Toldi a játékidő nagyobbik részében hátul küzdött Kissel együtt és vitték a labdát előre a három csatárnak.

De a Bocskaynak

nincsenek hirtelen elhatározású és állóképes csatárai,

minek következtében legfeljebb annyit érhet el, hogy minden mérkőzését csupán 1—2 góllal veszti el. De a mai taktikával minden mérkőzését elveszti, mert ha még vezet is egy góllal, a játékosok annál idegesebbek és egy pillanatnyi megtorpanással a már biztosnak látszó pontot is elszalasztják. Ha csak egy mérkőzésen is 3 gól előnye lenne a Bocskaynak, akkor tünnék ki, hogy mennyire képes ez a csapat. Ugy gördülnének az akciók, mint a karikacsapás és menne a játék mindenkinek, aki a maga régi iskoláját játszaná.

Ez pedig abból áll, hogy

5 csatárral kell támadni és a half ne csak védekezzék, hanem a játék szerint támadjon is.

Mert Takács, a Bocskay kétségkívül legjobb csatára, aki mint kitünő lövő mutatkozott be annak idején, az őszi szezonban kilenc mérkőzésen egyetlen gólt sem rugott azért, mert *Boros* hátul kullog és neki kell centerhalfot játszani, amely szerepben elforgácsolja erejét és mire felverekszi magát az ellenfél kapujáig, nem tudja megrugni a labdát rendesen. A másik összekötő, *Finta*, az élő csalódás, aki egyre jobban nem váltja be a hozzáfüzött reményeket. Lassú a mozgása, lábai merevek és nehezen lendülnek lövésre, játéka azonkívül attetsző és egyoldalú, hiányzik belőle a csalafintaság, a raffinéria, amely például *Vincze, Berecz, Zemler*, vagy *Mátéfi* játékát jellemezte.

Nagy hibája még beképzeltsége, — amely önfejüségében nyilvánul meg és ez akadályozza meg abban, hogy még nincs a válogatottban. De ezzel a gondolkozással nem is huzza fel soha a címeres trikót.

A Bocskay tehát

összekötők nélkül

támad — Finta egyet, Takács egyetlen gólt sem rugott — marad tehát három csatár a támadásra, illetve góllövésre: *Markos, Teleki, Hajdu.* Markos és Teleki már rugtak 2—2 gólt, Hajdu azonban egyet sem és máris itt van a magyarázata a »balszerencsének«.

Ez a három csatár mindenre alkalmas, csak az olasz stilusra nem képes. Telekiből nehéz már Drake-t faragni és Markosból sem lesz közelesen olasz szélsőtipus. Ők ketten legfeljebb játékukkal tudnak mérkőzést eldönteni, de gólokkal soha. Erre a szerepre Hajdu lenne a legalkalmasabb, hiszen voltak már mérkőzések, melyeket egyedül döntött el góljaival, — most azonban érthetetlenül hiányzik önbizalma a kapura támadáshoz és a lövéshez.

Végeredményben tehát

a Bocskay három passzív csatárral játszott végig 9 mérkőzést, — nem is lehet csodálkozni, ha egy pontja sincs.

Érdekes még megfigyelni, hogy a Bocskay majdnem mindig akkor kap lábra és kerül fölénybe, amikor az ellenfél már vezet, vagy meg is nyerte a mérkőzést. Ilyenkor tünik ki, hogy 5 csatárral a Bocskay még mindig veszélyes, de finisről lévén szó, az ellenfél pihent védelme könnyen, vagy nehezen, de megbirkózik a védekezéstől már fáradt csatárokkal.

Száz szónak is egy a vége: a közönség a régi támadó stilust kivánja viszsza és tekintve, hogy már sok kockáztatni való nincs, a hátralevő mérkőzéseken 5 csatárral kell támadni: már az első perctől kezdve. Próbálják ki, mert rosszabb eredmények már nem születhetnek.

1937 november 20-án, szombaton este 8 órakor a Bika disztermében rendezi

a Zenekedvelők Köre

jubiláris diszhangversenyét:

Dohnányi zongoraest

a Mester 40 esztendős művészi jubileuma alkalmából.

II. bérleti hangverseny

Napijegyek: Méliusz, Bika előcsarnok.

Csonkabérletek a Zeneiskolában.

Ma kezdődik az amatőr bajnokság őszi finise

Már csak három teljes forduló van hátra az amatőr bajnokság őszi küzdelmeiből, érthető tehát, ha az érdeklődés és izgalom is egyre fokozódik.

Debrecenben csak egy mérkőzés lesz a Diószegi úti pályán: Textil—MVTE. A szalkai vasutas csapatnak ez lesz az első debreceni bemutatkozása és joggal kívánesiak rá, mert soraiban több volt debreceni játékos is szerepel. De egyébként is hétről-hétre fejlődik az MVTE és a Textilnek nagyon jól kell játszania, ha győzni akar. A mérkőzés — tekintettel a délutáni svájci—magyar rádióközvetítésre, délelőtt 10 órakor kerül lejátszásra. Utána játszák le a DVSC II.—DVSE II. másodosztályú bajnoki mérkőzést.

A legnehezebb küzdelem előtt a DVSC áll Nyiregyházán a NyKISE-vel szemben. A NyKISE minden mérkőzését megnyerte eddig otthonában és a DVSC-nek csak legjobb teljesítményével lehet esélye a pontszerzésre.

A DVSE Nyirbátorban játszik a BSE ellen, amelynek csatársorát Hernády III. beállításával nagyon megerősödött. A DVSE győzelmi esélyei minimálisak. A PMÁV a NyTVE csapatát látja vendégül amely meglepetésre is képes, a DEAC Karcagon áll ki kevés eséllyel, míg az NyVSC a BUSE ellen fog győzni biztosan.

MAGYARORSZÁG—SVÁJC

Európa Kupa mérkőzés Budapesten szép küzdelmet ígér. A magyar csapat győzelmi lendületben van ugyan, de a svájciak legutóbb az olaszok ellen döntetlent értek el s így nehéz ellenfélnek látszanak. Papirforma szerint azonban a magyar csapatnak győzni kell.

A BOCSKAY DIÓSGYŐRBEN

a DVTK ellen barátságos mérkőzést játszik. A diósgyőriek jól szerepelnek a profiligában és a Bocskay csak javuló játékkal nyerhet meg a mérkőzést.

Vissza kell térni a néphez...

A SDG konferenciák második napja

A *Soli Deo Gloria* református diákszövetség »Hív az élet« konferenciájának második napján *Papp* Béla, a Magyar Ut című református hetilap főszerkesztője tartott igen érdekes és értékes előadást.

»*Életed és néped*« volt az előadás címe. Az egész emberi kultúra — fejtegette az előadó — egyetlen óriási küzdelem az élet meghódításáért. — A mai kor legégetőbb kérdése az élettel szemben:

mi ér többet, az egyéni élet kiélése, vagy a közösségért élő élet?

Ez ma az ember legnagyobb problémája. Aki az egyetlen helyes útat meg akarja találni, annak meg kell látnia, hogy az egyén élete menthetetlenül be van ágyazva a közösségbe. Ezért, ha a magyar életet akarjuk vizsgálni, a magyar élet célját:

a néphez kell visszatérnünk.

Bennük látjuk meg a magyar fajiság és magyar népiesség igazi vonalait. — Vagyis ha valaki igazán magyar akar lenni, látnia kell azokat a népi célokat, amikben az élete kicsucsosodik. És a mai magyarságot azért nem lehet egy igazi táborba csoportosítani, mert nem látjuk a népi célokat. Pedig az egyén életét és a nép életét eggyé kell tenni, különben mindkettő megsemmisül. Mert az az igazi ember, az az igazi egyén, aki azt vallja, hogy »*az én életem az én népemé és az én népem az én életem*«.

Az előadást nívós vita követte. — A konferencia harmadik napján dr *Kiss* Sándor és *Morvay* István tartanak előadást. Az előadásokat a Központi Egyetem auditorium maximumában rendezik.

— **Az arcbőr célszerü ápolásához** mindenekelőtt az szükséges, hogy bélmüködésünket reggelenként éh gyomorra egy pohár természetes »**Ferenc József**« keserüvízzel elrendezzük. Kérdezze meg orvosát.

HIRDETMÉNY

Felhivja a városi adóhivatal a város adózó közönségét, hogy az 1937. év IV. évnegyedére esedékes együttesen kezelt közadó tartozását 1937 november 15. napjáig befizetni el ne mulassza. A befizetés naponként a hivatalos órák alatt a városi adópénztárnál, vagy pedig a 31713 számú postatakarékpénztári befizetési lap útján eszközölhető.

A befizetést elmulasztók ellen a határidő lejárta után a hivatal behajtási eljárást indít.

Városi adóhivatal.

Debrecen sz. kir. város adóhivatala.

HIRDETMÉNY

Felhivja a városi adóhivatal a házbirtokosokat, hogy a birtokukban levő házak után az 1938. évre szóló házbér bevallási ivet f. évi november hó 1. és 30. között terjedő hónapban a hivatalos órák alatt, délelőtt 8—12 óra között a városi adóhivatal III/a kivetési osztályánál (Városháza nagyépület I. emelet, számvevőségi folyosó 26. sz. ajtó) a következmények terhe mellett nyujtsák be.

A bevalláshoz szükséges előirt nyomtatvány ürlapok — bevallási ivek — /ugyancsak a fent megjelölt hivatali helyiségben az előállítási ár (10 bérleményig szóló 6 fillér, azon felüli nagyobb darabonként 12 fillér) megtérítése ellenében szerezhető be.

Figyelmezteti a városi adóhivatal a házbér bevallás adására kötelezett háztulajdonosokat vagy haszonélvezőket, illetve zárgondnokokat, hogy a bevallási iv benyujtásának elmulasztása a kivetendő 1938. évi házadó utáni 5 százaléskos, illetve 10 százalékos birság előirását vonja maga után.

A házbér bevallási ivet minden egyes akár adómentes, akár nem adómentes házról, valamint a bérbeadott, ingyen átengedett (majoros) tanya épületekről is, külön-külön kell kiállítani és beadni.

A bevallas kitöltésénél a helyiségek számának részletes beállításán és azok használója nevének, foglalkozásának pontos feltüntetésén kívül lényeges kellék, hogy abba az 1937 november hó 1-i állapot szerinti egész évre átszámított összes bért (készpénz, természetbeni, vagy ellenszolgáltatás, átalakítási költség stb.), — tulajdonosnál, vagy ingyen átengedett helyiségeknél pedig annak egész évre átszámított haszonértékét még az érdekelt bérlő elismerő aláirása előtt pontosan beirja, a kiállításért szintén felelős vallomást tevő.

Az üresen álló helyiségeket, még ha azok már előzőleg külön voltak is irásban jelentve, — lehetőleg az előző évi vallomási iv sorszáma alatt feltétlenül be kell állítani és értékelni is kell. Viszont a vallomási ivbe üresnek beállított bejegyzés a külön irásbeli bejelentést nem pótolja adótörlés szempontjából.

Városi Adóhivatal.

SZINHÁZ MŰVÉSZET

A társulati névsor a szinházi bizottság előtt

Debrecen város színházi bizottsága dr Balogh Sándor kulturtanácsnok elnöklésével szombaton délben a városháza kistanácstermében ülést tartott.

Az ülésen *Horváth* Árpád szinigazgató előterjesztette a Csokonai-szinház 1937—38. évi társulatának névsorát. A szinházi bizottság behatóan megtárgyalta az eléje terjesztett névsort, — megelégedését fejezte ki a társulat működése felett és egyhanguan azt a javaslatot terjesztette a polgármester elé, hogy a beterjesztett társulati névsort vegye tudomásul.

HETI MŰSOR:

November 15-én, hétfőn, bérletszünet: **Vihar az egyenlítőn.** (Rendkivül mérsékelt helyárakkal).

November 16-án, kedden B) bérlet 8. szám: **A romantikus asszony.**

November 17-én, szerdán C) bérlet 7. szám: **A romantikus asszony.**

November 18-án, csütörtökön A) bérlet 8. szám: **SYBILL.**

November 19-én, pénteken prömierbérlet 7. szám: **Csodatükör.**

November 20-án, szombaton délután rendkivül mérsékelt helyárakkal: **Tatjána.**

z November 20-án, szombaton este B) bérlet 9. szám: **Csodatükör.**

November 21-én, vasárnap délután mérsékelt helyárakkal: **Gólyaszanatorium.**

November 21-én, vasárnap este: **Csodatükör.**

November 22-én, hétfőn este A) bérlet 9. szám: **Csodatükör.**

November 23-án, kedden bérletszünet: **SYBILL.**

November 24-én, szerdán C) bérlet 8. szám: **Csodatükör.**

SOMLAY JULIA ÉS SZABÓ IMRE ESKÜVŐJE

Somlay Julia és *Szabó* Imre, a Csokonai-színház társulatának két kitünő tagja még a nyáron összeházasodtak. Az egyházi esküvőt azonban csak most tartották meg Debrecenben és ebből az alkalomból sokan keresték fel jókivánságukkal a rokonszenves fiatal művész párt.

EZENTUL SZABAD VIRÁGOT VINNI A FÜGGÖNY ELÉ

A Csokonai-színházban eddig tilos volt a függöny elé virágot kivinni. — A virágkereskedők lapjában kérést intéztek *Horváth* Árpád igazgatóhoz, úgy is, mint nagy virágkedvelőhöz, hogy oldja fel ezt a tilalmat, mert a virágkereskedők azt hiszik, hogy ha szabad virágot kivinni a függöny elé, több lesz a rendelésük. Horváth igazgató — bár hangsúlyozta, hogy művészi és társulatfegyelmi okokból ugyan fenntartja elvi álláspontját — a virágkereskedőknek semmiképen sem akarván esetleges kárt okozni, a tilalmat valóban felfüggesztette és igy ezentúl szabad lesz virágot kivinni a függöny elé a Csokonai-színházban.

A színházi iroda jelenti:

Ma, vasárnap délután a nagy sportoperett, Ábrahám Pál világhirű zenéjével:

3:1 A SZERELEM JAVÁRA!

Este:

A ROMANTIKUS ASSZONY!

Hétfőn, nov. 15-én **rendkivül mérsékelt helyárakkal** s **Halassy Mariskával:**

VIHAR AZ EGYENLITŐN.

Kedden »B. bérlet 8. számban«, szerdán »C. bérlet 7. számban«

A ROMANTIKUS ASSZONY.

Töltse el estéit nálunk. Fillérekért művészit kap és pompásan szórakozik. Kedvezményes kötött és szabad bérletek válthatók a színházi irodában! Ha még nem volt, tegyen kísérletet.

HIRDETMÉNY.

A legkisebb gazdasági munkabér megállapitásáról.

Értesiti a városi elsőfokú közigazgatási hatóság a város érdekelt közönségét, hogy a m. kir. földmüvelésügyi miniszter 54.417/1937 VIII—1. számu rendelete alapján, a munkabér megállapitó bizottság folyó évi november s december hónapokban a mezőgazdaságokban alkalmazott **munkások** részére fizethető legkisebb napszámbéreket az alábbi részletezés szerint állapitotta meg:

Saját élelmezés melletti alkalmazás esetén:

Felnőtt férfi munkás részére 1.40 fill
Felnőtt nőmunkás részére 1.00 fill.
16 éven aluli munkás részére 0.80 fill.

Munkaadó által nyujtott élelmezés melletti alkalmazás esetén:

Felnőtt férfi munkás részére 1.00 f.
Felnőtt nőmunkás részére 0.60 fillér,
16 éven aluli munkás részére 0.40 fill.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

KÖZGAZDASÁG

TARTOTT A BÚZA

Ujrozs márciusra: 19.77, 19.59, zárlat 19.62—19.64, májusra: 19.73, zárlat 19.73—19.75.

Tengeri májusra: 12.89, 12.80, zárlat 12.80—12.82.

Búza: felsőtiszai 77 kg-os 20.40—21.00, 78 kg-os 20.70—20.30, 79 kg-os 20.95—20.50, 80 kg-os 21.10—21.60.

Rozs: 18.55—18.80.

Takarmányarpa: elsőrendü 16.50—17.00, középminőségü 15.75—16.25.

Zab: elsőrendü 16.70—16.80, középminőségü 16.60—16.70.

Tengeri: 18.80—13.90.

Búza: 300 mm szabolcsi 81-es 21.75, 150 mm hajdui 80-as 21.50, 150 mm szabolcsi 79-es 21.45, 300 mm hajdui 80-as 21.50, 150 mm bihari 79-es 20.85 budapesti paritásban.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Búza 19.40—19.60—20.00. Rozs 17.00—17.50. Árpa 15.50—16.00. Ó szemestengeri 12.40—12.60. Uj szemestengeri 10.00—10.20. Csövestengeri 7.50—7.60. Lucerna 6.00—6.20—7.00. Széna 4.00—4.50. Szalma 1.40—1.50. Here 5.00—5.50. Cukorrépa 2.00—2.20. Takarmányrépa 1.4—1.60. Fehér tök 2.20—2.50—3.00. Tökmag 23.00. Napraforgómag 17.00—17.50.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

Angol font 16.75—16.95, cseh korona 11.——11.70, dinár 7.30—7.80, USA dollár 335.30—339.30, francia frank 11.10—11.60, lei 2.85—3.—, lira 16.90—17.90, osztrák silling 80.——80.70, svájci frank 77.65—78.55.

ORSZÁGOS VÁSÁROK

November 14., vasárnap: Budapest (főnap), Fegyvernek, Gyoma, Makó, Szabadszállás, Szegvár.

November 15, hétfő: Gyöngyös, Hajdúböszörmény, Halászi, Jánosháza, Kocsér, Lovászpatona, Lőrinci, Mátészalka, Nagyatád, Nagyrákos, Nógrád, Ózd (orsz.), Pölöske, Rakamaz, Sárbogárd, Sopron, Solt, Szank, Szekszárd, Szigetvár, Tápiószecső, Tiszaszentimre.

November 16., kedd: Borsodnádasd, Gelej, Lőrinci, Solt, Sóskút, Vajszló, (havi).

November 17., szerda: Bajna, Balmazújváros, Hegyfalu, Hőgyész, Rudabánya, Székesfehérvár (havi).

November 18., csütörtök: Bajna, Dömsöd, Keszthely, Pátka, Ujfehértó.

November 19., péntek: Békés, Csenger, Háromfa, Rádics, Somogyszil, Sümeg, Veszprém (havi).

November 20, szombat: Békés, Csurgó, Endrőd.

November 23., kedd: Mezőkomárom, Szécsény, Szentgál.

EGY APRÓHIRDETÉS EGYSZERI KÖZLÉSE 10 SZÓIG A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁGBAN HÉTKÖZNAP 50 FILLÉR, VASÁRNAP 70 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számittatnak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Levelezés

Megismerkednék

30-on felüli izr. úriemberrel, kivel a francia nyelvet gyakorolnám. »Une jeune fille« jeligére. 1972

Tüzifát, szenet

takarékos ember télire már most szerzi be. Vágó József tüzifa- és szénutelepén, a Margit-fürdőnél. — Elsőrendü hazai szenek rövid ideig még a mult évi árban. Katonatisztek altisztek, »Unió« tagok beszerzőhelye. **Telefon 10-24.** 906

»Egy gondolat«

jeligére levél van a kiadóban. Kérem hétfőn átvenni. 1100

„ELEKTRO-TOX"

cián nélkül, mindent irt Garanciával vállalja lakások szakszerü évi karbantartását, poloska, moly sváb, légy stb. rovarok ellen. Emberre veszélytelen! Előkészületek nincsenek. Havonként egy fél órát kérünk s egész évben tiszta a lakása! Irányáraink: szobánként és havonként P —.70-től P 1.10-ig. »ELEKTRO-TOX«, Miklós u. 8.

Különleges angora és finom gyapju bluzok érkeztek a HAVAS Harisnyaházba

Hőfokozóimmal

50 százalék fütőanyagot takarit meg, ha kályhához szereltetni Fülöp bádogos mesterrel, Ferenc József út 83. Telefon: 29—17. 5408

Vigkedélyü

partnernőt keresek, kivel kellemesen tölthetném el szabadidőmet. »Futballista« jeligére kérem jelezni a levelet e lapban. 1299

Betöltendő állás

Kiszolgálónő,
megbízható, ki 24 évét betöltötte, azonnal felvétetik Sas u. 2., italmérésben. 1971

Bejárónőt,
megbízhatót, hosszabb bizonyítvánnyal 15-ére felveszek. Jelentkezés délután 5—7-ig. Svetits bérház, I. udvar, V. 2. 1959

Gép-
és gyorsírónőt azonnalra elvesz dr. Grósz ügyvéd, Hunyadi ucca 15. 1961

Nadrágszabó,
elsőrangú munkaerő felvétetik Magyar Ruhaiparnál. 1960

Bádogos
tanuló fizetéssel felvétetik **Gebauer Károly Rt., Híd u. 10.** 1976

Egy
fűszeres kifutófiú felvétetik, nagyobb fizetéssel. — Szepességi 29.

Gazdaságba
kocsis, ki fejni tud, kommencióra felvétetik. Cím a kiadóban.

Uriszabóságba
ügyes kézilány felvétetik Miklós u. 31. sz.

Ügyes
bejárónő felvétetik a délelőtti órákra. Miklós u. 34., keresztépület. 1964

Férfiszabósegédet,
jó munkást, felveszek. Fazekas Mihály ucca 5. 1200

Állást keresők

Gyermekkisasszonyi
állásra pályázom, háztartási gyakorlattal, varráshoz értek, kézimunka, stb. 15-re állást keres. Nagyobb gyermekek tanításánál felügyel. Cím a kiadóban. 1948

Nyugdíjas
bármilyen munkát elvállal. Elmegy napszámba is. Cím a kiadóban. 5422

Négy
polgárit végzett 21 éves szerény leány, idősebb hölgy mellé, kisebb háztartásba, orvosi rendelőbe ajánlkozik. Érdeklődni: 2—4 között. Piac u. 28-B. III. 1967

Társ

Fehérnemű-
és kézimunkaüzlethez társat keresek nagy vevőkörrel és berendezett műhellyel rendelkezem. »Kétezer pengő« jeligére a kiadóhivatalba. 1960

Ingatlan

Házhely
központban eladó. Cím kiadóban. 5361

Ne költözködjön,

csak ha már előfizetett az

„ELEKTRO-TOX"-ra.

Uj lakásába butoraival viheti a poloskát, vagy tiszta butorát elfertőzheti a poloskas lakás.

Miklós ucca 8. **Telefon 22—82.**

Burgundia
16. hatszobás modern ház eladó. Értekezni: Lavotha, Attila tér 6. 1975

Hatvan
u. 41., forgalmas üzletekkel jutányos áron kedvező feltételekkel eladó. Kölcsönsegélyző Egylet. 1965

Telepen
1400 P-ért 15 éve fennálló jómenetelű fűszerüzletes kis ház eladó. Cím a kiadóban. 5397

Olcsó házhelyek
eladók a Luther és Kuruc uccák sarkán. Felvilágosítást ad dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd. Werbőczy ucca 12., I. emelet 3412

Értékes
helyen, jókarban levő ház felerésze sürgősen eladó. Pacsirta 64-A. 1970

Férfi strapa zokni P -.38

Benyáts-áruház

Üzletek

Püspöki
palotában udvari bolthelyiség kiadó. Értekezni lehet Kálvin tér 17. sz. alatt, a gazdasági gondnoki hivatalban. 1969

Kiadó lakás

Kétszobás,
konyhás lakás decemberre kiadó. Arany János u. 6. 5463

Teljesen
különbejáratu kapualatti uccai bútorozott szoba kiadó. Hatvan u. 40. 5287

Egyszerű
szoba előszobával bútorozva, vagy anélkül 15-re kiadó. Erzsébet u. 14. 1950

Uccai
bútorozott szoba, lépcsőházi bejárattal, féregmentes, november 15-re kiadó. Nemzetőr ucca 3-A. 1958

Püspöki
palotában 3 szobás, fürdőszobás lakás december hó 1-től, Apaffy u. 129 sz. alatt 3 szobás, fürdőszobás lakás azonnalra kiadó. Értekezni lehet Kálvin tér 17. sz. alatt református egyház gazdasági gondnoki hivatalban. 1968

Uccai
bútorozott szoba esetleg előszobával is kiadó. Bethlen u. 20.

Rádió

Rádió,
villanyszerelés, javítás legolcsóbban, felelősség mellett. Eredeti gyári gépek raktáron. Kedvező fizetési feltételek. Miklós ucca 2. 200

Eladás

Szép,
jó és olcsó üzemű a **Marabu-Gyöngy kályha.** — Vasutasok és közalkalmazottak részletre is kaphatják. Műszaki Társaság, Hunyadi u. 17—19. 5440

Modern
új ebédlő, előszoba bútor üzletberendezés, olcsón eladó. Eötvös ucca 87. 5401

Eladó
egy nagy tükör és többféle bútor. Szappanos ucca 11. 1962

Megbizásból
eladó egy nagy Phönix-pálma. Megtekinthető 12—1 óra között: Piac ucca 22—24., III. 5. 5421

Főúri
háló, ebédlő, hármas szekrény, fotellek, antik íróasztal, Schöberl-ágy eladása és cseréje: Hatvan 18. 1973

Többféle
női fehérnemű, női cipők lorgnet eladó. Cím a kiadóban. 5461

Betörésmentes,
tűzmentes Arnheim pénzszekrény olcsón eladó. — Megtekinthető Müller szállítónál. 1974

Használt
vaskályhák, Perpetum, — Jobbágy, Meidinger, fürdőkád eladó. Klein, Hatvan ucca 49. Telefon 34—28. 5342

Vétel

Ócskavasakat
mielőtt venne vagy eladna keresse fel Fischer Andort Csapó u. 89. Telefon 28-59 Ocska gépeket vásárolok.

Fáy arckrémes tégelyeket visszavesz
Grósz Nagy Ferenc Arany egyszarvú gyógyszertára (Színház mellett). 5198

Pénzt adok
használt bútorért, zálogjegyért, varrógépért, mindenféle ingóságért. Barnáné, Csapó 16. Hívásra jövök. 5414

Ajánlat

Erzsébet-
napra ajándékot válasszon Szentesiné kézimunkaüzletének kirakatából. Csapó 18. 1943

»Daphnia«,
a legtökéletesebb **hajfestő** legolcsóbban kapható Magyar Mezőgazdák Szövetkezete tiszántúli kirendeltségénél, Debrecen, Hunyadi u. 13. 5462

Tokajvidéki
termelői borpincét létesítettem. Kitűnő zamatú borokat olcsón árulok. Honvéd 31. 5392

Szűcs
munkát a legszebb kivitelben készít **Katona Vilmos** szűcs, Simonffy u. 2. z. 5460

Hócipot
tökéletesen javit Orbán gumiüzem, Piac ucca 7., az udvarban. 5447

Minden
elegáns férfi ruháját Rozenfeld Géza uridivatszabóságában készíttesi Csapó 39. 5441

Deutsch
üzletekben szerezhető be minden igénynek megfelelő Solánó pörkölt kávé különlegesség. 5411

Frisch József
ékszerkészítő, drágakőfoglaló tökéletes kivitelben, előnyös árakban árusít, rendelésre készít, átalakít mindenféle ékszert, drágakő foglalási, valamint javításokat. Szent Anna 5. 5315

Kilósanyagok
estélyi ruhákra, matlasiek pongyolára hihetetlen olcsó árban. József királyi herceg u. 2 5406

Tüzelőanyagot
Prohászka és Társától vásároljunk Olcsó és megbízható. Bethlen 44. Telefon: 11—61. 5410

Női
fek. télikabát P 24-től, férfi fek. télikabát P 29-től Takarékosságra is Vágó Sándornál, Csapó u. 10. 5456

Hunyadi
uccai Zálogház kölcsönöket folyósít mindenféle kézizálogra s kereskedelmi árukra. 5457

Használt
bútorokat, ingóságokat eladok, veszek, cserélek. Hívásra megyek. Simonffy u. 7., Kepecs. 5314

Olasz maróni
(gesztenye) garantált prima 64 fillér kilója. Délgyümölcsesarnok, Piac u. 7. 54 7

Jó látást
csak pontosan készült szemüveg nyujt. Cserép Sándor szemklinikai látszerész, Piac u. 21. 5400

Kartellen
kívüli száraz aprított fa 4.40. 25 kgr. szén és fa vegyes gyujtóval 90 Simonffy 6. és Széchenyi 5. alatt.

Gyári
maradékokban legolcsóbban szerezhet be minden féle anyagokat dr. Révésznénél, Piac 42. Pannonia udvarban. 5393

Zamatos
újlétai saját termésű boraim literenként is kaphatók, 36 f. Bethlen 44. 5409

Sírkövek
műkőből, gránitból, homokkőből legolcsóbban beszerezhetők a Debreceni Műkőgyár R. T. Fürdő u. 2. sz. a. telepén. 5269

Mérlegek,
takaréktűzhelyek, üstházak nagy választékban raktáron. Uj és javítottak. Kígyó ucca 57. 1904

»Lela«
zománctűzhelyek legtökéletesebben süt, főz; szénfűtésre is alkalmas, felelősséggel készíti: Levendesik Lajos, Debrecen, tűzhelyüzeme: Árpádtér 17. 5391

Ellátás

Hungária pensió
Debrecen, Ferenc József út 59. szám. Telefon 23—39. Családi otthon, kitűnő konyha, a legszigorúbb diéták.

Orth. kóser
ízletes házikoszt, — olcsó abonoma. Klein étkezde Piac ucca 66. 5399

90 fillérért
4 fogásos kismenü kap az Ujságirók Clubjának étermében. Kitűnő házikoszt. Külön diétás konyha. Piac ucca 26., I. em.

Oktatás

Német
oktatás: 24 óra 6 pengő. Kossuth ucca 41. 2257

Különféle

Francia
tanulásra társat keresek heti 2 órára. Cím a kiadóban. 5455

A szerkesztésért és kiadásért felelős: THURY LEVENTE. Laptulajdonos: Debreceni Független Ujság Vállalat. Nyomta: Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R. T., József kir herceg ucca 1. szám.